

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

24

МАЯ 2016 г.

АЎТОРАК

№ 96 (28206)

Кошт 2100 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Турызм
без бар'ераў

СТАР. 4

На сувязі —
нашы
чытачы

СТАР. 7

Разгадка
палескіх
таямніц

СТАР. 8

ЛІЧБА ДНЯ
Больш за
31%

уведзенага за студзень-красавік жылля ў Мінскай вобласці пабудавалі для грамадзян, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, — 114,9 тыс. кв. м жылплошчы. Пабудавана з выкарыстаннем дзяржаўнай падтрымкі для гэтай катэгорыі грамадзян 85,1 тыс. кв. м, у тым ліку ў шматкватэрных жылых дамах у гарадах — 44 тыс. кв. м. У сельскіх населеных пунктах за названы перыяд уведзена ў эксплуатацыю 237,2 тыс. кв. м агульнай плошчы жылля (64,8% ад агульнага ўводу па вобласці).

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 24.05.2016 г.

Долар ЗША		19680,00 ▲
Еўра		22101,00 ▲
Рас. руб.		293,58 ▼
Укр. грыўня		784,53 ▲

■ Фестывалі

ГРЫМІЦЕ, МУЗЫКІ! УВАГА, НАРОД!

«ГАЛЬШАНСКІ ЗАМАК-2016» РАСПАЧАЎ СЕЗОН

Яго ўдзельнікам было прыемна і радасна пасля зімова-вясновага перапынку сцерці пыл з даспехаў, выпрабаваць зброю для паядынкаў, падрамантаваць касцюмы і абутак для доўгіх танцаў. А гасцям — зноў спаткацца з любімымі гуртамі і клубамі ваенна-гістарычнай рэканструкцыі, паўдзельнічаць у спаборніцтвах і гульнях, павесяліцца і пафатаграфавалі з рыцарамі.

СТАР. 9

Фота: Надзея БУЖАН.

■ Разумныя грошы

БАНКАМАТ «ПАД ЛУПАЙ»

У першым матэрыяле нашай рубрыкі, якую тым разам прысвяцілі беззнаўным грашам, мы вялі размову аб нюансах, звязаных з пластыкавымі карткамі. Сёння «ўшчыльную» пазнаёмімся з банкаматамі і іншымі прыладамі самаабслугоўвання. І ў гэтым нам паслужыць пакрокавы дапаможнік, які быў распрацаваны Нацыянальным банкам краіны.

СВОЙ ЛЮБІМЫ ТЭРМІНАЛ

Пры выбары банкамата або іншай прылады самаабслугоўвання, дзе вы збіраецеся правесці аперацыю з выкарыстаннем банкаўскай карткі, пажадана пазбягаць дрэнна вядомых вам і бяспечных месцаў. Найбольш бяспечнымі з'яўляюцца памяшканні банкаўскіх офісаў. А ўвогуле для здзяйснення рэгулярных аперацый спецыялісты раяць карыстацца адным і тым жа банкаматам, які размешчаны ў добра асветленым месцы ці ў памяшканні. У выпадку, калі вы заўважылі, што з банкаматам адбыліся якія-небудзь змены (напрыклад, з'явілася накладка на карткапрыёмнік), патэлефануйце ў службу падтрымкі банка, які абслугоўвае банкамат па нумары тэлефона, што

паказаны на экране банкамата, і паведаміце аб вашых падазрэннях.

НЕ ПАЗНАЮЦЬ, ТО ПАПЫТАЮЦЬ...

Перад пачаткам здзяйснення аперацыі спецыялісты раяць уважліва аглядзець пярэдняю панэль банкамата. Асабліваю ўвагу неабходна звярнуць на яго асноўныя элементы: карткапрыёмнік, пінклавіятуру і прыладу для выдачы грашовых сродкаў. Некаторыя банкаматы прапануюць зверыць малюнак прылады, што знаходзіцца на маніторы, з тым, якую вы бачыце перад сабой. Тут, калі вы заўважылі розніцу, неабходна паведаміць пра гэта ў банк і ўстрымацца ад выкарыстання такой прылады. А яшчэ трэба добра прыгледзецца да шчыліны карткапрыёмніка, бо махляры могуць усталяваць па-над ім ці непасрэдна ў карткапрыёмніку спецыяльную накладку. Часцяком ашуканцы пакідаюць прыкметныя сляды: шчыліны, клеевыя падцёкі і сколы. Лепш не выкарыстоўваць банкамат, дзе карткапрыёмнік выглядае так, быццам нехта калупаў яго адвёрткай або абліў клеем.

СТАР. 4

■ Надвор'е

ЦЁПЛА, ЯК ЛЕТАМ

На выхадныя па поўдні — да 28 цяпла

Начальнік службы гідраметэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды Дзмітрый РАБАЎ паведаміў, што ў пачатку тыдня захаваецца няўстойлівае, але цёплае надвор'е. У сераду будзе воблачна з праясненнямі. Уначы месцамі, а ўдзень на большай частцы тэрыторыі кароткачасовыя дажджы, у асобных раёнах навальніцы. Мінімальнае тэмпература ўначы — 6—13 цяпла, максімальная ўдзень — ад плюс 17 да плюс 24 градусаў. Воблачна з праясненнямі чакаецца і ў чацвер. Уначы месцамі, а ўдзень на большай частцы тэрыторыі краіны кароткачасовыя дажджы, месцамі магчымы навальніцы. Уначы будзе 7—13 цяпла, а ўдзень — ад плюс 18 да плюс 25 градусаў, па поўдні — 26—27 цяпла. У апошнія майскія выхадныя месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы і навальніцы. Уначы будзе не менш за плюс 9—15 градусаў, а ўдзень — ад 20 да 25 цяпла, па поўдні да плюс 26—28 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by

Да чытача з лобую!

ПІШАМ ПРА ТОЕ, ШТО САПРАЎДЫ ВАЖНА

5 разоў на тыдзень!

Пачалася падпіска на «Звяду» на III квартал і II паўгоддзе 2016 года!

Падпіска на газету можна самымі рознымі спосабамі (нават не выходзячы з дома). Падрабязней пра гэта, а таксама кошт, падпісныя індэксы — на нашым партале zviazda.by.

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

Узаемную зацікаўленасць у гэтым выказалі на сустрэчы ў Мінску кіраўнік беларускай дзяржавы Аляксандр Лукашэнка і першы намеснік старшыні Дзяржаўнага савета і Савета Міністраў Рэспублікі Куба Мігель Марыя Дыяс-Канель Бермудэс.

Кубінскі бок разлічвае, што Беларусь стане важным гульцом у сацыяльным і інфраструктурным развіцці Кубы, яе мадэрнізацыі. У сваю чаргу Беларусь, як было заяўлена падчас сустрэчы, гатова ўнесці свой уклад у гэты працэс па ўсіх кірунках. «Мы бачым сваё месца, месца Беларусі, у кубінскай эканоміцы. Мы гатовы да такога супрацоўніцтва. Тым больш што створана добрая аснова — заключана каля 30 міжурадавых пагадненняў, якія ствараюць трывалую нарматыўную прававую базу», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт звярнуў увагу на тое, што апошнім часам намеціліся добрыя тэндэнцыі да павелічэння тавараабароту паміж краінамі і ў гандлёва-эканамічным супрацоўніцтве ў цэлым. «Мы вітаем нармалізацыю адносін паміж Кубай і Злучанымі Штатамі Амерыкі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы і выказаў упэўненасць, што гэта таксама станова асаблівасць на эканоміцы Кубы.

Беларусі і Куба далёка прасунуліся ў рэалізацыі сумесных праектаў. Так, на сустрэчы асобна закраналіся ўзаемадзеянне ў навукова-тэхнічным кірунку, у сферы інфармацыйных тэхналогій, фармацэўтыкі. Куба таксама мае намер і далей пераймаць беларускі вопыт развіцця АПК.

Аляксандр Лукашэнка і Мігель Марыя Дыяс-Канель Бермудэс абмеркавалі ўвесь спектр пытанняў двухбаковага супрацоўніцтва. На сустрэчы падкрэсліваюць самы высокі ўзровень палітычнага дыялогу, супадзенне пазіцый краін па ключавых міжнародных пытаннях.

Аляксандр Лукашэнка выказаў надзею, што візіт высокапастаўленага кубінскага гасця надасць яшчэ большую дынаміку двухбаковым адносінам. Прэзідэнт аднавіў сваё запрашэнне старшыні Дзяржаўнага савета і Савета Міністраў Кубы Рауля Кастра наведваць Беларусь. Беларускі лідар таксама папрасіў перадаць найлепшыя жахаданні Фідэлю Кастра. «Думаю, што ў будучыні мне ўдасца з ім сустрэцца, і мы абмяркуем, як гэта бывала раней, самыя надзённыя пытанні міжнародных адносін», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Мігель Марыя Дыяс-Канель Бермудэс у сваю чаргу перадаў у адрас Аляксандра Лукашэнкі дружальныя прывітанні ад Рауля Кастра і запрашэнне наведваць Кубу ў любы зручны для беларускага лідара час, паведамляе прэс-служба Прэзідэнта.

ДАРЭЧЫ

Беларусь гатовая дапамагчы Кубе ў стварэнні сучасных тэлекамунікацыйных і камп'ютарных сістэм. Пра гэта заявіў на сустрэчы з Мігелем Марыя Дыяс-Канелем Бермудэсам прэм'ер-міністр Беларусі Андрэй Кабякоў, падкрэсліўшы, што супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Кубай мае трывалы падмурак. «Мы выйшлі на высокі ўзровень стратэгічнага партнёрства, які можа служыць прыкладам для іншых краін», — лічыць кіраўнік беларускага ўрада.

НА ХВАЛІ ДОБРАЗЫЧЛИВАСЦІ

прайшоў візіт Прэзідэнта ў Італію і Ватыкан

У інтэрв'ю журналістам Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка так патлумачыў матывы свайго візіту ў Італію і Ватыкан: «Італія заўсёды нас падтрымлівала ў самыя цяжкія часы. Італія і Ватыкан (я іх падзякаваў за гэта) вельмі шмат зрабілі для таго, каб мы аднавілі нармальныя адносіны з Еўрасаюзам. Мы гэтакім удзялілі пэўную частку часу, асабліва з Прэзідэнтам Італіі, і гэта прычына майго візіту на гэтую добрую і святую зямлю. Я проста павінен быў падзякаваць гэтым людзям за разуменне таго, што адбываецца ў Беларусі, і за нармалізацыю гэтых адносін».

У мінулую пятніцу беларускага лідара ў Квірынальскім палацы італьянскай сталіцы сустракаў яго італьянскі калега Сержа Матарэла, з якім яны абмеркавалі ўвесь спектр двухбаковых адносін з акцэнтам на эканамічнае супрацоўніцтва (пра гэта «Звязда» падрабязна пісала ў суботнім нумары). У суботу ў Ватыкане сустрэча Аляксандра Лукашэнкі і Пантыфіка Францыска працягвалася каля 40 хвілін, з якіх большую частку часу Прэзідэнт і Папа Рымскі размаўлялі ў фармаце «сам-насам». «Гэта была ў тым ліку асабістая сустрэча. Яна прайшла вельмі добра. Лепш не бывае. Мы блізка з ім ідэалагічна, у нас аднолькавыя прынцыпы і погляды на светаўладкаванне, развіццё», — сказаў Прэзідэнт журналістам, падводзячы вынікі візіту, дадаўшы, што Пантыфік добра ведае становішча ў нашай краіне, добра ведае аб міжканфесійнай згодзе, якая пануе ў нас.

Кіраўнік беларускай дзяржавы і Пантыфік абмяняліся падарункамі. Адзін з падарункаў Папы Францыска — мастацкае адлюстраванне аліўкавага дрэва, якое з'яўляецца сімвалам міру, асабліва падкрэсліў тую мірную місію, якую ўзяла на сябе Беларусь. «Мінск можа быць месцам міру», — сказаў ён. Аляксандр Лукашэнка запрасіў Пантыфіка здзейсніць візіт у Беларусь. «Я выказаў думку, што Пантыфіку пара прыехаць у Беларусь і разам з нашым Патрыярхам сустрэцца з нашымі жыхарамі. Упэўнены, што там будзе не адзін мільён чалавек, якія б хацелі бачыць гэты поціск рук не ў далёкай Кубе ў аэрапорце, а на зямлі, якая знаходзіцца ў цэнтры Еўропы і якую, дзякуй Богу, не закранулі тыя катаклізмы (і Пантыфік гэта таксама падкрэсліў), якія адбыліся ў постсавецкіх рэспубліках і краінах Усходняй Еўропы пасля распаду СССР», — сказаў беларускі лідар.

Паводле яго слоў, многія святары ў якасці самай святой нагоды для такой сустрэчы прапануюць аддаць даніну памяці загінуўшым у Першай і Другой сусветных войнах. Кіраўнік дзяржавы адзначаў, што гэта мерапрыемства, напрыклад, можна было б прымеркаваць да ўзвядзення храмаў або капліц розных канфесій альбо да закладкі каменя ў іх будаўніцтва. У якасці месца Аляксандр Лукашэнка прапанаваў раён мемарыяльнага комплексу «Трасцянец», дзе ў гады вайны ад рук фашыстаў загінулі многія тысячы мірных жыхароў самых розных нацыянальнасцяў і веравызнанняў.

Аляксандр Лукашэнка ўпэўнены, што такая сустрэча Папы Рымскага і Патрыярха Рускай праваслаўнай царквы магла б садзейнічаць і мірнаму працэсу ва Украіне. У прыватнасці, у час сустрэчы Пантыфік цікавіўся сітуацыяй у рэгіёне ў сувязі з украінскім канфліктам. «Я выказаў сваю пазіцыю, што цяперашняе становішча, сітуацыя на ўсходзе Украіны, мае патрэбу ў новых ініцыятывах, і пажадана духоўных», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Што тычыцца перспектывы развіцця беларуска-італьянскага супрацоўніцтва, Прэзідэнт назваў іх вельмі добрымі. Пра гэта сведчаць і пазітыўныя водгукі з боку кіраўніцтва Італіі. «Упэўнены, што беларускі народ у найбліжэйшы час убачыць і адчуе гэтыя перспектывы», — рэзюмаваў Прэзідэнт.

Адной з мэт у рэзультат усебеларускага народнага сходу стала ўваходжанне нашай краіны ў лік 50 краін свету з найвышэйшым індэксам развіцця чалавечага патэнцыялу. Па выніках мінулага года мы падняліся да гэтай пазіцыі і, такім чынам, апынуліся ўперадзе спіса краін з высокім індэксам чалавечага развіцця (ІЧР). Наперадзе — толькі дзяржавы з вельмі высокім ІЧР.

Індэкс чалавечага развіцця распрацавалі ў 1990 годзе эканамісты з Пакістана і Індыі Махбуб уль-Хак і Амарца Сен. Гэты індэкс уяўляе сабой параўнальны паказчык чаканай працягласці жыцця, пісьменнасці, адукацыі і ўзроўню жыцця для краін усяго свету. Сістэма выкарыстоўваецца для выяўлення адрозненняў паміж развітымі краінамі, краінамі, якія развіваюцца і недастаткова развітымі краінамі.

Спіс краін па ІЧР уключаны ў Справаздачу аб развіцці чалавецтва, якую штогод рыхтуе Праграма развіцця Арганізацыі Аб'яднаных Нацый (ААН). У спіс, абнарадаваны 14 снежня 2015 года, уваходзіць 185 дзяржаў — членаў ААН.

На думку экспертаў — як дзяржаўных, так і міжнародных, няма нічога дзіўнага ў паступовым росце ІЧР у нашай краіне. Гэта вынік намаганняў і ўладаў, і грамадства.

Зінаіда МАНДРОУСКАЯ, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па працы і сацыяльных пытаннях:

— Краіна адназначна заяўляе пра сябе як пра сацыяльную дзяржаву. Пытанні, звязаныя з аховай здароўя, набываюць першачарговае значэнне. За апошнія дзесяцігоддзі працяглася жыццё нашых людзей павялічылася на 4 гады — істотны адрэзак часу. Усё гэта атрымалася, дзякуючы намаганням, прыкладзеным у галіне аховы здароўя, дзякуючы прапагандзе здаровага ладу жыцця.

■ АКЦЭНТЫ ТЫДНЯ

КАНТРАЛЮЕМЫЯ ЗМЕНЫ

Пасля таго, як кіраўнік кабінета міністраў Турцыі падаў прашэнне аб адстаўцы, прэзідэнт Рэджэп Эрдаган 22 мая даручыў новаму лідару кіруючай Партыі справядлівасці і развіцця Біналі Ільдэрму **сфарміраваць новы ўрад** рэспублікі. Раней новы прэм'ер-міністр быў міністрам транспарту, суднаходства і сувязі. Сыход Ахмета Давутаглу быў вельмі негатыўна ўспрыняты ў Еўрасаюзе, у якім ён успрымаўся ў якасці прыхільніка трансфармацыі Турцыі па шляху, які выгадны ЕС. Але не трэба думаць, што змена прэм'ер-міністра зур'эзна паўплывае на ўнутраную або знешнюю палітыку Турцыі, паколькі ў апошнія гады галоўнай асобай у яе вызначэнні быў дзеючы прэзідэнт. Эксперты ў сувязі з прызначэннем новага прэм'ер-міністра толькі чакаюць паскарэння тых рэформаў, якія прэзідэнтам былі задуманы раней.

ЗША працягваюць нарошчваць свае намаганні па трансфармацыі суседзяў Кітая ў сваіх саюзнікаў. З гэтай мэтай амерыканцы імкнуцца быць ім максімальна карыснымі і падтрымліваюць у любых канфліктах з Кітаем. Вельмі інтэнсіўна ў апошнія гады па гэтым сцэнарыі развіваліся адносіны з В'етнамам. Краіна атрымала поўную падтрымку ЗША ў тэрытарыяльнай спрэчцы з КНР вакол астравоў у Паўднёва-Кітайскім моры. Сігналам аб **далейшым прасоўванні адносін ЗША і В'етнама** стала прынятае рашэнне аб адмене раней дзеючага эмбарга на пастаўку амерыканскай зброі гэтай краіне.

Самай загадкавай тэмай тыдня стала меркаванне **ліквідацыя лідара групыкі Талібан** мулы Ахтара Махамада Мансура. Спачатку агенцтва Reuters паведаміла пра знішчэнне яго пры дапамозе беспілотнага самалёта ВПС ЗША ў аддаленым раёне Пакістана каля мяжы з Афганістанам. Затым

ВЫШЭЙ, ЯШЧЭ ВЫШЭЙ

Эксперты пра тое, што ўплывае на індэкс чалавечага развіцця

Істотным пунктам у індэксе чалавечага развіцця з'яўляецца і адукацыя. Звярну ўвагу, што на ахову здароўя і адукацыю ў нас ні разу не змяняўся працэнт адлічэнняў з бюджэту, наадварот, ён пастаянна расце. У галіне адукацыі ў нас захаваліся ўсе ўзроўні навучання: пасля заканчэння школы выпускнік можа працягнуць вучыцца ва ўстановах прафесійна-тэхнічнай, сярэдняй спецыяльнай, вышэйшай адукацыі, а таксама — пасля іх заканчэння — павысіць свой прафесійны ўзровень ва ўстановах дадатковай адукацыі. Цікава, што сярод краін Саюза Незалежных Дзяржаў у нас самы высокі ўзровень прафесійна-тэхнічных навучальных устаноў. Што да даходаў на душу насельніцтва, то яны паступова растуць, нягледзячы на крызісныя з'явы.

Спадзяюся, што індэкс развіцця чалавечага патэнцыялу ў нашай краіне будзе расці. Прынамсі, ён паказвае ўзровень жыцця нашых людзей, таму і надалей мы будзем прыкладаць максімум намаганняў, каб падмацаць яго. Але, натуральна, працаваць над гэтым трэба не толькі ўладам, але і ўсяму грамадству.

Ігар СЕВЯРЫН, каардынатар праектаў па сацыяльна-эканамічным развіцці Праграмы развіцця ААН:

— У рэйтынг 2015 года Беларусь займае 50-е месца з ІЧР роўным 0,798, знаходзячыся ўсяго на адну пазіцыю ніжэй групы краін з вельмі высокім узроўнем чалавечага развіцця, дзе каэфіцыент складае 0,8 і вышэй. У той жа час Беларусь знаходзіцца ўверсе спіса краін з высокім узроўнем развіцця з паказчыкам ІЧР ад 0,7 да 0,8, падзяліўшы гэтак месца з Расіяй.

У параўнанні з бліжэйшымі канкурэнтамі, якія размяшчаюцца як вышэй, так і ніжэй па спісе, Беларусь мае адносна перавагу па паказчыку працягласці атрымання адукацыі. Па гэтым крытэрыі яна практычна нічым не адрозніваецца ад Канады, Швейцарыі і Сінгапура, якія знаходзяцца ўверсе спіса. У той жа час наша краіна саступае як лідарам рэйтыngu, так і іншым

краінам з падобным узроўнем чалавечага развіцця па сярэдняй чаканай працягласці жыцця пры нараджэнні і валавым нацыянальным даходзе на душу насельніцтва.

Важным для Беларусі з'яўляецца кансалідаваць высылкі па паляпшэнні ІЧР па гэтых двух кірунках. Намаганні па павелічэнні сярэдняй чаканай працягласці жыцця ў першую чаргу павінны быць звязаны з распаўсюджваннем і падтрыманнем здаровага ладу жыцця сярод насельніцтва, як у гарадах, так і ў сельскай мясцовасці. У гэтым кірунку трэба скараціць спажыванне алкаголю і тытуню — бо менавіта яны прыводзяць да сардэчна-сасудзістых захворванняў, якія з'яўляюцца ці не галоўнай прычынай смерці ў краіне.

Павышэнне дабрабыту людзей, валавага нацыянальнага даходу на душу насельніцтва дазволіць Беларусі дасягнуць больш высокага паказчыка па ІЧР і трапіць у групу краін з вельмі высокім узроўнем чалавечага развіцця. Безумоўна, пытанне павышэння валавага нацыянальнага даходу не з'яўляецца лёгкім, урад прыкладае максімальныя намаганні ў гэтым кірунку, асабліва ў час эканамічнага крызісу ў рэгіёне і спецыяльна для Беларусі існуе шэраг магчымасцяў, у першую чаргу звязаных з павышэннем эфектыўнасці нацыянальнай эканомікі шляхам правядзення структурных рэформ, дыверсіфікацыі экспартных рынкаў. Апошняга можна дасягнуць праз больш актыўны ўдзел у сусветным гандлі і прыцягненне замежных інвестыцый, а таксама праз паляпшэнне ўмоў развіцця малога і сярэдняга бізнесу, што дазволіць стварыць дадатковы эканамічны эффект.

Важна адзначыць, што ўрад Беларусі ўсведамляе прыярытэтнасць гэтых задач і апошнім часам актыўна выкарыстоўвае індэкс чалавечага развіцця ў якасці арыенціра і індыхатара для сацыяльна-эканамічнага развіцця.

Кацярына РАДЗЮК, Надзея ЮШКЕВІЧ.

■ Шчаслівай дарогі

НАЛЕТА — ПА НОВАЙ
КАЛЬЦАВОЙ

Дарогі, як артэрыі ў арганізме, дапамагаюць цыркуляцыі грузах патакаў па ўсёй краіне. Штодзень дарожнае палатно адчувае на сабе вялікія нагрукі тысяч колаў. У сувязі з гэтым яго неабходна пастаянна падтрымліваць у належным стане, а таксама будаваць новыя дарогі. Усё гэта прадугледжана Дзяржаўнай праграмай па развіцці і ўтрыманні аўтадарог у краіне на 2015—2019 гады. Стратэгічнымі кірункамі яе рэалізацыі з'яўляюцца мадэрнізацыя і рэканструкцыя трас першай катэгорыі, якія злучаюць Мінск з абласнымі цэнтрамі, будаўніцтва аўтамабільнай дарогі вакол Мінска (МКАД-2) і мадэрнізацыя транзітных калідораў. Больш падрабязна пра тое, на якім этапе знаходзіцца развіццё дарожнай сеткі, раскажаў першы намеснік міністра транспарту і камунікацый Аляксей АУРАМЕНКА.

Сродкі на праекты ёсць

Згодна з праграмай па развіцці і ўтрыманні аўтадарог, у краіне вылучылі шэраг стратэгічных праектаў, якім сёння ўдзяляюць найбольшую ўвагу. Такім з'яўляецца адна з самых загружаных дарог краіны М6 Мінск — Гродна. Паводле слоў Аляксея Аўраменкі, рэканструкцыя трасы М6 пачнецца ў найбліжэйшы час. Зараз завяршаюцца працэдуры па выбары падраднай арганізацыі. Ён таксама адзначыў, што першы ўчастак плануецца будаваць за кошт сродкаў Сусветнага банка.

«Што датычыцца другога ўчастка, то мы прапрацоўваем умовы фінансавання з кітайскім Эксімбанкам», — растлумачыў першы намеснік міністра транспарту і камунікацый.

Акрамя гэтага, з выкарыстаннем крэдытных рэсурсаў Эксімбанка працягваецца рэканструкцыя аўтадарогі М5 Мінск — Гомель. Летась рэканструкцыя завяршылася на ўчастку Жлобін — Гомель. Да 3 ліпеня гэтага года плануецца скончыць работы па напрамку Бабруйск — Жлобін.

Не менш важным праектам з'яўляецца рэканструкцыя аўтадарогі Р23 Мінск — Мікашэвічы, якая павінна завяршыцца сёлета ў кастрычніку. У цэлым на ўсе віды дарожных работ у 2016 годзе запланавана выдаткаваць 10,2 трлн рублёў.

Пабудуюць абавязкова

Па словах Аляксея Аўраменкі, будаўніцтва другой кальцавой аўтамабільнай дарогі вакол сталіцы (МКАД-2) завершыцца да 1 студзеня 2017 года. Асноўная задумка праекта — разгрузіць сталіцу ад транзітнага патоку аўтамабіляў, палепшыць экалагічную абстаноўку ў горадзе. Летась для руху быў адкрыты першы ўчастак МКАД-2 ад дарогі М3 Мінск — Віцебск да М6 Мінск — Гродна. Цяпер ідуць работы на ўчастку ад дарогі М6 Мінск — Гродна да М1/Е30 Брэст — Мінск — мяжа Расіі. Нагадаем, што МКАД-2 будзе з выкарыстаннем цэмантабетоннага пакрыцця. Выдзяленне сродкаў для рэалізацыі праекта прадугледжана Дзяржаўнай інвестыцыйнай праграмай, удзел у фінансаванні прымае Банк развіцця. Таксама Аляксей Аўраменка адзначыў, што зараз Міністэрства транспарту і камунікацый сумесна з Міністэрствам фінансаў і Банкам развіцця вырашаюць пытанне аб дадатковым фінансаванні ў мэтах безумоўнага ўводу дарогі да 1 студзеня 2017 года. Пры гэтым ён растлумачыў, што праблем са сродкамі на праект няма: фінансаванне было першапачаткова запланавана не ў поўным аб'ёме з тым, каб вырашыць гэтае пытанне пазней.

Ілья КРЫЖЭВІЧ. Kryzhevich@zviazda.by

■ Ёсць вяршыня

СВЯТА, ЯКОЕ НАТХНЯЕ НА ПРАЦУ...

XII нацыянальны тэлевізійны конкурс «Тэлевяршыня» перагарнуў чарговую старонку сваёй гісторыі, вызначыўшы лепшых прафесіяналаў беларускага тэлебачання, праекты, якімі запомніўся мінулы год. Галоўнага прызера — Гранпры конкурсу ўдастоены дакументальна-хранікальны праект «Беларусь XXI» Белтэлерадыёкампаніі.

Іван АЙСМАНТ і яго калегі здабалі «золата» як «Лепшая прадзюсарская група».

Таксама рахунак медыяхолдынга сёлета папоўнілі ўзнагароды за «Лепшую грамадска-палітычную праграму» — «Буйным планам», «Лепшую штотыднёвую інфармацый-

«Лепшым вядучым забаўляльнай праграмы» прызнаны Іван ПАДРЭЗ.

на-аналітычную праграму» — «Галоўны эфір». Інфармацыйны канал «Выбары 2015», за яе ж Ілья Крэўчык атрымаў узнагароду як «Лепшы рэжысёр», гэтая ж праграма адзначана і за «Лепшы тэлевізійны дызайн». Дзмітрый Бачкоў і Алена Насачова перамаглі ў намінацыі

■ Тры пытанні да ўлады

УМОВЫ ЁСЦЬ, СПРАВА ЗА ІНВЕСТАРАМІ

Касцюковіцкі раён з ліку тых сямі, якія трапілі ў праграму развіцця паўднёва-ўсходняга рэгіёна Магілёўскай вобласці. Патэнцыял у яго вялікі, і праграма стала менавіта тым імпульсам, які можа паскорыць працэс. Праз райцэнтр праходзіць чыгунка, рукой падаць да мяжы з Расіяй, тут працуе адно з вядучых прадпрыемстваў Беларусі па вытворчасці цэменту, вапны і мелу — Беларускае цэментнае завод, які ўваходзіць у склад рэспубліканскага холдынга «Беларуская цэментная кампанія». Пры гарантаных дзяржавай прэферэнцыях Касцюковічы маюць усе шанцы стаць прывабным месцам для вядзення бізнесу.

— Чым збіраецца прывабліваць у раён інвестараў? — пацікавілася карэспандэнт «Звязды» ў старшыні Касцюковіцкага райвыканкама Дзмітрыя МАЛАШЭНкі.

— У нас ёсць сем аб'ектаў нерухомасці і 13 зямельных участкаў, дзе можна развіваць свой бізнес. Мы зацікаўлены ў будаўніцтве аб'ектаў абслугоўвання і гандлю для насельніцтва і прамысловасці. Інвестар можа ўкласці грошы ў арганізацыю вытворчасці будаўнічых матэрыялаў і канструкцый, аднаўляльных крыніц энергіі, заняцца перапрацоўкай адходаў. Мы разлічваем, што ў вызначаныя тэрміны ўступіць у строй фотаэлектрычная станцыя, будаўніцтва якой прадугледжана праграмай «Паспяховае развіццё альтэрнатыўнай энергетыкі». Вельмі перспектыўны кірунак — арганізацыя

вытворчасці па разліве пітной вады, алкагольных напойў. Дарэчы, па частцы пітной вады ўжо ёсць зрухі. Наш «Водаканал» пачаў працаваць у гэтым кірунку.

Таксама будзе выгадна заняцца вытворчасцю каўбас і вэнджаніны. На тэрыторыі раёна пабудаваны забойны цэх з выкарыстаннем сучасных тэхналогій, які дазволіць плённа працаваць. Было б цікава аднавіць нейкія старыя традыцыі, вярнуцца да бабуліных рэцэптаў. Пакуль у заводзавым стане арганізацыя вырошчвання гародніны — чаму б не паспрабаваць рэвізаваць гэты кірунак? Можна стварыць прадпрыемства па прадастаўленні транспартна-лагістычных паслуг, арганізаваць вытворчасць па перапрацоўцы каштоўных рыбных парод. Летась у раёне пачала працаваць вытворчасць па вырошчванні вясклавай

Фота Ільіны СІМАЎКОВАЙ.

фарэлі. Наладжаны сувязі па пастаўках каштоўнай рыбы ў Расію. Яшчэ адна ніша, якая пакуль што не занятая, аказанне турыстычных паслуг.

— Беларускае цэментнае завод быў пабудаваны з прыцягненнем кітайскага капіталу. Ці захаваліся сувязі з гэтай кампаніяй?

— Сёння кампанія «СІТІС», якая ў 2012 годзе ўзяла ў Касцюковічах другую лінію цэментнага завода, будзе ў Жодзіне аўтамабільны завод. У нас ёсць дамоўленасць з ёй на пастаўку цэменту для будаўніцтва. Аб'ёмы яшчэ не агавораны, але ў найбліжэйшы час мы вызначымся. Цэмент — сезонны прадукт, таму робіцца ўсё, каб знайсці дадатковыя рынкі збыту. Сёння мы прадукуём працуем з шэрагам раёнаў Расіі па экспарце паслуг, зараз прапрацоўваецца

магчымасць пастаўкі клінкера. Для нас вельмі важна забяспечыць работу нашага прадпрыемства ў міжсезонне, калі тэмпы будаўніцтва запавольваюцца.

— Якія яшчэ кірункі плануецца развіваць у найбліжэйшым будучым?

— Касцюковіцкі раён камфорты для пражывання, тут вышэй сярэдняга ў рынку на душу насельніцтва забяспечана гарачай вадой, ацяпленнем, газам — усімі тымі паслугамі, якія вызначаюць якасць жыцця. Хацелася б да гэтага ўзроўню падцягнуць гандлёвае абслугоўванне. Ужо заключаны інвестдамовы на будаўніцтва двух гандлёвых цэнтраў плошчай не менш як 1000 квадратных метраў кожны.

У раёне паспяхова працуе экспертна-арыентаванае прадпрыемства «Дрэвапіл», якое пастаўляе сваю прадукцыю ў краіны далёкага замежжа. Цяпер вядуцца перамовы наконт адкрыцця яшчэ аднаго прыватнага прадпрыемства па дрэваапрацоўцы.

Спадзяёмся, што ўсе гэтыя змены будуць спрыяць развіццю раёна і прывабліваць сюды маладых спецыялістаў. Бо будучае, як вядома, за моладдзю.

Нэллі ЗІГУЛЯ

■ Падзея

ПАМІЖ ЖЫРОВІЦАМІ, БУДСЛАВАМ І ПАРЫЖАМ

З нагоды Дзён беларускай культуры ў Францыі адна з цэркваў Парыжа атрымала каштоўны дар з беларускай зямлі. Кафедральнаму сабору Трох свяціцеляў былі перададзены спісы (копіі) абразоў Жыровіцкай Маці Божай і Будслаўскай Маці Божай.

Як адзначаюць у прэс-службе пасольства Беларусі ў Францыі, у парыжскім праваслаўным Кафедральным саборы адбыўся вечар, прысвечаны гэтым важным для беларусаў іконам. Надзвычайны

і Паўнамоцны Пасол Беларусі ў Францыі, пастаянны прадстаўнік Беларусі пры ЮНЕСКА Павел Латушка, вітаючы ўдзельнікаў вечара, адзначыў, што Беларусь гістарычна з'яўляецца краінай міжрэлігійнай, міжнацыянальнай згоды і ўзаемнай павагі прадстаўнікоў розных нацыянальнасцяў і канфесій.

Гасцям было зачытана прывітанне Мітрапаліта Мінскага і Заслаўскага Паўла, Патрыяршага Экзарха ўсяе Беларусі. Удзельнікам вечарыны таксама былі перададзены словы прывітання ад імя біскупа Нестара, які ўзначальвае Корсунскую епархію Маскоўскага Патрыярхата,

што ахоплівае тэрыторыі Францыі, Швейцарыі, Іспаніі і Партугаліі.

Пасля заканчэння ўрачыстага вечара ў Кафедральным саборы адбыўся малебен, прысвечаны дню шанавання абраза Жыровіцкай Маці Божай, які адзначаецца 20 мая. Раней мерапрыемствы ў гонар дзвюх беларускіх святыняў адбыліся ў парыжскай кнігарні «Глобус». Удзельнікі сустрэчы азнаёміліся з гісторыяй абразоў, даведаліся, што традыцыі шанавання іконы Будслаўскай Маці Божай — Будслаўскі фэст — намінавана нашай краінай для ўключэння ў Спіс нематэрыяльнай культурнай спадчыны ЮНЕСКА.

Ул. інф.

■ Не працай адзінай

ТАНЕЦ ГАЗАВІКОЎ

40 тысяч работнікаў удзельнічалі ў конкурсе «Новыя імёны»

Паказаць сваё майстэрства на рэспубліканскім прафсаюзным конкурсе творчасці працоўных калектываў можна было ў дзвюх намінацыях: «Дэкарэтыўна-прыкладное і выяўленчае мастацтва» і «Сцэнічная творчасць». Удзельнікамі сталі прадстаўнікі розных прафесій: урачы, выкладчыкі, энергетыкі, швачкі, кіроўцы, газавішчыкі і нават супрацоўнікі пракуратуры.

Такі маштабны конкурс прафсаюзных талентаў сталі праводзіць з мінулага года. Тады ў ім удзельнічала выключна моладзь і паказвала сябе толькі ў вакальным майстэрстве. Сёлета ж знялі ўсе абмежаванні — і ўзроставыя, і жанравыя. Таму і колькасць канкурсантаў у гэтым годзе вырасла ў дзiesiąць разоў.

Старшыня ФПБ Міхаіл ОРДА ўпэўнены, што працоўным неабходна магчымасць праяўляць сябе ў творчасці:

— Чалавек не можа жыць толькі работай ці сямейнымі клопатамі. Менавіта таму федэрацыя выступае ініцыятарам сацыяльна значных культурных праектаў. У нас працуюць дамы культуры, творчыя прафсаюзныя калектывы. У многіх краінах постсавецкай прасторы ўсё гэта страчана. І сёння замежныя прафсаюзы, якія адмовіліся ад работы ў такім кірунку, вывучаюць наш вопыт і разумеюць, што гэта вельмі важная частка прафсаюзнай дзейнасці.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ. lubneuskaya@zviazda.by

Топ і Уладзімір ВАРАНКОВ сталі трыумфатарамі вечара.

«Лепшы вядучы інфармацыйна-аналітычнай праграмы» («Галоўны эфір»). «Лепшай прадзюсарскай групай» прызначылі Івана Айсманта, Глеба Лаўрова і Юрыя Пракопава з праектам «Беларусь XXI». А вось у народнай намінацыі «Прыз глядацкіх сімпатый» перамога дасталася Уладзіміру Варанкову і мядзведзіку Топу.

Пра тое, у якіх намінацыях была адзначана праца тэлевізійшчыкаў з іншых каналаў, у тым ліку рэгіянальных, можна даведацца на сайце нашага выдання: <http://www.zviazda.by>.

Алена ДРАПКО. drapko@zviazda.by

БАНКАМАТ «ПАД ЛУПАЙ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Часам скімеры (карткавыя зладзеі) робяць падробленыя панэлі з відэакамерамі, якія потым мацуюцца да банкамата: на дыспенсер для грошай, пад казырок, пад экран ці нават у стэндзе для рэкламных брашур. Гэтыя камеры здалёку могуць выглядаць як чорныя кропкі, а самі фіксуюць і перадаюць зламнікам усю інфармацыю.

Калі ў вас узніклі падазрэнні аб наяўнасці падобных прылад, то не трэба ўвогуле карыстацца такім банкаматам або іншай прыладай самаабслугоўвання і па магчымасці паведаміць пра гэта ў свой банк. Такі ж алгарытм дзеянняў кліентаў будзе і ў тым выпадку, калі якія-небудзь дэталі банкамата не замацаваныя, хістаюцца ці выглядаюць ненатуральна.

ЛЕПШ ПОЗНА, ЧЫМ НІКОЛІ

Цікава, а што трэба рабіць, калі нам пашанцавала сутыкнуцца з «мадэрнізаваным» банкаматам ужывіваю? Пры выяўленні старонняга абсталявання (напрыклад, накладкі) не трэба спрабаваць зняць яго самастойна, лепш устрымацца ад здзяйснення апераций, а пра сваю знаходку паведаміць у банк.

Не страшна, калі сумненні адносна карэктнай працы банкамата ўзніклі ўжо пасля таго, як картка была змешчана ў карткапрыёмнік. Тут не трэба ўводзіць пін-код, а націснуць кнопку для адмены апераций і забраць картку. Крыху сумна будзе (але не смяротна), калі вы заўважылі старонняе абсталяванне ўжо пасля заканчэння абслугоўвання. У гэтым выпадку неабходна абавязкова адразу ж заблакаваць картку любым даступным вам спосабам.

Калі банкамаат пачынае працаваць некарэктна (доўгі час знаходзіцца ў рэжыме чакання, самаадвольна перазагружаецца), варта адмовіцца ад выкарыстання такой прылады, адмяніць запланаваную аперацию, націснуўшы на клавiятуры адпаведную кнопку, і дачакацца вяртання карткі.

Тут ёсць і адно «але», калі машына робіцца некарэктнай ужо па вашай віне. Каб гэтага не было, трэба папярэдне пераканацца, што абраны вамі банкамаат прымае менавіта ваш тып карткі. Лагатып плацёжнай сістэмы на вашай картцы і на экране праграма-тэхнічнай прылады і (або) на яго корпусе павінны быць аднолькавыя. Калі вы ўставілі ў банкамаат картку, якую не абслугоўваюць у дадзенай прыладзе, то пластык вам вернуць, пры гэтым на экране павінна з'явіцца інфармацыя аб немагчымасці здзяйснення апераций з выкарыстаннем гэтай карткі. А вось ужываць празмерную фізічную сілу, каб уставіць картку ў банкамаат, калі ён яе не хоча прымаць, зусім не трэба.

ПРЫНЦЫП АСАБІСТАЙ ПРАСТОРЫ

Спецыялісты Нацбанка раяць звяртаць увагу на людзей, якія стаяць за намі ў чарзе каля банкамата, а ў выпадку неабходнасці папрасіць іх адыйсці на адлегласць, з якой яны не змогуць убачыць набраны пін-код. Пры ўводзе пін-кода трэба знаходзіцца як мага бліжэй да банкамата, пры гэтым пажадана прыкрываць клавiятуру далонню свабоднай рукі.

Можа быць і такое, калі паблізу ад банкамата знаходзяцца людзі, якія выклікаюць у вас падазрэнне. Тады варта забраць іншы час для выкарыстання дадзенай прылады або скарыстацца іншым банкаматам. А ўвогуле трэба быць асабліва асцярожнымі, калі незнаёмыя людзі прапануюць вам дапамогу ў выкарыстанні карткі ў банкамаце. У выпадку цяжкасцяў, якія ўзніклі пры выкарыстанні карткі, нельга прыслухоўвацца да

парад старонніх асоб, а для сувязі з банкам, які выдаў картку, неабходна карыстацца толькі нумарамі тэлефонаў, што пазначаны непасрэдна на картцы альбо атрыманы вамі з надзейных правераных крыніц ці непасрэдна ў банку.

Пры адсутнасці якіх-небудзь дзеянняў з вашага боку на працягу вызначанага для дадзенай прылады часу яна можа канфіскаваць банкаўскую картку і (або) грошы.

ПЕРШ ПРАВЕР, А ПОТЫМ ВЕР

Мне здаецца, што цяпер усім вядома тое правіла, калі пры неаднаразовым (як правіла, трохразовым) няправільным увядзе пін-кода картка блакуецца і можа быць канфіскавана банкаматам або іншай прыладай самаабслугоўвання. У выпадку

Штучнае прыстасаванне на картрыдар здымае інфармацыю з магнітнай паласы «пластыка».

такага «з'ядання» карткі (незалежна ад прычыны) банкаматам трэба неадкладна заблакаваць яе (напрыклад, звязаўшыся са службай падтрымкі кліентаў банка або з выкарыстаннем сістэм дыстанцыйнага банкаўскага абслугоўвання).

Пры выкарыстанні карткі трэба ўважліва вывучаць інфармацыю, якая выводзіцца на экран прылады самаабслугоўвання, і заўсёды правяраць дакладнасць інфармацыі, што ўводзіцца вамі. Падобны алгарытм дзеянняў неабходна выконваць з далікатнай скрупулёзнасцю, таму нельга дазваляць нікому адцягваць вашу ўвагу падчас правядзення апераций, паколькі існуе верагоднасць выпадкова здзейсніць яе некарэктна. Акра-

ДАВЕДКА «ЗВЯЗДЫ». Скімінг (ад англ. Skim — здымаць вяршкі) — махлярства з банкаўскімі карткамі, калі на банкамаат усталёўваюць прыладу (скімер), які капіюе ўсе звесткі з магнітнай паласы. Усталюваўшы ж міні-камеры або накладку на клавiятуру, ашуканцы атрымліваюць і ваш пін-код.

Скімеры могуць назіпаваць выкрадзеную інфармацыю аб пластыкавых картках альбо дыстанцыйна перадаваць яе па радыёканале зламнікам, якія знаходзяцца паблізу. Пасля капіявання інфармацыі з карткі ашуканцы вырабляюць яе дублікат і, ведаючы пін-код, здымаюць усе грошы ў межах ліміту выдачы, як у нашай краіне, так і за мяжой. Таксама ашуканцы могуць выкарыстоўваць атрыманую інфармацыю аб банкаўскай картцы для здзяйснення пакупок у гандлёвых кропках.

А накладная клавiятура счытвае пін-код карткі.

мя таго, пры адсутнасці якіх-небудзь дзеянняў з вашага боку на працягу вызначанага для дадзенай прылады часу яна можа канфіскаваць банкаўскую картку і (або) грошы.

Пры ўводзе пін-кода трэба знаходзіцца як мага бліжэй да банкамата, пры гэтым пажадана прыкрываць клавiятуру далонню свабоднай рукі.

Пасля атрымання наяўных грашовых сродкаў у банкамаце варта пераканацца ў тым, што картка была вернута прыладай, і дачакацца выдачы карт-чэка (пры яго запыце). Тут трэба памятаць, што паслядоўнасць выдачы наяўных грашовых сродкаў і вяртання карткі ў банкаматах розных банкаў можа адрознівацца. У асобных фінансавых установах банкамаат можа спачатку вярнуць картку, а потым выдаць патрэбную суму грашовых сродкаў. Неабходна ўлічваць гэтую спецыфіку работы банкаматаў і не адыходзіць ад прылады да моманту атрымання карткі, карт-чэка (пры яго запыце) і грошай.

ПІЛЬНАСЦІ МНОГА НЕ БЫВАЕ

А яшчэ я параіў бы заўсёды прыслухоўвацца да ўласнай інтуіцыі. У актыўных карыстальнікаў банкаўскімі карткамі яна звычайна не спіць. Напрыклад, у выпадку, калі банкамаат пачынае працаваць некарэктна (доўгі час знаходзіцца ў рэжыме чакання, самаадвольна перазагружаецца), варта адмовіцца ад выкарыстання такой прылады, адмяніць запланаваную аперацию, націснуўшы на клавiятуры адпаведную кнопку, і дачакацца вяртання карткі. Калі прылада не вяртае картку, трэба неадкладна заблакаваць картку любым даступным вам спосабам і звярнуцца ў банк. Гэтая парада спецыялістаў выконваецца асабіста ў мяне аўтаматычна на падсвядомым узроўні. Калі мне не падабаецца банкамаат ці інфакіёск, то лепш абысці яго бокам.

А вось вам яшчэ адна слушная парада наконт пільнасці. Распрацоўшчыкі пакрокавага дапаможніка пры карыстанні банкаўскімі карткамі раяць нам не пакідаць запытаны картчэк у банкамаце ці іншай прыладзе, а таксама не выкідваць у бліжэйшы сметнік. Справа ў тым, што часам у вашым чэку могуць быць паказаны і сума апераций, і рэшта грашовых сродкаў. Гэта можа прыцягнуць рабаўніка або махляра. А такі сцэнарый нам не патрэбны.

У наступным матэрыяле рубрыкі «Разумныя грошы» мы раскажам пра істотныя моманты пры атрыманні наяўных грошай і правядзенні безнаяўнай аплаты з выкарыстаннем карткаў у аддзяленні банка і арганізацыях гандлю.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@vziazda.by

■ Без абмежаванняў

ПА НАЛІБОЦКАЙ ПУШЧЫ НАВОБМАЦАК

ЯК РАЗВІВАЮЦЬ БЕЗБАР'ЕРНЫ ТУРЫЗМ

Ці лёгка людзям з інваліднасцю падарожнічаць па краіне? Статыстыка сведчыць, што турыстычная інфраструктура для гэтай катэгорыі пакуль толькі развіваецца: у нас ёсць 273 месцы ў санаторыях, даступныя для калясачнікаў, і каля 30 адаптаваных нумароў у гасцініцах (у асноўным у Мінску). Асобныя паслугі прапануюць яшчэ дзесьці 20 сядзіб і пара турфірмаў. Безбар'ерны турызм разглядаюць як праблему, а не як магчымасць, хоць, па ацэнках экспертаў, гэты кірунак можа прыносіць дзясяткі грошы.

На Захадзе ўжо падлічылі: ёмістасць рынку безбар'ернага турызму ў Еўропе можа дасягнуць 88 мільярдаў еўра. А калі браць пад увагу, што турысты з асаблівасцямі рэдка падарожнічаюць адны, то лічба вырастае да 132 мільярдаў. На думку экспертаў, безбар'ерны турызм можа склаці 17 працэнтаў усяго турыстычнага рынку Еўропы. А ў Аўстраліі і Вялікабрытаніі ён ужо займае дзясятую частку нацыянальнага рынку.

У Беларусі адзін з праектаў рэалізуе **выкладчык факультэта міжнародных адносін БДУ Наталля КЛЕПАЧ**. Яе ініцыятыва дапамагае зрабіць падарожжы камфортнымі для розных катэгорый: не толькі інвалідаў, але і пажылых людзей, бацькоў з маленькімі дзець-

мі. У рамках гэтага праекта да канца года валонцёры прапаніраваць даступнасць 70-80 сталічных аб'ектаў.

— Мы хочам ацаніць, наколькі магчыма іх адаптаваць, — кажа Наталля Клепач. — Потым плануем распрацаваць канкрэтныя рэкамендацыі для кожнага суб'екта турыстычнай інфраструктуры, зрабіць цыкл семінараў па безбар'ерным асяродку.

Даступным для ўсіх аб'ект робяць не толькі пандусы і ліфты. Сервіс таксама мусіць крыху змяняцца. Добры прыклад — Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі. Каб інваліды-калясачнікі маглі наведваць спектаклі, адміністрацыя прапануе ім магчымасць выкупіць забраніраваныя квіток непасрэдна ў дзень паказу. І прадае ім месцы ў першым радзе па цане апошняга.

Чаму нашы турфірмы пакуль абыходзяць увагай безбар'ерны турызм? Наталля лічыць, што яны проста не ведаюць запыты падарожнікаў з асаблівымі патрэбамі і пераацэньваюць неабходныя фінансавыя выдаткі. Таму прасцей праігнараваць гэты сегмент, чым распрацоўваць яго. Каб папулярываць безбар'ерны турызм сярод будучых тураператараў, Наталля збіраецца выкладаць на факультэце спецыялізаваны курс. Каб студэнты яшчэ падчас вучобы даведаліся пра напрамак і адкрывалі свой бізнес у гэтым фармаце.

Яшчэ адзін праект запускаяць у рэгіёне. У Валожынскім раёне адкрываецца першы ў краіне хостэл для людзей з інваліднасцю.

— Пад хостэл (ён будзе разлічаны на 20 месцаў) адаптуем будынак цэнтра дзённага знаходжання і рэабілітацыі інвалідаў, — дзеліцца планамі **прэстаўнік фонду «Інтэракцыя» Ірына ІВАНОВА**. — Там жа будзе канферэнц-зала, даступная для тых, у каго ёсць праблемы за зрокам, сляхам або мабільнасцю.

На Захадзе ўжо падлічылі: ёмістасць рынку безбар'ернага турызму ў Еўропе можа дасягнуць 88 мільярдаў еўра.

А калі браць пад увагу, што турысты з асаблівасцямі рэдка падарожнічаюць адны, то лічба вырастае да 132 мільярдаў.

Турысты з асаблівасцямі змогуць адпачыць і ў Налібоцкай пушчы. Для іх там зробіць экалагічную сцежку. Паўтаракіламетровы маршрут будзе абсталяваны спецыяльным наземным пакрыццём і інфармацыйнымі банерамі, якія змогуць прачытаць нават людзі з дрэнным зро-

кам. Заканчвацца сцежка будзе ў жываліснай мясцовасці на беразе ракі Іслач з альтанкай на 50 месцаў. Цяпер, дарэчы, ідуць грамадскія слуханні наконт добраўпарадкавання новага маршруту ў пушчы. Свае рэкамендацыі і пажаданні можна перадаваць у Валожынскі райвыканкам да канца месяца.

Над праектам працуюць тры грамадскія арганізацыі (апроч згаданага фонду, гэта Беларускае таварыства інвалідаў і аб'яднанне «Адпачынак у вёсцы») ды мясцовы выканкам. Бюджэт — больш за мільён еўра (90 працэнтаў выдаткаў пакрые грант Еўрапейскага саюза). Плануецца, што экасцежка і хостэл з'явіцца ў кастрычніку 2018 года.

А каб распаўсюдзіць прыныцы безбар'ернага асяроддзя, сярод уладальнікаў аграздыб раёна правядуць конкурс. Пяць ініцыятыв, якія дапамогуць зрабіць адпачынак даступным для ўсіх, атрымаюць гранты.

— Мы хочам узмацніць турыстычны патэнцыял рэгіёна, — кажа Ірына Іванова. — А ўвесь атрыманы вопыт — максімальна перадаць суседнім раёнам. Каб былі месцы, куды чалавек з інваліднасцю можа прыехаць адпачываць самастойна, без дапамогі іншых людзей.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ. lubneuskaya@vziazda.by

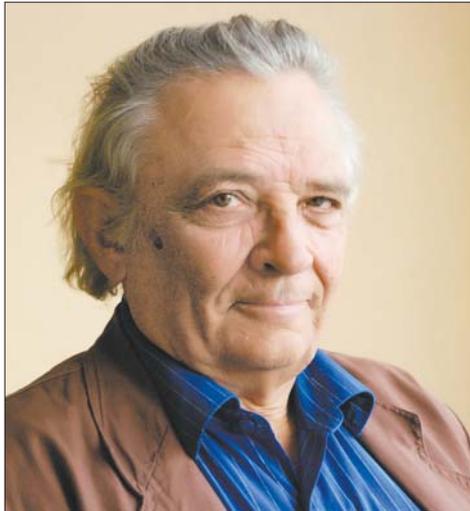
■ На суісканне Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь

ДРЭВА ЖЫЦЦЯ БАРЫСА КРЭПАКА

З задавальненнем з прэсы даведаўся, што член Беларускага саюза мастакоў, вядомы мастацтвазнаўца, арт-крытык і гісторык мастацтва Барыс Аляксеевіч Крэпак вылучаны на суісканне Дзяржаўнай прэміі Беларусі ў галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры 2016 года за серыю кніг і альбомаў пра жыццё і творчасць дзеячаў культуры і мастацтва Беларусі. Гэта чалавек, якога я ведаю як прафесіянала высокага ўзроўню роўна 50 гадоў, і таму мне ёсць што пра яго сказаць. Не буду закранаць яго чалавечыя якасці — яны вядомыя практычна ўсім дзеячам беларускай, ды і не толькі беларускай, культуры, з якімі перасякаліся яго творчыя і жыццёвыя шляхі-дарогі. Скажу толькі аб прафесіяналізме ў справе, якой Барыс Аляксеевіч аддае службу і цалкам прысвячае ўсё сваё творчае жыццё.

Калі паспрабаваць коратка абзначыць найбольш агульныя якасці выданняў Барыса Крэпака, стылю яго мастацтвазнаўчага мыслення, то, відавочна, неабходна назваць свабоду і прастату арыентацыі аўтара ў масіве беларускага мастацкага працэсу, здольнасць да лаканічных і ёмістых азначэнняў, вастрыню асацыятыўнага мыслення.

Але асабліва важнай, усёпранікальнай і многае вызначальнай якасцю даследчыка ўяўляецца вельмі спецыфічны, «згущаны» гістарызм бачання складаных метамарфоз, якія адбываліся ў лёсах мастакоў: і ўласна беларусаў, і тых, хто нарадзіўся на этнічнай зямлі беларускай, але па розных прычынах апынуўся за яе межамі, і тых мастакоў-небеларусаў,

Фота Юрыя ІВАНОВА.

для якіх наша зямля ў творчым і жыццёвым планах стала назаўсёды або другой радзімай, або немалаважным фрагментам біяграфіі, як гэта адбылося, напрыклад, з І. Рэпіным, М. Атрыганьевым, М. Неўравым, І. Пахітонам, Д. Полазавым, А. Грубэ, І. Трутневым, З. Гарбаўцом... У гэтым сэнсе кніга Барыса Крэпака «Вяртанне імёнаў» (у двух тамах) з'яўляецца сапраўды ўнікальнай энцыклапедыяй мастацкай культуры Беларусі мінулых двух стагоддзяў — дагэтуль малавядомай, напau-забытай або ўвогуле забытай.

Зрэшты, большасць яго кніг — пра духоўнае станаўленне і развіццё нашага грамадства на розных этапах яго існавання. Наогул на старонках лепшых кніг, манаграфій і альбомаў Барыса Крэпака створаны пераканаўчы вобраз руху нацыянальнай выяўленчай культуры, руху мастацтва ў прасторы і часе — руху складанага, забытанага, мудрагелістага, на першы погляд выпадковага, але на паверку заканамернага, у першую чаргу. Ад кнігі да кнігі, ад перыяду да перыяду разгортваецца перад чытачом уражальнае відовішча суіснавання розных мастацкіх школ, узаемадзеяння, адштурхвання, перапляцення стыляў, метадаў, тэндэнцый: ад рэалізму ўсіх напрамкаў да беспрадметнікаў, ад імпрэсіянізму да сімвалізму, ад класікі да постмадэрну і г.д.

Я ўжо не кажу пра тое, што творчыя інтарэсы аўтара шчасліва ўбіраюць у сябе практычна ўсе існуючыя ў гісторыі мастацтва віды і жанры: ад жывапісу да сцэнаграфіі, ад скульптуры да графікі, ад габелена да керамікі, ад дызайна да так звананага «актуальнага мастацтва», ад літаратурных і гістарычных даследаванняў-эсэ да пытанняў кіно і тэатра. І гэта — не ўсёаднасць даследчыка, гэта — спроба знайсці каранёвую сістэму, фундамент, гэта значыць аснову ўсяго таго, што мы сёння спрабуем асэнсаваць у духоўнай прасторы нацыі. Таму што, як вядома, без каранёў не бывае і кроны, без традыцый — новага высокага мастацтва.

У мяне на паліцы шмат кніг і альбомаў Барыса Крэпака. З аўтаграфамі і без. Розных

гадоў, пачынаючы з 1970-х. Часта гартаю старонкі, чытаю, разглядаю рэпрадукцыі і фотаздымкі, успамінаю і сябе, маладога, у коле творцаў-персанажаў, многіх з якіх, на жаль, ужо няма ў жывых... Мой настаўнік Віталь Цвірко, Заір Азгур, Андрэй Бембель, Анатоль Анікейчык, Міхаіл Савіцкі, Аляксандр Кішчанка, Яўген Чамадураў, Пётр Данелія, Уладзімір Мулявін, а побач, дзякуй Богу, жывыя мае калегі — Леанід Шчамялёў і Май Данцыг, з якімі я калісьці вучыўся ў Мінскім мастацкім вучылішчы, а яшчэ — Уладзімір Тоўсцік, самы малады народны мастак... «Залатая пляеда» нашай культуры... І кнігі Б. Крэпака пра іх і многіх іншых майстроў пэндзля і разца, выдадзеныя ў нас, у Беларусі, а таксама ў Маскве і Кіеве, — гэта не толькі своеасаблівы мастацка-літаратурны помнік іх жыццю і творчасці, гэта і пасыл нашым маладым сучаснікам, прадаўжальнікам тых гуманістычных ідэй, якія ў сваім мастацтве на розных этапах біяграфіі нашай краіны рэалізавалі іх носьбіты.

Вылучэнне Барыса Крэпака на суісканне Дзяржаўнай прэміі Беларусі ў галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры 2016 года, думаю, з'яўляецца заслужаным знакам увагі дзяржавы да яго шматгадовай творчай дзейнасці, такой неабходнай сёння нашаму няпростама часу з яго новымі духоўнымі і інтэлектуальнымі запатрабаваннямі.

Георгій ПАПЛАЎСКІ,
народны мастак Беларусі

■ Памяць

АПУСЦЕЛА БЕЗ ЦЯБЕ ЗЯМЛЯ

Каля помніка Герою Беларусі Карвату ў Брэсце сабраліся яго саслужыўцы па 61-й авіябазе, аднакласнікі і цяперашнія вучні школы, родныя, гараджане. Людзі прыйшлі, каб ушанаваць памяць лётчыка-брастаўчанина, якога дваццаць гадоў таму яшчэ ніхто не ведаў. Але наступіў дзень 23 мая 1996 года, калі, як у той песні, «Однажды в полете мотор отказал»...

Храналогія падзвігу падпалкоўніка Карвата ўвайшла ў энцыклапедыю. Падчас выканання вучэбна-трэніровачнага палёту самалёт Су-27 стаў губляць вышыню, лётчык атрымаў загад з зямлі пакінуць машыну. Ён мог бы выканаць загад і застацца жывым... Але перад сабой Уладзімір бачыў населены пункт і да апошняга стараўся адвесці самалёт убok, на поле. Ён мог бы выканаць загад, а самалёт, цалкам верагодна, нікога не зачэпаў бы, і ўсе засталіся б жывыя... Але за секунды нельга было разлічыць траекторыю падзення некіруемага знішчальніка, за секунды можна было толькі прыняць рашэнне, якое пазней назавуць падзвігам.

Падпалкоўнік адвёў самалёт ад вялікага населенага пункта Арабаўшчына Баранавіцкага раёна, машына ўпала ў полі за вёскай разам з лётчыкам. Лётчык потым стаў Героем Беларусі пасмяротна.

У брэсцкую школу №8, дзе вучыўся Уладзімір, зачасцілі журналісты ды іншыя наведвальнікі. Пра былога вучня ўспаміналі настаўнікі, аднакласнікі. З гэтых успамінаў паступова стала вымалёўвацца цэлая экспазіцыя. І цяпер у школе працуе Музей лётнай славы, а школа носіць імя Уладзіміра Карвата. На мітынгу выступала вучанка васьмай школы Ліза Якімава. Бадзёрым голасам дзяўчынка паведаміла, што цяперашнія вучні імкнуцца быць дастойнымі выпускніка-героя.

Словы падтрымкі ў гэты дзень усе адрасавалі жонцы героя Ніне

Фота Валерыя КАРПАТ.

Кірылаўне, якая два дзесяцігоддзі нясе ў сабе боль і горыч страты, якой давялося адной падымаць дзяцей. Некалькі гадоў таму пайшла з жыцця маці Уладзіміра Агрыпіна Дзмітрыеўна. За шмат гадоў яна так і не змагла змірыцца са сваёй стратай, прывыкнуць да адчування, што любімага сына няма. Агрыпіна Дзмітрыеўна па сваёй прыроднай дабрыні не магла адмовіць, калі яе прасілі прыйсці на якое-небудзь мерапрыемства, а там не магла справіцца са слязьмі. Гэта простая жанчына ўвасабляла сабой мацярынскія пакуты ад страты дзяцей. Гледзячы на яе, многія прыходзілі да думкі, што маці не патрэбныя сыны-героі. Матулям патрэбныя жывыя сыны.

Сугучнымі гэтай думцы сталі словы старшыні Брэсцкага гарвыканкама Аляксандра Рагачука аб тым, што лепей бы ў Брэсце з'яўляліся помнікі выдатным спартсменам, навукоўцам, дзеячам культуры і больш ніколі не ставілі помнікаў вайскоўцам, узнагароджаным пасмяротна. «Брэст ганарыцца сваім земляком і заўсёды будзе памятаць яго высакародны і мужны ўчынак», — сказаў кіраўнік горада.

Святлана ЯСКЕВІЧ,
yackevich@zviazda.by

■ Вопыт

ПОСПЕХ — У ПЕРАЕМНАСЦІ

Днямі ветэраны педагогічнай працы, былыя кіраўнікі агульнаадукацыйных навучальных устаноў Пухавіцкага раёна выводзілі формулу поспеху педагога. Пляцоўкай для абмену вопытам і цікавых дыскусій стала Мар'інагорская гімназія.

— Вельмі шмат былых дырэктараў школ сёння працуюць настаўнікамі, некаторыя займаюцца грамадскай працай, ёсць людзі, якія перайшлі ў бізнес-сферу — нам цікава было не толькі пачуць, а і ўбачыць гэтых людзей, — патлумачыла мэту сустрэчы дырэктар Мар'інагорскай гімназіі Ала РАЛЬКЕВІЧ. — Іх вялікі досвед будзе карысны нашым дзецям. Гэта людзі цвёрдых поглядаў на жыццё, вельмі ўстойлівыя ў ім, якія мелі мэту і дасягнулі яе. Яны цікавацца жыццём гімназіі, школ, займаюць актыўную пазіцыю. А самае галоўнае, і ў сталым

узросце яны адчуваюць сябе шчаслівымі.

Перш чым перайсці да дыскусій, ветэраны педагогічнай працы пазнаёміліся з этнаграфічнай экспазіцыяй гімназіі, наведалі абласны музей «Эвалюцыя энергазберажэння», адкрыты на базе навучальнай установы. Экскурсаводы-школьнікі расказалі пра гісторыю роднага краю, развіццё энергазберажэння ў свеце, а таксама пра 10 крокаў, якія павінен рабіць кожны, каб захаваць зямлю.

Тое, што экскурсаводамі выступаюць школьнікі, — добрая практыка ў гімназіі. Як лічыць дырэктар, менавіта так найлепш засвойваюцца веды, разам з тым школьнікі вучацца публічна выказацца. Увогуле, нягледзячы на свой параўнальна невялікі ўзрост (23 гады) Мар'інагорская гімназія — жывы прыклад, як трэба весці навучальны працэс у сучасных умовах. Сённяшні школьнік не той, які быў яшчэ гадоў 10 таму. Яго не зацікавіш матэрыялам

Ветэраны педагогічнай працы расказалі, як можна быць запатрабаваным на пенсіі

з падручніка і не здзівіш нагляднымі дапаможнікамі. Ён прагне атрымаць веды з дапамогай тых тэхналогій і сродкаў, на якіх «размаўляе» сам. Ён хоча актыўна ўдзельнічаць у навучальным працэсе, а не проста назіраць за ім.

— Такія сустрэчы вельмі важныя і для ветэранаў хаця б таму, што кожнаму сагравае сэрца думка аб тым, што ён, яго педагогічны ўнёсак не забыты, што яго памятаюць як кіраўніка, педагога, чалавека, — лічыць намеснік начальніка аддзела адукацыі, спорту і турызму Пухавіцкага райвыканкама Жанна ДАЊІЛОВІЧ. — Такія сустрэчы неабходныя і для маладых педагогаў, для тых, хто сёння працуе ў школе, бо хто ім яшчэ перадаць вопыт, як не ветэраны педагогічнай працы?

Вераніка КАНЮТА,
kanyuta@zviazda.by

г. Мар'іна Горка

■ Ступень развіцця

МОСТ СЯБРОўСТВА І СУПРАЦОўНІЦТВА

Беларускія школьнікі паляцця ў Паднябесную на міжнародны конкурс «Мост кітайскай мовы». Пераможцаў нацыянальнага адбору — слухачку Інстытута Канфуцыя МДЛУ Кацярыну Калігаеву і вучня гімназіі №33 г. Мінска Дзмітрыя Зябліцава — асабіста павіншаваў Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол КНР у Беларусі Цуй Цімін.

Рэспубліканская алімпіяда-конкурс праходзіла для школьнікаў усіх узростаў. Вучні малодшых і сярэдніх класаў рыхтавалі толькі творчыя нумары, а для старшакласнікаў спаборніцтва праходзіла ў тры этапы.

Спачатку навучэнцы ўдзельнічалі ў віктарыне, дзе паказвалі свае веды па культуры Кітая. Пытанні былі зусім розныя: ад «Які будзе наступны радок у вершы» да «Назвайце тэлефон пажарнай службы». Паспяхова справіўшыся з гэтай часткай, удзельнікі пераходзілі да вусных выступленняў.

Тэму свайго паведамлення атрымлівалі загадзя праз лёсаванне. Расказвалі, напрыклад, пра сям'ю, хобі, спартыўныя заняткі ці любімую музыку. Не ўсім лёгка даліся пытанні ад журы. Эксперты задавалі іх кожнаму канкурсанту, каб пераканацца, што той вольна валодае кітайскай мовай.

Самым відовішчым быў трэці этап: вучні падытывалі творчыя нумары. Некаторыя выбралі класіку: паказвалі

чайную цырымонію, танец з веерамі і традыцыйнае баявое мастацтва. Іншыя здзіўлялі журы сучаснымі кітайскімі песнямі, фокусамі і вершамі.

Пераможцы нацыянальнага конкурсу восенню паедуць прадстаўляць Беларусь у Кітаі. Там, на міжнародным спаборніцтве, вучні са ўсяго свету будуць змагацца за галоўны прыз — грант на навучанне ў ВНУ Паднябеснай.

Дарэчы, акрамя гэтага конкурсу, рэалізуецца і шэраг іншых праектаў, накіраваных на пашырэнне культурнага абмену паміж двума стратэгічнымі партнёрамі. Летам гэтага года сто беларускіх студэнтаў наведваюць Кітай. Такі візіт стаў магчымы пасля таго, як летась у маі старшыня КНР Сі Цзіньпін падчас візіту ў Мінск запрасіў беларускую моладзь азнаёміцца з культурнай спадчынай Паднябеснай.

Сёлета ўпершыню ў Кітаі адкрылася спецыяльнасць, студэнты якой будуць вывучаць беларускую мову. Атрымаць такую адукацыю пакуль што магчыма толькі ў Другім Пекінскім універсітэце замежных моў. Аднак Цуй Цімін адзначае, што плануецца распаўсюдзіць выкладанне гэтага прадмета і ў іншых універсітэтах краіны.

Надзея АНІСОВІЧ

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО КОНКУРСА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «Гроднооптторг»

Предмет конкурса № 1, в состав которого входят:

Административное здание (560,9 кв.м), инвентарный номер 400/С-5762, проходная (8 кв.м) инвентарный номер 400/С-70806, (здание административное с проходной) (12)	Котел КЧГ-8-98 «Полымя» (2012 г.) Кран козловой КК20-32 (1988 г.) Кран козловой КК20-32 (1988 г.) Кран-балка ТЗ (1988 г.)
Склад № 1(828,1 кв.м), инвентарный номер 400/С-57641(13)	Кран-штабелер (1980 г.)
Склад (склад №№ 2,3) (3 659 кв.м), инвентарный номер 400/С-36959 (14)	Мини-АТС «Panasonic-TEM824RU» (2007 г.)
Арочный склад (здание арочного склада) (464,4 кв.м), инвентарный номер 400/С-70764 (17)	Охранно-пожарная сигнализация в административном здании (2008 г.)
Проходная (14,5 кв.м), инвентарный номер 400/С-70794 (16)	Шкаф ШР-5 1600*500*300 (2008 г.) Шкаф ШР-8 1700*800*450 (2008 г.)
Гаражи (гараж на 10 а/м) (567,3 кв.м), инвентарный номер 400/С-36956 (18)	Электронагреватель (2007 г.)
Зарядная (301,5 кв.м), инвентарный номер 400/С-36958 (19)	Система устройства связи административного помещения (2008 г.)
Склад олифы (95 кв.м), инвентарный номер 400/С-70774 (24)	Весы автомобильные АП-10 (РП-10Ш) (2006 г.)
Сторожевая будка (14,2 кв.м), инвентарный номер 400/С-70797 (23)	Весы автомобильные РП-15Ш (2006 г.)
Сторожевая будка (10,5 кв.м), инвентарный номер 400/С-70777 (22)	Компрессор К-1 (1999 г.)
Склад открытого хранения (1972 г.)	Наружная канализация (1961 г.)
Склад-навес (склад – навес из металла) (170,9 кв.м), инвентарный номер 400/С-70760 (126)	Электросети (1979 г.)
Склад-навес (склад – навес из металла) (103 кв.м), инвентарный номер 400/С-70762 (25)	Площадка №1 (1980 г.)
Склад-навес (навес для автомобилей) (465,7 кв.м), инвентарный номер 400/С-70763 (127)	Площадки открытого хранения (площадки №№ 2, 3, 4) (1980 г.)
Наружный водопровод (1961 г.)	Подъездные пути (1980 г.)
Ограждение территории (1990 г.)	Сверлильный станок (1981 г.)
Пожарный резервуар №1(1961 г.)	Емкость металлическая (1988 г.)
Пожарный резервуар № 2 (1979 г.)	Емкость металлическая (1988 г.)
Комплект трансформаторной подстанции (1979 г.)	Емкость металлическая (1988 г.)
Котел водогрейный «Кадам» 61 кВт (1997 г.)	Насос UPS 40-120 F 1*230V (2006 г.)
Котел водогрейный «Кадам» 28 кВт (1997 г.)	Автоцистерна (1986 г.)
	Автоцистерна (1986 г.)
	Автомобиль ГАЗ СА3 3507 (1993 г.)
	Трактор МТЗ-82 (1991 г.)
	Погрузчик с бортовым поворотом Амкорд 208В (2006 г.)
	Автопогрузчик ДВ 1792 (1989 г.)
	Торговый киоск (2010 г.)
	Оргтехника, офисная мебель, неустановленное оборудование и иное имущество.

Местонахождение предмета конкурса: **г. Гродно, ул. Сокольская, 62.** Земельный участок с кадастровым номером 44010000001000790, площадь – 3,6347 га, назначение – эксплуатация и обслуживание зданий и сооружений базы.
Начальная цена предмета конкурса 12 843 536 536 бел. рублей с НДС.
Сумма задатка – 500.000.000 бел. рублей.
При проведении конкурса участники обязаны при регистрации сдать запечатанные конверты с предложениями по цене предмета конкурса и выполнению условий конкурса.
Продавец имущества – ОАО «Гроднооптторг» (230001, г. Гродно, ул. Сокольская, 62, управляющий (029) 6822962). Организатор конкурса – СООО «Глобал Тауэр» (220123, г. Минск, ул. Старовиленская, 131-7, тел. (033) 9028379).

Условия конкурса по продаже имущества ОАО «Гроднооптторг».

Предоставление в безвозмездное пользование:
- помещений административного здания: приемная №1, кабинет руководителя №1а, кабинета юриста-консультанта и экономиста № 2, кабинет главного бухгалтера № 3, кабинет главного инженера № 6, кабинет бухгалтерии № 8, архив № 17, серверная № 16 и имущества, находящегося в них;
- складского помещения №1 площадью 83,2 кв.м в складе №1;
- здание зарядной площадью 301,5 кв.м, с инвентарным номером 400/С-36958
- склада-навеса площадью 465,7 кв.м, с инвентарным номером капитального строения 400/С-70763 для обеспечения деятельности ОАО «Гроднооптторг», связанных с проведением процедуры банкротства до окончания ликвидационного производства.

Задаток вносится в срок, установленный для приема документов на участие в конкурсе по предмету конкурса, на который регистрируется заявитель, на р/с № 3012127410010 Региональная Дирекция № 400 ОАО «БПС-Сбербанк» г. Гродно, БИК 369, получатель – ОАО «Гроднооптторг», УНП 500013881.

К участию в конкурсе допускаются юридические и физические лица, индивидуальные предприниматели, заключившие соглашение с организатором конкурса о правах и обязанностях сторон при проведении конкурса, внесшие задаток и предоставившие организатору конкурса заявление на участие в конкурсе с приложением следующих документов:
заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении о проведении конкурса;

для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя (без нотариального засвидетельствования);
для юридического лица – доверенности, выданной представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии свидетельства о государственной регистрации юридического лица (без нотариального засвидетельствования);

для иностранного юридического лица, иностранной организации, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации – легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком (без нотариального засвидетельствования);

для представителя гражданина Республики Беларусь, в том числе индивидуального предпринимателя, – доверенности, оформленной в соответствии с законодательством.

При подаче документов на участие в конкурсе граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Прием заявлений на участие в конкурсе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором конкурса день и время, указанные в извещении о проведении конкурса. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Срок поступления заявления является датой его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в конкурсе.

Победителем конкурса признается участник, предложивший, по мнению комиссии, лучшие условия. Цена продажи фиксируется в протоколе о результатах конкурса и включает в себя НДС. Победитель конкурса (покупатель) и продавец подписывают договор купли-продажи предмета конкурса в течение 10 рабочих дней со дня проведения конкурса. Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем конкурса (покупателем) не позднее 30 дней со дня проведения конкурса, если иной срок не установлен комитетом кредиторов. В случае признания конкурса несостоявшимся в связи с тем, что на участие в конкурсе подано заявление только одним участником либо для участия в нем явился только один участник, при его согласии предмет конкурса продается единственному участнику, на предложенных им условиях при соответствии его предложенным условиям конкурса.

Оплата вознаграждения и возмещение затрат за организацию и проведение конкурса осуществляется победителем конкурса (покупателем) помимо оплаты стоимости предмета конкурса в течение трех рабочих дней со дня его проведения в соответствии с порядком проведения конкурса.

Организатор конкурса имеет право не позднее чем за 5 дней до его начала снять с конкурса предмет торгов и отказаться от его проведения.

Публикации извещений о проведении конкурсов по продаже имущества ОАО «Гроднооптторг»: первый конкурс 02 февраля 2015 г., газета «Звезда» от 30.12.2014 г. № 247, первый повторный конкурс 25.03.2015 г., газета «Звезда» от 10.03.2015 г. № 45, второй повторный конкурс 14.05.2015 г., газета «Звезда» от 24.04.2015 г. № 77, третий повторный конкурс 29.05.2015 г., газета «Звезда» от 15.05.2015 г. № 90, четвертый повторный конкурс 16.11.2015 г., газета «Звезда» от 30.10.2015 г. № 210, пятый повторный конкурс 23.12.2015 г., газета «Звезда» от 08.12.2015 г. № 237, шестой повторный конкурс 11.02.2016 г., газета «Звезда» от 27.01.2016 г. № 15, седьмой повторный конкурс 19.05.2016 г., газета «Звезда» от 04.05.2016 г. № 83.

Конкурс проводится **08 июня 2016 года в 13.00** по адресу: 230001, г. Гродно, ул. Сокольская, 62. Заявления и документы подаются в рабочие дни с **03 июня по 07 июня 2016 года включительно** с 11.00 до 15.00 по адресу: г. Минск, пр. Дзержинского, 104-501. Срок окончания подачи заявок – **07 июня 2016 г.**

Телефон для организации осмотра предметов конкурса: (044) 566 00 51.
Телефон для консультаций и справок: (033) 902 83 79.
Сайт в интернете: www.optorg.grodno.by

Утеранный представительством Белгосстраха по Фрунзенскому району г. Минска бланк страхового полиса по добровольному страхованию имущества граждан формы 2РН серии ИГ № 1488800 считать **недействительным.**

УНП 100122726

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «Гроднооптторг»

Предмет аукциона № 1, в состав которого входят:

Здание административное со складами (2275,6 кв. м), инвентарный номер 400/С-28837 (54)
Электрические сети (687 м.п.)
Котел отопительный на твердом топливе (2009 г. ввода)
Кран-штабелер ОП-1 (1988 г. выпуска)
Кран-штабелер ОП-1 (1988 г. выпуска)
Трансформатор (1989 г. выпуска)

Местонахождение предмета аукциона: **г. Гродно, ул. Карского, 33.** Земельный участок с кадастровым номером 44010000002008596, площадь – 0,4152 га, назначение – земельный участок для обслуживания здания административного со складами (инв. № 400/С-28837).
Начальная цена предмета аукциона 4 398 986 760 бел. рублей с НДС.
Сумма задатка – 400.000.000 бел. рублей.

Предмет аукциона № 2, в состав которого входят:

Магазин (здание магазина) (814,3 кв.м), инвентарный номер 400/С-17675 (56)
Автономная топчаная (13,2 кв.м), инвентарный номер 400/С-74845 (70112)
Электрический отопительный котел ЕРСО-R-24 (2008 г. ввода)
Аппаратура цифровой проводной системы (2000 г. выпуска)
Система ГС (2009 г. выпуска)
Защитные роллеты (2009 г.)
Водопроводная сеть (1974 г.)
Ограждение, ворота (315,7)
Оргтехника, офисная мебель и сопутствующее имущество

Местонахождение предмета аукциона: **г. Гродно, ул. Карского, 33.** Земельный участок с кадастровым номером 44010000002008599, площадь – 0,2939 га, назначение – земельный участок для обслуживания здания магазина (инв. № 400/С-17675).
Земельный участок с кадастровым номером 44010000002008598, по адресу: г. Гродно, ул. Карского, 33/2, площадь – 0,0550 га, назначение – земельный участок для обслуживания здания автономной топчаной (инв. № 400/С-74845).
Начальная цена предмета аукциона 1 886 539 855 бел. рублей с НДС.
Сумма задатка – 180.000.000 бел. рублей.
Сумма шага аукциона составляет 5% от начальной цены предмета аукциона.

Продавец имущества – ОАО «Гроднооптторг» (230001, г. Гродно, ул. Сокольская, 62, управляющий (029) 6822962). Организатор аукциона – СООО «Глобал Тауэр» (220123, г. Минск, ул. Старовиленская, 131-7, тел. (033) 9028379).

Задаток вносится в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, по предмету аукциона, на который регистрируется заявитель, на р/с № 3012127410010 Региональная Дирекция № 400 ОАО «БПС-Сбербанк» г. Гродно, БИК 369, получатель – ОАО «Гроднооптторг», УНП 500013881.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, индивидуальные предприниматели, заключившие соглашение с организатором аукциона о правах и обязанностях сторон при проведении аукциона, внесшие задаток и предоставившие организатору аукциона заявление на участие в торгах с приложением следующих документов:

заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении о проведении торгов;

для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя (без нотариального засвидетельствования);

для юридического лица – доверенности, выданной представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии свидетельства о государственной регистрации юридического лица (без нотариального засвидетельствования);

для иностранного юридического лица, иностранной организации, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации – легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком (без нотариального засвидетельствования);

для представителя гражданина Республики Беларусь, в том числе индивидуального предпринимателя, – доверенности, оформленной в соответствии с законодательством.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Прием заявлений на участие в торгах со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором торгов день и время, указанные в извещении о проведении торгов. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Срок поступления заявления является датой его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в торгах.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемое имущество. Наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах аукциона и включает в себя НДС. Победитель аукциона (покупатель) и продавец подписывают договор купли-продажи предмета аукциона в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем аукциона (покупателем) не позднее 30 дней со дня проведения аукциона, если иной срок не установлен комитетом кредиторов. В случае признания аукциона несостоявшимся в связи с тем, что на участие в аукционе подано заявление только одним участником либо для участия в нем явился только один участник, предмет торгов продается единственному участнику, при его согласии, по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) процентов.

Оплата вознаграждения и возмещение затрат за организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона (покупателем) помимо оплаты стоимости предмета аукциона в течение трех рабочих дней со дня его проведения в соответствии с порядком проведения аукциона.

Организатор аукциона имеет право не позднее чем за 5 дней до его начала снять с аукциона предмет торгов и отказаться от его проведения.

Публикации извещений о проведении аукционов по продаже имущества ОАО «Гроднооптторг»: первый аукцион 28.10.2014 г., газета «Звезда» от 25.09.2014 г. № 182, первый повторный аукцион 12.01.2015 г., газета «Звезда» от 23.12.2014 г. № 243, второй повторный аукцион 25.02.2015 г., газете «Звезда» от 10.02.2015 г. № 25, третий повторный аукцион 25.03.2015 г., газета «Звезда» от 10.03.2015 г. № 45, четвертый повторный аукцион 14.05.2015 г., газета «Звезда» от 24.04.2015 г. № 77, пятый повторный аукцион 29.05.2015 г., газета «Звезда» от 15.05.2015 г. № 90, шестой повторный аукцион 19.05.2016 г., газета «Звезда» от 04.05.2016 г. № 83.

Аукцион проводится **08 июня 2016 года в 13.30** по адресу: 230001, г. Гродно, ул. Сокольская, 62. Заявления и документы подаются в рабочие дни с **03 июня по 07 июня 2016 года включительно** с 11.00 до 15.00 по адресу: г. Минск, пр. Дзержинского, 104-501. Срок окончания подачи заявок – **07 июня 2016 г.**

Телефон для организации осмотра предметов аукциона: (044) 566 00 51.
Телефон для консультаций и справок: (033) 902 83 79.
Сайт в интернете: www.optorg.grodno.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «Гроднооптторг»

№ предмета аукциона	Наименование	Инвентарный номер	Начальная цена с НДС (20%), руб.
1	Автомобиль МАЗ 437040 062	218	62 265 600
2	Автомобиль МАЗ 53366	79	71 923 200
3	Автомобиль МАЗ 437041 262	70071	107 874 000
4	Автомобиль ГАЗ 3110	70021	8 137 200
5	Автомобиль ГАЗ-330210	70011	24 172 800
6	Автомобиль МАЗ 54323	3100	60 790 800
7	Автомобиль Форд Транзит	70104	62 277 600
8	Автомобиль МЕРСЕДЕС БЕНЦ 1622	70042	89 415 600
9	ЛЕГКОВОЙ МИНИВЭН РЕНО ЭСПЕИС	70098	17 392 800
10	Прицеп 2ПТС-4	207	12 675 600
11	Прицеп МАЗ 837300-3010	70079	43 174 800
12	Полуприцеп МАЗ 93866	3101	24 666 000
13	Прицеп МАЗ 83781	87	37 904 400
14	Автопогрузчик 4014	393	26 389 200
15	Автопогрузчик 4081	162	24 830 400
16	Автопогрузчик ДВ 1792	20	65 136 000
17	Пресс пакетировочный гидравлический вертикальный УЖИМ 401-01	70126	28 242 000
18	Пресс пакетировочный гидравлический вертикальный УЖИМ 401-01	70127	28 242 000
19	Пресс ПК 12 93 002	17	87 758 400
20	Пресс трехкамерный тип МК 2500 № 305	70077	117 328 800
21	Автомобиль МАЗ 437141 272	70078	144 639 600

Местонахождение предмета аукциона – **230001, г. Гродно, ул. Сокольская, 62.** Сумма задатка – 10% от первоначальной цены предмета аукциона. Сумма шага аукциона составляет 5% от начальной цены предмета аукциона.

Продавец имущества – ОАО «Гроднооптторг» (230001, г. Гродно, ул. Сокольская, 62, управляющий (029) 6822962). Организатор аукциона – СООО «Глобал Тауэр» (220123, г. Минск, ул. Старовиленская, 131-7, тел. (033) 9028379).

Задаток вносится в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, по каждому из предметов аукциона, на которые регистрируется заявитель, на р/с № 3012127410010 Региональная Дирекция № 400 ОАО «БПС-Сбербанк» г. Гродно, БИК 369, получатель – ОАО «Гроднооптторг», УНП 500013881.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, индивидуальные предприниматели, заключившие соглашение с организатором аукциона о правах и обязанностях сторон при проведении аукциона, внесшие задаток и предоставившие организатору аукциона заявление на участие в аукционе с приложением следующих документов:
заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении о проведении аукциона;

для индивидуального предпринимателя – копии свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя (без нотариального засвидетельствования);

для юридического лица – доверенности, выданной представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копии свидетельства о государственной регистрации юридического лица (без нотариального засвидетельствования);

для иностранного юридического лица, иностранной организации, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации – легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком (без нотариального засвидетельствования);

для представителя гражданина Республики Беларусь, в том числе индивидуального предпринимателя, – доверенности, оформленной в соответствии с законодательством.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленный организатором торгов день и время, указанные в извещении о проведении аукциона. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Срок поступления заявления является датой его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наивысшую цену за продаваемое имущество. Наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах аукциона и включает в себя НДС. Победитель аукциона (покупатель) и продавец подписывают договор купли-продажи предмета аукциона в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем аукциона (покупателем) не позднее 30 дней со дня проведения аукциона. В случае признания аукциона несостоявшимся в связи с тем, что на участие в аукционе подано заявление от единственного участника, предмет аукциона продается единственному участнику, при его согласии, по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) процентов.

Оплата вознаграждения и возмещение затрат за организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона (покупателем) помимо оплаты стоимости предмета аукциона в течение трех рабочих дней со дня его проведения в соответствии с порядком проведения аукциона.

Организатор аукциона имеет право не позднее чем за 5 дней до его начала снять с аукциона предмет торгов и отказаться от его проведения.
Публикации извещений о проведении аукционов по продаже имущества ОАО «Гроднооптторг»: первый аукцион 28.10.2014 г., газета «Звезда» от 25.09.2014 г. № 182, первый повторный аукцион 12.01.2015 г., газета «Звезда» от 23.12.2014 г. № 243, второй повторный аукцион 25.02.2015 г., газета «Звезда» от 10.02.2015 г. № 25, третий повторный аукцион 25.03.2015 г., газета «Звезда» от 10.03.2015 г. № 45, четвертый повторный аукцион 14.05.2015 г., газета «Звезда» от 24.04.2015 г. № 77, пятый повторный аукцион 29.05.2015 г., газета «Звезда» от 15.05.2015 г. № 90, шестой повторный аукцион 19.05.2016 г., газета «Звезда» от 04.05.2016 г. № 83.

Аукцион проводится **08 июня 2016 года в 14.00** по адресу: 230001, г. Гродно, ул. Сокольская, 62. Заявления и документы подаются в рабочие дни с **03 июня по 07 июня 2016 года включительно** с 11.00 до 15.00 по адресу: г. Минск, пр. Дзержинского, 104-501. Срок окончания подачи заявок – **07 июня 2016 г.**

Телефон для организации осмотра предметов аукциона: (044) 566 00 51.
Телефон для консультаций и справок: (033) 902 83 79.
Сайт в интернете: www.optorg.grodno.by

ЗАО «Центр промышленной оценки» информирует:

В извещении о проведении открытого аукциона по продаже объектов недвижимого имущества, реализуемых одним лотом, расположенных по адресу: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Советская, д. 99, принадлежащих ОАО «Грузовой автомобильный парк № 4» г. Барановичи, опубликованном в газете «Звезда» от 18.05.2016 г., вносятся изменения:

- 1) **Начальная цена с НДС 20% – 6 040 414 250** белорусских рублей (снижена на 50%). С учетом деноминации – 604 041 рубль 43 копейки.
- 2) **Дата, место и время проведения аукциона: 06.06.2016** в 14.00 по адресу: г. Барановичи, ул. Тельмана, 100, актовый зал, ОАО «Грузовой автомобильный парк № 4» г. Барановичи.
- 3) **Дата, место и время окончания приема документов: 03.06.2016 до 17.00** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Контактные телефоны: Тел.: +375 17-280-36-

■ Рэзананс

БРАТОЎ
БЫЛО ТРОЕ

У майскіх нумарах «Звязды» друкавалася шмат матэрыялаў пра мінулую вайну: і аповедаў шырокага гістарычнага маштабу, і шчыльных успамінаў пра асабістае, прыватнае, з чаго, уласна кажучы, і складаецца агульная гісторыя тых трагічных гадоў. Вось яшчэ некалькі радкоў.

Да вайны на Мерлінскіх хутах, што на Століншчыне, жыла сям'я Куродымаў, і было ў ёй тры дарослыя сыны: Дзмітрый, Сцяпан і Васіль. Усе яны сталі баіцамі партызанскага атрада «Савецкая Беларусь», які потым перарос у партызанскую брыгаду...

У студзені 1944-га яна злучылася з Чырвонай арміяй, браты працягвалі ваяваць, а на вайне як на вайне — лёгкіх баёў не бывае. Таму, на жаль, радавы Сцяпан Куродым загінуў у 1944-м, пахаваны ў брацкай магіле ў Ваўкавыску, радавы Дзмітрый памёр ад ран у сакавіку 1945-га, пахаваны ў Польшчы. Тады ж і там жа загінуў Васіль. Толькі ён, адзіны з трох братоў, паспеў завесці сям'ю, дачакацца дзіцяці. Нашы родныя не маглі ўспамінаць без слёз, як ён чалаваў сваю Танечку, сваю маленькую дачушку...

Так сталася, што менавіта ёй і нам, яе дочкам, наканавана захоўваць памяць пра трох братоў Куродымаў. У свой час мы звярнуліся ў адпаведны ўстанова па даведкі і ў сваім сямейным архіве сабралі дакументы пра іх баявыя шляхі.

І няхай у гэтых братоў не было ні высокіх званняў, ні баявых узнагарод, але ж яны таксама набліжальі Перамогу.

Мы, іх нашчадкі, пабывалі ўжо на магіле дзеда Сцяпана ў Ваўкавыску. Марым паехаць у Польшчу, каб пакланіцца магілам дзеда Дзмітрыя і свайго роднага дзеда Васіля.

...У нашых дакументах прозвішча яго, Куродым, на жаль, не захавалася (у дачкі Васіля Таццяны — таксама дачкі...). Але ж хоць адна галінка роду ды засталася жывою!

Ала СМІРНОВА,
Лунінецкі раён

■ Дзякуй!

Не так даўно ў праграме «Контур» быў сюжэт пра страшную трагедыю ў вёсцы Камкі, што пад Мінскам. Увосень 1943-га там абарвалася жыццё і маёй сястрычкі.

Да вайны мы жылі на мяжы з Польшчай. Наш тата быў вайскоўцам, мама гадала нас, маленькіх. Мне на той час было тры з паловай гадкі, малодшай сястрычцы Свеце — толькі шэсць месяцаў.

Калі пачалася вайна, тату забралі на фронт, мама з намі стала дабірацца ў Мінск да сваёй маці. Мы ехалі з ёй на цягніку, але ж па дарозе немцы сталі яго бамбіць, і ўсе пасажыры кінуліся з вагонаў. Мама выскачыла адтуль са мной, паставіла на зямлю, сказала: «Стоі! Я толькі вазьму сястрычку». Яна пабегла ў вагон, а мяне панесла з людзьмі, з натоўпам...

■ Чалавек — чалавеку

Сучасныя матулі досыць часта стогнуць, што ім цяжка: і цэны, маўляў, і кватэрныя праблемы, і процьма іншых. Вось і хочацца ім раскажаць, што мой першынец з'явіўся на свет у Дзень настаўніка ў далёкім 1974 годзе вагою 4 кг 500 грамаў. Роды былі вельмі цяжкімі. Але ж, як гаворыцца ў вядомай беларускай прыказцы, адзін сын — не сын, два сыны — паўсына, толькі тры сыны — сын. Таму праз два гады я «паехала ў краму» па другога.

У той час непадалёк ад нас у Крэве яшчэ была радзільная палата. Мяне сталі рыхтаваць да родаў, але ж у апошні момант нечага, мусіць, пабяліся — адправілі ў Сморгонь. Доктарка вельмі хвалявалася, каб я не нарадзіла па дарозе.

Дзякаваць Богу, абышлося — дабраліся мы да радзільні. Там, як прынята, узяліся афармляць дакументы. Як належыць, пытаюцца прозвішча, год нараджэння, назву вёскі... Кажуць: «О, якое ўсё прыгожае — Пятроўская... Вярэбушкі...» А мне ўжо і свет не мілы.

Другі мой сыноч з'явіўся праз тры гадзіны. Выбілася з сіл, накрычалася, але ж чую, як акушэрка кажа: «А што гэта ў жанчыны палова жывата не апускаецца?»

Не было тады ніякіх «узі», а да медыкаў не адразу дайшло, што ў мяне... двойня.

ПОМНІЦЬ... НЕЛЬГА ЗАБЫЦЬ!

У выніку ў Мінск, да бабулі, мама пайшла без мяне — пад страхам смерці, па гарачыні, з немаўляткам, пехатою.

Страшна ўявіць, што ім давялося перажыць па дарозе, аднак яшчэ большыя выпрабаванні чакалі наперадзе, бо ішла вайна, мама не ведала, дзе я і ці жывая, з фронту пасля цяжкага ранення, з яшчэ не загоенай ранай вярнуўся бацька, есці не было чаго, дзіця пакарміць таксама.

А далей не лепей, а горш. Бацьку арыштавалі за сувязь з партызанамі. Мама хацела ўратаваць яго, таму Свету (на пэўны час) неяк даставіла да сваёй сястры ў вёску Камкі. Хто ж ведаў, што немцы 29 кастрычніка ўчынілі там страшэнную расправу, што яны, адступаючы, будуць падпальваць хаты, расстрэльваць людзей?!

У той трагічны момант на руках у мацінай сястры было двое малых —

наша Света і свой сын Пеця. Каб лягчы было бегчы, уцякаць, адна з суседак узяла дзяўчынку, але ўратаваць, на велізарны жаль, не змагла: малую застрэлілі...

Хавалі ўсіх у адной магіле. Спачатку клалі цэлы забітых, потым — астанкі спаленых...

Мама, пачуўшы пра тое, што адбылося ў Камках, прыбегла ў вёску (а гэта амаль 50 кіламетраў) і хацела адкапаць дачушку.

Ёй, вядома ж, не далі...

На брацкай магіле потым быў пастаўлены крыж са спісам пахаваных аднавяскоўцаў. Прозвішча «прыезджай» — нашай Светы — на ім не было. Каб выправіць гэтую недакладнасць, мы са стрыечным братам Аляксеем (сынам цёткі Соні, які нарадзіўся пасля вайны) заказалі спецыяльны медальён, напісалі, што пахавана там і Святлана Іванова.

...А мяне тады, пасля бамбёжкі, выратавала цудоўная жанчына са Слоніма. У яе, Настассі Юр'еўны Смяткоўскай, былі свае, родныя дзеці, але яна падабрала яшчэ і чужое: прыняла ў сваю сям'ю — за дачку. Мама знайшла мяне толькі праз дзевяць месяцаў.

...Некалі на Радаўніцу, на Дзень Перамогі я часта наведвала вёску Камкі і брацкую магілу. Цяпер у вёсцы з'явіўся новы помнік.

Адзінае, дабрацца туды я ўжо не магу: няма здароўя. А таму праз газету хачу шчыра падзякаваць людзям, якія даглядаюць брацкую магілу. І, хочацца верыць, будуць даглядаць яе потым, бо сапраўды ж нішто не забыта і ніхто не забыты.

Тамара ІВАНОВА (УЛАСІК),
г. Мінск

«ДЗЕЛЯ ГЭТАГА
ВАРТА ЎСЁ ВЫТРЫВАЦЬ...»

Але ж нават пры гэтым другія роды прайшлі і лягчэй, і хутчэй. А вось гадаваць дзяцей было вельмі складана.

Цяпер не верыцца, што на блізнят давалі толькі тры месяцы водпуску. Як можна было так хутка выходзіць на працу, не разумею дагэтуль?!

Асобная размова пра тое, як было дзяцей гадаваць. У вёсцы ніякіх ясляў, ніякіх дзіцячых садкоў. У нас, на шчасце, дом — на адным двары са школаю. Так што на перапынках іншыя настаўнікі маглі адпачыць, сабрацца з думкамі, пагаманіць, а мы з мужам, як вольная хвілінка, адразу ляцелі ў хату — паглядзець, як жа там дзеці...

Да скону не забыць: поўзалі яны па ватовай коўдры — у куце, у загародцы. З двух бакоў — дзве сцяны, трэцяя — спінка ложка, і ложка той нізенькі. Але ж прыбягаю нека ў хату, а дзіцяці аднаго няма — анідзе... Ну не хапун жа тут пралятаў?!

Хто б мог падумаць, што малы запаўзе пад ложаж (куды, здаецца, і кот не падлезе) і там... засне!

Другі выпадак яшчэ больш жахлівы. Сяджу правяраю школьныя сшыткі, бо трэба ж. Чую — мой хлопчык нечым хрумсціць, як заяц моркваю. «Бедненькі, думаю, знайшоў недзе скарыначку. Зараз я падыду...». Падымаю вочы, а ён грызе... шклянную бутэлекку! Як? Адкуль яна? Зноў крык, зноў слёзы! Баялася глянуць дзіцяці ў рот...

Там і сапраўды былі парэзы... З месяц потым жыла ні жывая ні мёртва...

А некалі ў маіх вачах ён з горкі, з усёй сілы, напасткі ўляпіўся ў дрэва!.. І ўваліўся аднойчы ў Крэўскае возера! Я першая ляцела яго ратаваць, хоць плаваю, як сякера.

...Што цікава, усе гэтыя надзвычайныя здарэнні адбываліся з адным і тым жа сынам. І пры гэтым ён, дзякаваць Богу, ацалеў і нават не пакалечыўся. Два гады ў старшых класах перамагаў на рэспубліканскіх алімпіядах, скончыў школу з залатым медалём, пісаў цудоўныя вершы, паступіў у БДУ...

І старэйшы мой сын стаў настаўнікам. Ды не проста, а сёлета — найлепшым у раёне. І сярэдні...

А таму ўжо не верыцца, што не было ніякіх памперсаў і пральных машын, што ўрачы паўгода лячылі ў блізнят запаленне лёгкіх (пачалі ў снежні ў Сморгоні, а выпісалі з Гродна, куды даставілі верталётам, аж у чэрвені)... Есць нашы дзеці, наша надзея і апора! Есць наш працяг!..

Дзеля гэтага — далібог — варта ўсё вытрываць і ўсё перажыць!

Галіна ПЯТРОЎСКАЯ,
в. Ардашы, Сморгонскі раён

■ Я нарадзіўся тут

«МАЛЫ ВЕРСАЛЬ»,

або Не нудзіцца можна толькі ў Парыжы і... Дзярэчыне

Праўду пісаў Францыск Скарына: «Як звяры, што блукаюць у пушчы, ад нараджэння ведаюць сховы свае, як птушкі, што лётаюць у паветры, помняць гнёзды свае... — гэтак і людзі да месца, дзе нарадзіліся... вялікую ласку маюць».

Кожны раз на пад'ездзе да Дзярэчыны я адчуваю нейкае тужлівае хваляванне. Кожны раз, ад'язджаючы адтуль, разумею, што «трэба дома бываць часцей, трэба дома бываць не госцем». У дзярэчынаў гэта, відаць, перадаецца з пакалення ў пакаленне. Ва ўсякім разе, граф Патоцкі ўспамінаў, што наш Францішак Сапега ў «сваіх вандроўках няспынна пераязджаў з месца на месца, бо ў Пецярбургу яму было заходна, у Партугаліі загорача, а ў Англіі занадта вільготна. У Вільні не меў з кім жыць, у Варшаве з кім гуляць, і не раз паўтараў, што толькі ў Парыжы і Дзярэчыне можа на працягу некалькіх тыдняў не нудзіцца». Такое параўнанне не можа не цешыць маіх землякоў...

Сёлета мястэчка адзначае сваё 600-годдзе. Але зразумела, што яму намога больш. Проста першая пісьмовая згадка (якая, прынамсі, да нас дайшла) адносіцца да 1416 года, калі вялікі князь Вітаўт перадаў Дзярэчын Васілю Копачу. Трэба разумець, было што перадаваць. І ў архівах калі-небудзь абавязкова знойдуцца больш раннія звесткі — не менш цікавыя за тыя, што ўжо ёсць. (Накшталь таго, што напрыканцы XV стагоддзя ў Дзярэчыне пабудавана царква Святога Спаса, у наступныя — заснавана друкарня, закладзены дамініканскі кляштар са шпіталем і касцёлам.)

...Найбольшы росквіт нашага Дзярэчына адбыўся, калі яго гаспадаром стаў Аляксандр Міхал Сапега. У мястэчку і акрузе гадавалі коней, разводзілі англійскіх авечак і рыбу, у аранжарэях вырошчвалі кветкі, гранаты, ананасы, інжыр, а дзярэчынінскія грушы былі вядомыя пад назвай «сапяжанкі».

У 1786 годзе ў Дзярэчыне быў дабудаваны палац з 22 пакояў у стылі класіцызму. На фасадзе яго красаваліся вялізны фамільны герб. Перад

палацам быў двор з вялікім сонечным гадзіннікам. Тут жа стаяў высокі слуп са званам. Палац быў акружаны глыбокім ровам, запоўненым вадою, праз які быў перакінуты мост з багата ўбранымі парэнчамі і вялікімі бронзавымі статуямі Адама і Евы. Адасоблена стаяў драўляны будынак тэатра. Вакол палаца быў вялікі тэрасны парк.

У гэты час Дзярэчын называлі «малым Версале».

Сапегаўскі кнігазбор, перавезены ў Дзярэчын, па колькасці выданняў і іх каштоўнасці саступаў у ВКЛ толькі радзівілаўскаму ў Нясвіжы. Сярод кніг былі творы на французскай, нямецкай, англійскай і іншых мовах. У палац перанеслі археалагічны кабінет, багаты рукапісны архіў, каля 300 палатнаў галандскіх, італьянскіх і французскіх мастакоў.

Пашанцавала Дзярэчыну з мастацкім адлюстраваннем яго архітэктурных помнікаў. Славуці Напалеон Орда зрабіў мястэчку комплексу касцёла, кляштары, палаца.

...Сын Аляксандра Міхала — Яўстах Каятан Сапега — удзель-

нічаў у нацыянальна-вызваленчым паўстанні 1830–1831 гг., пасля эміграваў у Францыю. Ягоныя ўладанні ў Літве і Беларусі былі канфіскаваныя, з Дзярэчына ў Пецярбург вывезены карціны, скульптуры, залатыя і сярэбраныя вырабы, мазаіка, архіў, бібліятэка. Спіс канфіскаваных каштоўнасцяў заняў 124 старонкі дробнага тэксту. Скарыбамі зацікавіўся імператар Мікалай I, які вырашыў іх лёс. Самыя лепшыя карціны і скульптуры былі накіраваны ў Эрмітаж, Акадэмію мастацтваў, музеі...

У канцы XIX стагоддзя ў мястэчку яшчэ жыло 3308 чалавек, дзейнічалі дзве царквы,

сінагога, дзве школы, два заводы, 39 крамаў, два млыны, пяць шынкоў...

...Не так даўно я глядзеў галівудскі фільм, дзе група падлеткаў з відэакамерай праз машыну часу рабіла падарожжы ў мінулае. Хацеў бы і я хоць на гадзіну завітаць у той, ранейшы, Дзярэчын...

У гонар яго 600-годдзя добрыя было б устанавіць памятныя знакі на месцах палаца і кляштара, высадзіць алею, выдаць паштоўку... А яшчэ...

Сяргей БУЦЬКО,
Дзярэчыне — Гродна

Пошту чытала рэдактар аддзела пісьмаў
Валянціна ДОУНАР.
Ад яе ж: пішыце. У тым ліку на электронны адрас
zvarot@zviazda.by

■ Эпоха

«ПАЛЕШУКІ — ГЭТА ДЗЕЦІ»

Чатыры дзесяцігоддзі праз фотааб'ектыў

Часта кажуць, што ўсё новае — гэта добра забытае старое. Аднак можа здарыцца і так, што і старое раптам робіцца новым. Архіўныя фотапленкі гарадзенкі Наталлі Дораш, якія ўжо некалькі дзесяцігоддзяў праляжалі нават не ў архіве, а проста на гарышчы, у каморы, у старых кнігах, аказаліся запатрабаванымі сёння. Ачышчаныя ад пылу, алічбаваныя, надрукаваныя на паперы, яны склалі рэтранспектыўную выставу «Палешукі», якая адкрылася ў Нацыянальным гістарычным музеі.

Наталля Дораш ніколі не жыла на Палессі. Затое з вёскі Бухча Лельчыцкага раёна Гомельскай вобласці яе муж. Прыязджаючы ў госці да яго сваякоў, застаючыся прыглядаць за дзецьмі, калі ўсё ішлі на поле працаваць, яна ўвесь час фатаграфавала тое, што бачыла.

— У маладосці я бабывала ў Крыме і ў многіх іншых месцах. Але, калі першы раз прыехала на Палессе, мне здалася, што я трапіла ў зусім іншую краіну, — распавядае Наталля Дораш. — Людзі там зусім не такія, як, напрыклад на Гарадзеншчыне, дзе я нарадзілася і правяла ўсё жыццё. Там зусім іншы народ. Палешукі — гэта дзеці, непасрэдна, сардэчныя. Яны заўсёды радыяныя. Мне ніколі не было сумна з імі кантактаваць. Асабліва з дзецьмі і старымі. А паколькі я фатограф, то з маладых гадоў заўсёды насіла з сабой фотаапарат. Тое, што бачыла, мела звычайку здымаць.

Даводзілася спадарыні Наталлі не толькі фатаграфавач, але і самай прымаць удзел у нарыхтоўцы сена, зборы ягад і грыбоў. Яна ез-

дзіла на рэчку Колак лавіць рыбу, пасябрала з мясцовай дзятвой.

— Раней я несур'ёзна ставілася

Калі першы раз прыехала на Палессе, мне здалася, што я трапіла ў зусім іншую краіну.

да сваіх здымкаў. І ў асноўным фатаграфавала на памяць тым людзям, якія траплялі ў аб'ектыў, — адзначае творца. — Я фатаграфавала, друкавала здымкі і раздавала іх. Свой архіў вельмі дрэнна даглядала. І вось толькі праз сорак гадоў зразумела, што гэтыя здымкі — мінулае жыццё, якое не паўторыцца. Я стала шукаць тыя стужкі — знаходзіла іх у сябе дома ў каморы, на гарышчы ў вясковай хаце. Нават у звычайных старых кнігах: адкрываю, а там ляжаць

плёнкі. Мне спатрэбілася тры гады, каб усё гэта сабраць, алічбавач. У выніку атрымалася фотавыстава. У яе ўвайшла толькі траціна тых фотаздымкаў, якія ў мяне сабраліся за 1970—1980 гады.

У 1979 годзе здымак «Дзедзюны яблыкі», зроблены на Палессі, Наталля падала на ўсесаюзную міжклубную фотавыставу «Свет сучасніка» і заваявала там залаты медаль. Аднак сённяшняя выстава «Палешукі» з'явілася ў пэўным сэнсе выпадкова (хоць выпадковасцяў у жыцці, як вядома, не бывае). Адночы жанчына вырашыла зарэгістравацца ў сацыяльнай інтэрнэт-сетцы Facebook. Пачала выкладваць туды свае сучасныя фотароботы. За пяць гадоў займела пэўную папулярнасць. На прасторах інтэрнэту яе заўважыў

фотамастак Валерый Вядрэнка. Ён стаў ініцыятарам і куратарам стварэння выставы. Таксама да распрацоўкі ідэі спрычыніўся фотамастак Сяргей Васільеў. Каб не яны, магчыма, архівы так і засталіся б архівамі... Наталля Дораш працягвае:

— Як бываю на Палессі, ужо 37 гадоў там здымаю. У мяне сабралася вельмі вялікая калекцыя. Я ў нейкім сэнсе вяла фотахроніку хыхароў вёскі Бухча. І калі на гэтых здымках мы бачым дзяцей, то цяпер яны ўжо выраслі, у іх свае дзеці. Усё гэта адбывалася на маіх вачах: вось гэтыя маленькія дзяўчаткі — ужо сталыя жанчыны. І толькі я адна застаюся такой жа маладой (усміхаецца). Як прыехала туды ў 1976 годзе, калі мне было 24 гады, такой і адчуваю сябе. У мяне ёсць жаданне здымаць і працягваць гэту хроніку. Неўзабаве пачнуцца канікулы ў майго ўнука, і мы зноў паедзем у Бухчу. Там ужо няма нашых бацькоў, шмат памерла людзей у вёсцы. Аднак вяскоўцы засталіся, яны тыя ж палешукі. Я вельмі люблю іх, і многія таксама памятаюць мяне. Ужо выраслі новыя людзі, дзеці дзяцей, і яны таксама аб'екты маіх фотаздымкаў. Толькі фатаграфую я ўжо не старэнкім «Зенітам», а сучаснай лічбавай камерай.

Наталля Дораш усё жыццё адпрацавала ў Гродне газетчыцай: пісала, рэдагавала, фатаграфавала — за сваю ўсё спецыяльнасці гэтай справы. Ужо сем гадоў жанчына на пенсіі, аднак працягвае актыўна фатаграфавач. Яна адзначае, што ў яе ўжо сабраўся вельмі вялікі архіў прыроды і людзей сучаснага Палесса — хапіла б на яшчэ адну выставу...

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ.

nina@viazda.by

Фота з асабістага архіва Наталлі Дораш

■ Калекцыя

НА МАШЫНЕ... З ЯКУБАМ КОЛАСАМ

У гаражы яго мемарыяльнай сядзібы адкрылася адметная выстава

Асоба народнага паэта Якуба Коласа раскрываецца пановаму. У Дзяржаўным літаратурна-мемарыяльным музеі песняра, што ў беларускай сталіцы, працуе выстава «У хвалю знамянага падзеі ў перыяд з 1936 па 1939 годзе: аўтамабільны шлях Коласа». Размясцілася яна ў... адным з гаражоў паэта.

Экспазіцыя, прадстаўленая там, перадае ўсю парадаксальнасць часу, у які жыў песняр. З аднаго боку, на яго і на Янку Купалу аказваўся моцны ідэалагічны, псіхалагічны ціск. А з іншага... іх адорвалі досыць добрымі аўтамабілямі.

— Першы аўтамабіль у Якуба Коласа з'явіўся ў 1936 годзе, — распавядае вядучы навуковы супрацоўнік музея Ірына КАЗЛОВІЧ. — Да 30-годдзя творчай дзейнасці яму і Янку Купалу рашэннем урада былі падараны аднолькавыя машыны. Аўтамабілем М-1 Колас карыстаўся да 1939 года. У 1939 годзе, як пасля жартавуў Купала, іх машыны былі забраны ў войска. Коласу і Купалу былі аддадзены трафейныя Шэўралэ. Коласу машына служыла да 1941 года. Калі пачалася Вялікая Айчынная вайна, на ёй сям'я спешна выехала з Мінска, амаль нічога з сабой не ўзяўшы.

На выставе можна пабачыць мадэлі тых аўтамабіляў, якімі карыстаўся народны паэт. На ўзор некаторых з іх зроблены муляжы. Фотаздымкі і іншыя прадметы распавядаюць пра некаторыя знамянаыя падзеі ў перыяд з 1936 па 1956 год праз прызму службовых і ўласнага аўтамабіляў.

— У 1944 годзе Якуб Колас вярнуўся ў Мінск і пасяліўся ў доме, які знаходзіўся на тым самым месцы, дзе сёння стаіць музей пісьменніка, — працягвае апавед загадчык аддзела навуковай прапаганды музея Марыя КАЗАКЕВІЧ. — Панцеляймон Панамарэнка падарыў яму малалітражку «Опель-Алімпія». У 1947 годзе ён атрымаў аўтамабіль «Опель-Адмірал».

Калі ў пісьменніка з'явіўся службовы аўтамабіль ЗІЛ і заробак яго кіроўцам пачалі плаціць у Акадэміі навук, Колас усё адно даплачваў сваім шафёрам невялікую суму грошай. З адным з вадзіцеляў атрымалася не вельмі добрая гісторыя. Фёдар Хадасоўскі неяк вёз Коласа, але заснуў за рулём, і машына патрапіла ў кювет, лягла на бок. Пісьменнік не змог сам выбрацца. Шафёру давялося вынесці яго на руках. Аднак гэта не дапамагло, калі пра здарэнне даведаўся сын песняра, кіроўцу адразу звольнілі, а на яго месца ўзялі Сяргея Сонечкіна.

Свайго пасведчання кіроўцы ў Коласа не было, ён ніколі не вадзіў машыну. Адзіны ўласны аўтамабіль, які набыла сям'я

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Міцкевічаў на свае грошы, — гэта «Пабеда». Цяпер яна захоўваецца ў сям'і пісьменніка (на выставе не экспануецца).

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ. nina@viazda.by

ГРЫМІЦЕ, МУЗЫКІ! УВАГА, НАРОД!

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Удзел у свяце, якое адбылося на выхадных у мястэчку Гальшаны, што на Ашмяншчыне, каля руін старажытнага замка Сапегаў, прынялі прадстаўнікі двух дзясяткаў клубаў ваенна-гістарычнай рэканструкцыі з Гродна, Мінска, Ліды, Навагрудка, Ваўкавыска, Вілейкі, Рэчыцы, Маладзечна. Тут выступілі гурты старадаўняй і сучаснай музыкі Nevrida, Hardwood, Pawa, «Скудрынка», прайшлі танцавальныя майстар-класы ад калектыву Soleil і дуэта «Дзівабор». А поз-

вальда» ад сталічнага конна-спартыўнага клуба «Залатая шпора».

Падчас апошняга кожны глядач-мужчына мог адчуць сябе воінам — далучыцца да саюзнага войска Вялікага Княства Літоўскага і Каралеўства Польскага і стаць у шэрагі ваяроў, каб у вялікай бітве пад Грунвальдам са зброяй у руках бараніць свае землі ад войска Тэўтонскага ордэна пад кіраўніцтвам магістра Ульрыха фон Юнгінгена. Смелыя Вітаўт і Ягайла на конях, узброеныя атакай і супрацьстаянне войскаў... З гісторыі нам вядома,

і Ягайлы, магістра Ульрыха фон Юнгінгена.

Спадзяюся, коннае шоу стане пастаянным элементам праграмы «Гальшанскага замка», які, нягледзячы на тое, што прайшоў сёлета толькі сёмы раз, ужо мае свае традыцыі і адметныя рысы. Як распавяла адзін з арганізатараў фестывалю, **начальнік аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Ашмянскага райвыканкома Людміла КАХАНОЎСКАЯ**, ёсць калектывы і клубы, якіх фэст можа лічыць сваімі сябрамі, яны штогод удзельнічаюць.

Гэта клуб «Секерж» і конна-спартыўны «Залатая шпора». Ёсць і пэўныя традыцыі па правядзенні «Гальшанскага замка».

— Урачыстае адкрыццё кожны год праходзіць у выглядзе тэатрылізаванага прадстаўлення «Фестываль дзенні «Гальшанскага замка».

— Раней на фэсце прысутнічалі толькі жыхары Ашмян і суседніх раёнаў, а сёлета тут ёсць госці з Віцебскай, Магілёўскай, Гомельскай, Брэсцкай абласцей, а сам фестываль з рэгіянальнага ператварыўся ў вялікае свята рэспубліканскага маштабу, — сцвярджае Люд-

на ўночы агнявое шоу «Жывыя агні» паказалі артысты з расійскага Бранска.

Былі маляўнічыя конныя і пешыя турніры рыцараў, бугурты і турнір лучнікаў. Адметнымі рысамі праграмы фэсту можна назваць спектакль «Адвечная песня», які на сцэне ў Гальшанах прадставіў Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі, надзвычай яркае прадстаўленне вулічнага тэатра «Вір» з Мінска і ўнікальнае тэатрылізаванае інтэрактыўнае коннае шоу «Пад харугвамі Грун-

што знакамітая Грунвальдская бітва, якая адбылася 15 ліпеня 1410 года, скончылася перамогай войска саюзнікаў, што падчас гэтага крывавага змагання вялікі магістр Тэўтонскага ордэна быў забіты, і пасля гучнага паражэння нямецкія ваяры нападлі на нашы землі. Тым не менш цікава было назіраць, як удзельнікі «Залатой шпору» ў інсцэніроўцы абыгрываюць вядомыя гістарычныя падзеі, тлумачаць іх сэнс глядачам, раскрываюць вобразы Вітаўта

Людміла Антонаўна. — Мы адышлі ад афіцыйнай часткі з прывітаннем ад кіраўніцтва раёна. Фестываль — гэта свята, адпачынак для жыхароў і гасцей мястэчка. Тым не менш афіцыйныя асобы, прадстаўнічая дэлегацыя з Польшчы тут таксама прысутнічаюць, але ў ролі гасцей.

Натуральна, фестываль «Гальшанскі замак» разам з навуковай канферэнцыяй «Гальшанскія чытанні», што традыцыйна папярэднічае

Фота Надзеі БУЖАК.

святую і прадстаўляе вынікі росшукаў даследчыкаў у галіне вывучэння мінуўшчыны краю (у тым ліку спецыялістаў з Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі), садзейнічаюць павышэнню ўвагі мясцовых жыхароў і гасцей фестывалю да гісторыі гэтых мясцін.

— Раней на фэсце прысутнічалі толькі жыхары Ашмян і суседніх раёнаў, а сёлета тут ёсць госці з Віцебскай, Магілёўскай, Гомельскай, Брэсцкай абласцей, а сам фестываль з рэгіянальнага ператварыўся ў вялікае свята рэспубліканскага маштабу, — сцвярджае Люд-

міла Каханоўская. — Цікава, што і самі руіны Гальшанскага замка сталі прыцягваць увагу турыстаў з Беларусі і замежжа. Мясцовы цэнтр культуры нават прапануе адмысловую паслугу — тэатрылізаванае прадстаўленне каля руін замка, — якая карыстаецца вялікай папулярнасцю.

Мара мясцовых жыхароў і кіраўніцтва раёна — пабачыць Гальшанскі замак хаця б часткова адноўленым. Таму сёлета распачалася дабрачынная акцыя па зборы сродкаў на аднаўленне паўночнай вежы замка, якая атрымала назву «Будуем замак разам». Кожны, хто

падчас фестывалю ахвяраваў хоць невялікую суму грошай, удзельнічаў у сімвалічным будаўніцтве вежы — дадаваў невялікую цагляную да макета старажытнага будынка.

Разліковы рахунак, дзе збіраюцца сродкі на аднаўленне старажытнага замка Сапегаў, ужо адкрыты. Спадзяёмся, што праз некаторы час патрэбная сума будзе сабраная, і ўсе разам мы адновім хаця б адну з вежаў замка, дзе плануецца размясціць музей гісторыі гэтага краю.

Марына ВЕСЯЛУХА.
vesialuha@zviazda.by

P.S. Фестывальную эстафету сезона-2016

ужо 28 мая пераймае старажытны Браслаў. Тут на Замкавай гары пройдзе фестываль сярэднявечнай культуры «Меч Брачыслава». У праграме — удзел клубаў з Беларусі, Латвіі, Расіі і Польшчы, якія спецыялізуюцца на рэканструкцыі зброі, адзення і побыту IX—XIII стагоддзяў. Таксама плануецца выступленне ад вулічнага тэатра «Вір», выступленні мінскіх гуртоў «Этнафанічная талка», «Літы талер», Navi. Будуць працаваць археалагічная і дзіцячая пляцоўкі.

■ Ад прадзедаў

«ЛЯВОНІХА»... НА ІСПЫЦЕ

Складаным выпрабаваннем для аматараў беларускіх народных танцаў стаў удзел у конкурсе «Ветразь». Гэты ўнікальны конкурс прайшоў у сталічнай сярэдняй школе №168 і стаў важным ўкладам у далучэнне школьнікаў і моладзі да нашай багатай нематэрыяльнай спадчыны.

Выступае гурт «Берагіня» з вёскі Мётча Барысаўскага раёна.

Зазначу адразу: навучальнаму працэсу ў школе зусім не перашкаджалі музыка і спевы, якія той раніцай гучалі ў аддаленай актавай зале. Наадварот, атмасфера конкурснага спаборніцтва адчувалася і натхняла на поспех ва ўсіх вучобных кабінетах. Перамогі жадалі сваім сябрам не толькі мясцовыя школьнікі. Да перамогі ў конкурсе імкнуліся таксама аматары народнага танца з маладзёжнага гурта «Guda» (Мінск), школьнікі са Слуцкага і Барысаўскага раёнаў.

— Конкурс мы назвалі раённым, — палумачыў аўтар ідэі і канцэпцыі, навуковы і мастацкі кіраўнік праекта, вядомы беларускі этнахарэограф Мікалай Козенка, — але гэта зусім не азначае, што ўдзельнікамі з'яўляецца толькі моладзь Кастрычніцкага раёна Мінска. Арганізатары спаборніцтва — Беларускі

Журы было строгім і справядлівым.

У віхуры «Лявоніха».

фонд культуры, Белдзяржуніверсітэт культуры і мастацтваў, Цэнтр дадатковай адукацыі «Ветразь» — спадзяваліся прыцягнуць да ўдзелу вядомыя і маладыя калектывы з розных рэгіёнаў. Гэта атрымалася і ўзбагаціла танцавальны фэст мноствам новых мясцовых колераў. Усе выступленні суправаджалі спецыяльна створаныя інструментальныя капэлы, што таксама спрыяла больш яскраваму выкананню народных танцаў.

Музыкі нібы падахвочвалі лаўрэатаў конкурсу, танцавальныя пары са школы №168 і імкліва, з запалам выконвалі папулярны ў мінулыя часы танец «Матлёт». Пад «Лявоніху» і «Какетку» танцавалі школьнікі з фальклорнага гурта «Берагіня» (Барысаўскі раён), якія атрымалі спецыяльны прыз сімпатый глядачоў; не адставалі ад іх аднагодкі з вёскі Вясяя (Слуцкі раён). Старэйшыя ўдзельнікі, мінскія студэнты, узорна выканалі вясёлы танец «Субота».

Арганізатары і эксперты разам з запрошанымі спецыялістамі абмеркавалі вынікі конкурсу на пасяджэнні «круглага стала». Яны выказалі пажаданне, каб такія творчыя спаборніцтвы адбываліся не толькі ў Мінску, але і ў буйных гарадах, раённых цэнтрах Беларусі.

Дарэчы, з найлепшымі танцавальнымі парамі неўзабаве сустрэнуцца ўдзельнікі і глядачы рэспубліканскага фестывалю фальклорнага мастацтва «Берагіня», які адбудзецца ў раённым цэнтры Акцябрскі на Гомельшчыне. Пуцёўкі на гэты фестываль яны заваявалі на мінскім конкурсе «Ветразь».

Яўген ПЯСЕЦКІ.
Фота аўтара.

ПЁТР АЛЕЙНІКАЎ: СПАТАЛЕННЕ АКЦЁРСКАЙ СМАГІ

У савецкім кінематографе Пётр Мартынавіч Алейнікаў пражыў век нядоўгі, але бліскучы. Ён быў, бадай, самым любімым, самым вядомым, самым доўгачаканым акцёрам перадваеннага і ваеннага кінематографа. Гледачы на памяць ведалі не толькі рэплікі яго герояў,

але і жэсты, рухі, грывасы персанажаў, капіруючы яго непаўторную «ляніва-адэскую» інтанацыю голасу. Самому Алейнікаву для гэтага не трэба было звяртацца да нейкіх класічных камедыяных прыёмаў — яму дастаткова было натуральнага жыцця ў кіношным вобразе...

сказаць, шалапутам, сваім і тут, і там».

А вось што казаў праз шмат гадоў, стаўшы ўжо вядомым і папулярным савецкім акцёрам, пра сваё дзяцінства, пра свае першыя крокі сам Пётр Мартынавіч:

«Характар мой фарміраваўся ў Беларусі. Я рос у сялянскай сям'і. Успамінаецца мне вялікае сяло Крывель, у якім я нарадзіўся, дзе быў пастухом, служыў па найме ў багатага дзядзькі Карнея. Незабыўная прырода Беларусі. Багацце лесу, лугоў, рэк. Дняпроўскія плыты, беларускія народныя песні. Дзед Талаш, у якога я быў за падпаса, раскажаў мне шмат былін, распавядаў пра вялікія гарады, у якіх ён бываў, служачы ў войску. Адноўчы, калі мяне дзядзька Карней моцна пабіў за тое, што я заснуў і не ўпільнаваў скаціну, я вырашыў бегчы. Пазнаёміўся з плятагонамі і на другі дзень быў ужо ў горадзе Быхаве, які тады на мяне зрабіў ашалалляльнае уражанне. Там я сустрэў такіх жа хлопцаў, як я, толькі больш «вобразных», і паехаў з імі па гарадах Беларусі: Орша, Барысаў, Мінск, Гомель і г.д. Пачаліся дні беспрытульнага жыцця: дзіцячыя дамы, прыёмнікі, калоніі. У 1928 годзе з Барсукіўскай калоніі цяжкавыхойных дзяцей быў адпраўлены ў 1-ю Беларускую працоўную камуну. Гэтая камуна сапраўды была працоўнай. Многае і многае дала яна выхаванцам яе. З вялікай радасцю я чытаў лісты маіх сяброў па камуне. Людзей з вялікай літары: Герояў Савецкага Саюза, інжынераў, вынаходнікаў і г.д. Вялікі гонар, вялікая радасць за гэтых людзей і вялікі дзякуй людзям, якія выхавалі нас. Мая запаветная мара выканаць у кіно ролю такога чалавека. Чалавека, які прайшоў цяжкі шлях, чалавека з гэтым народным гуарам, чалавека таленавітага і непахіснага».

працягом. «А вось і не складзеш!» — заявіў яму Андрэеў і адным махам выпіў усю чарніліцу. Пакуль шукалі новае чарніла, у КПЗ тэрмінова прыбыў начальнік аддзела з усёй сям'ёй. Пачаўся імправізаваны творчы вечар, які працягнуўся і працяг гутаркі. Саўка-трактарыст (персанаж Алейнікава) быў, як высветлілася, любімым героем начальніка, і неўзабаве ўся кампанія спявала «Здравствуй, милая моя!», забыўшыся і пра вітрыну, і пра чарніла з пратаколам.

Барыс Андрэеў на балбатноў быў звычайна скупаваты, а вось Алейнікаў слоў не пазычаў. На адным з кінафестывалаў ён і Мікалай Кручоў сустракалі замежную дэлегацыю.

— Пеця, глядзі, якая карэйка прыгожанькая! — кінуў Кручоў на сімпатычную раскошу акцёрку.

— Ды кінь, Коль! Карэйка яна, можа, і нічога, ды толькі грудзінікі ніякай.

Смех смехам, а дзякуючы алейнікаўскаму жарту адбылося сямейнае жыццё самога Барыса Андрэева. Неяк у тралейбусе Пётр стаў пад'юджаць прыцепа, які загаварыў пра жаніцьбу: «Ды хто за цябе, Борка, пойдзе, за глыбу такую, за лапця вясковага?!» Андрэеў «закусіў цуглі» і заявіў, што на злосць возьме і ажэніцца з першай жа дзяўчынай, якая ўвойдзе ў тралейбус. На прыпынку ўвайшла сімпатычная асоба. Андрэеў пазнаёміўся, уззяўся правадзіць і неўзабаве... ажаніўся і пражыў з жонкай Галінай Васільеўнай многія шчаслівыя гады.

З сябрамі Алейнікаў жартаваў па-добраму, але калі хтосьці яго даставаў, то былі беспрытульны спуску не даваў. На фільме «Выпадак у вулкане» рэжысёр, на яго думку, быў поўным няздарам. Акцёр такі відавочны непрафесіяналізм моцна раздраняў. І вось у адказ на чарговы істэрычны крык: «Я — рэжысёр!» Алейнікаў спусціў штаны, павярнуўся да яго задам і са словамі: «Вось ты хто, а не рэжысёр!» — пакінуў здымачную пляцоўку.

У фільме рэжысёра Леаніда Лукава «Вялікае жыццё» Алейнікаў сыграў шахцёра Івана Курскага, чые душэўныя якасці аказаліся схаванымі пад напускной бравадай, за якой стаялі сарамлівасць і імкненне зацвердзіць сваю незалежнасць. Алейнікаў стварыў на экране тып маладога чалавека свайго часу, і яго абаяльнасць, шчырасць і разлівавае жыццярэчаснасць зрабілі Алейнікава адным з самых папулярных акцёраў СССР 1930—1940-х гадоў. Але пры ўсёй папулярнасці Пятра Алейнікава кінаначальства не любіла акцёра. У яго быў няпросты характар, Алейнікаў не прызнаваў правілаў і «партыйнага палітэсу». Ён не меў ніякіх узнагарод і званняў і часта пазбаўляўся цікавых прапаноў у кіно, у той час як гледачы перажывалі з-за працяглай адсутнасці любімага акцёра на экране, і пісалі Алейнікава велізарную колькасць лістоў, якія прыходзілі яму дадому, у рэдакцыі газет і часопісаў, на кінастудыі. «Я скажу вам асабіста, — пісаў адзін школьнік, — выдатна вы іграеце. Можа быць, часам і нязначныя ролі, але іграеце як ніхто». Ад гледачоў былі і такія радкі: «Вы — чалавек, які ўздымае дух моладзі нашага часу, усяляе бадзёрасць і ўпэўненасць».

Аказаўшыся, па сутнасці, адлучаным ад кінематографа, акцёр дзеля заробку з творчымі брыгадамі сталічным тэатраў ездзіў па краіне. На вялікі жаль, рэжысёры не ўлічылі,

Цяжкі час: уроки дзед Талаша

Пётр Алейнікаў, ураджэнец вёскі Крывель Магілёўскай вобласці, асірацеў ў 1920-м годзе: загінуў бацька, спляўняючы лес па Дняпры. Маці засталася адна з шасцёркамі дзецьмі. Пракарміць іх у галоднай вёсцы яна не магла. Было вырашана, што старэйшая дачка Каця разам з Пятром пойдучы ў жабракі. Праз год сястра вярнулася дадому адна, а брат надоўга знік. У Крывельях казалі, што Пятро пайшоў бадзяжнічаць...

Ён не раз трапляў у калоніі, але пастаянна ўцякаў адтуль, яго затрымлівалі, але ён зноў уцякаў. У Шклоўскай школе-інтэрнаце пасябраваў з кінамеханікам. Навучаючыся яго рамству, не на жарт палюбіў кіно і, нядоўга думаючы, рвануў у Маскву «паступаць на артыста». Прышлося, праўда, зрабіць прыпынак у працоўнай камуне імя 10-годдзя Кастрычніка, дзе будучы акцёр ззяў у самадзейных пастаноўках ім жа арганізаванага драмгуртка. Там яго і прыкмеціў рэжысёр Уладзімір Кумельскі, будучы заснавальнік Рускага тэатра ў Беларусі, заслужаны артыст БССР (хоць прыгожая легенда і сцвярджае, што парадку аб тэатральнай кар'еры ў Ленінградзе падаў Алейнікава сам Кіраў). Дзіцячая камуна дапамагла фарміраваць Алейнікава як акцёра. Жыццё ў складаным калектыве выпрацавала назіральнасць і, галоўнае, спагаду да іншых людзей, падыход да іх без

прадзятасці, жаданне зразумець, перш чым вынесці той ці іншы прысуд.

Як бы там ні было, але ў 1930 годзе 16-гадовы Пётр Мартынавіч Алейнікаў апынуўся ў Ленінградзе. Прад'явіўшы ў Інстытуце сцэнічных мастацтваў рэкамендацыйны ліст з калоніі, ён паступіў на аддзяленне кіно, дзе выкладаў малады Сяргей Герасімаў. Ужо тады гэты рэжысёр дапамагаў вучням, прыцягваючы іх да работ у сваіх кінакарцінах. І так здарылася, што на здымках аднаго з ранніх фільмаў Алейнікаў без памяці закахаўся ў сваю партнёрку, 17-гадовую Тамару Макараву. Праўда, пачуццё сваіх адкрыць не адважыўся, моўчкі пакутаваў і... «дапакутаваўся». «Першае каханне» стала жонкай... Герасімава. З гора Алейнікаў загінуў і нават пакінуў здымачную групу.

Першы сапраўдны поспех прынёс яму фільм таго ж Герасімава «Сямёра смелых» (1935), дзе яго партнёркай зноў стала Макарава. Ролю «палярнага зайца» з дзівакаватым прозвішчам Малібога, які кантрабандай трапіў на зімоўку, прынесла Алейнікаву не проста вядомасць, а сапраўдную любоў гледачоў: менавіта ў гэтай кінастужцы праявіў сябе лірыка-камедыйны талент акцёра, усе ўбачылі яго рэдкае абаянне. Гэта быў фільм пра маладых палярнікаў, якія адправіліся ў экспедыцыю ў Запаляр'е, пра стойкасць і адвагу герояў у суровых умовах далёкай Поўначы. Здымачная група падчас здымак у экспедыцыі імкнулася ўзнавіць рэальнае асяроддзе падзей, якія адбываліся ў фільме. Акцёры ўздымаліся на ледавікі Эльбруса, жылі на астравах Баранцава мора, асвойвалі лыжны і парашутны спорт у Хібінах. Пётр Алейнікаў успамінаў пра здымкі

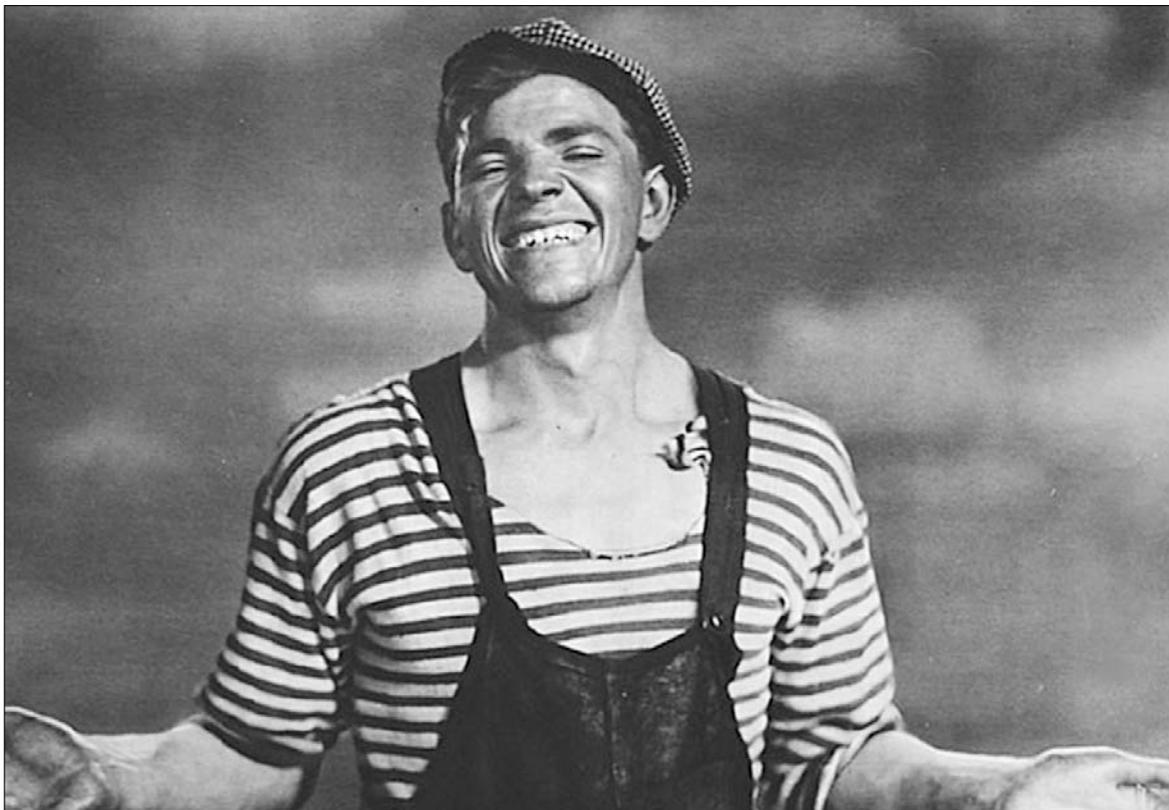
ў гэтай карціне: «У 1935 годзе Сяргей Герасімаў здымаў карціну пра камсамольцаў-палярнікаў «Сямёра смелых», дзе я выканаў ролю кухара Малібогі. Першая вялікая роля. Велізарнае хваляванне, боязь кінаапарата. Зноў жа расчараванне, мукі, самабічаванне. Але як толькі фільм выйшаў на экраны — мукі і хваляванні скончыліся, пачаўся шчаслівы момант паспяхова закончанай працы».

Акцёра ахапіла радасць ад таго, што фільм добра прынялі гледачы. Па словах Георгія Жжонава, які вучыўся разам з Алейнікавым, Пётр быў на экране сапраўды такім, як у жыцці. «Пецька быў маім таварышам. Разам вучыліся, разам дурэлі, свавольнічалі, за аднымі дзяўчаткамі бегалі, у адну фортку, лазілі, адны штаны насілі... Дарэчы, адны штаны на дваіх — гэта не мастацкі вобраз. Паколькі Алейнікаў быў з беспрытульнікаў, а мне такое-сякое адзенне ад родных ўсё ж даставалася, то я ім з Пецькам дзяліўся. Час быў цяжкі — пачатак 30-х. Нас кармілі адной сачавіцай, даводзілася патроху красці, падрабляць чэкі, словам, выкручвацца на мяжы злачыства. Дарэчы сказаць, нашага адчайнага кіношнага курса ў Ленінградскім інстытуце сцэнічных мастацтваў многія баяліся, асцерагалася нават акруговае міліцыя. З нетраў інстытуцкага інтэрната зыходзіла процьма хуліганскіх паводзінаў і скандалаў. На курсе было два лідары — Ванька Кузняцоў (яго таксама ведаюць па фільмах «Сямёра смелых») і «Камсамольск») і я. А Пеця з-за сваёй вясковай нерашучасці і мяккага характару ўсё ніяк не мог выбраць, да якога з двух кланаў, што супернічалі, далучыцца. Быў ён, можна

Любімы трактарыст Краіны Саветаў

Другой значнай роляй Пятра Мартынавіча стала ігра ў кінастужцы «Трактарысты» Івана Пыр'ева. Яна выйшла на экраны ў 1939-м. На здымках Пётр здабыў сябра, з якім потым не разлучаўся ўсё сваё жыццё. Гэта быў акцёр Андрэеў. Акрама таго, ён сышоўся з Кручоковым. Утварылася свайго роду трыя, любімае гледачамі. Усе яны былі вельмі рознымі, але пры гэтым сябравалі.

Легенды аб прыгодах Алейнікава і Барыса Андрэева перадаваліся з вуснаў у вусны, як паданні пра народных герояў. Расказвалі, як добра «адпачыўшы» ў кіеўскім рэстаране, Андрэеў і Алейнікаў, хістаючыся, рухаліся па Крашчаціку ў бок гатэля, але, адчуўшы непрадольную стомленасць, заначавалі на шырокім ложку... у вітрыне мэблевага магазіна. Прычым Андрэеў са словамі: «Пеця, была каманда «адбой!» — прайшоў прама праз вітрыннае шкло. Ачуліся абодва ў міліцыі. Дзяжурны, бачачы перад сабой вядомых артыстаў, папрасіў прабачэння, але пачаў складаць

што акцёр пасталеў і даўно перарос той вобраз, які літаральна «прырос» да яго. Ён мог зняцца ў сур'ёзнай ролі, але яго не запрашалі. Быў, праўда, адзін фільм, дзе Алейнікаў сыграў Пушкіна, але глядачы яго ўспрымалі толькі як камедыянага акцёра і заўсёды смяліся, калі ён з'яўляўся ў ролі вялікага паэта на экране. Гэта быў фільм «Глінка» Арнштама. Акцёр жа лічыў гэтую, хай і невялікую, сваю ролю найлепшай.

Асабістае

У 1941 годзе рэжысёр Аляксандр Роу прапанаваў Пятру Алейнікаву выканаць ролю Іванушкі ў фільме «Канёк-Гарбунок». Выбар рэжысёра быў невядамы — менавіта Алейнікаў мог выдатна сыграць дурнаватага, даверлівага, душэўнага, мудрага, адважнага і вынаходлівага героя народных казак. У гэтым жа фільме з Алейнікавым сыграла яго жонка Валянціна і маленькі сынчонак Тарас. Са сваёй будучай жонкай Валянцінай Лебедэвай Алейнікаў пазнаёміўся на «Лен-фільме», дзе яна працавала мантажніцай. Пасля нараджэння Тараса Валянціна стала хатняй гаспадыняй, а ў 1944 годзе, падчас эвакуацыі, у Алейнікава нарадзілася дачка Арына.

Пазней рэжысёр Булат Мансураў называў Алейнікава адналюбам: «Пётр Мартынавіч быў адданы сваёй жонцы. А ўжо як ухільўся ад пераследаванняў назойлівых паклонніц, не ведаю. Думаю, пры дапамозе ўсё той жа сваёй сарамлівасці». Але сарамлівасць Алейнікава лёгка спалучалася з прыступамі рэўнасці. Георгій Жжонаў расказаў пра сустрэчу з Алейнікавым пасля свайго першага вызвалення: «Мы выдатна сядзелі за сталом, гутарылі. Але ўзнікла далікатная тэма. Пеця быў чалавекам найвялікшай шчодрасці, і ладная доля яго ганарараў трацілася на так званых сяброў, інакш кажучы, першых сустрэчных выпівох, якія ліпілі да яго ў вялікім мностве. Ну я вазьмі і скажы яму, што нядобра гэта, калі грошы спываюць з сям'і: шкада Валянціну з дзецьмі. Трэба заўважыць, што да гэтай дзяўчынкі з Охты я вельмі добра ставіўся, а ў свой час, можна сказаць, нават блаславіў іх шлюб. Вось і дазволіў сабе выказацца. А ён зразумеў гэта па-свойму: прыраўнаваў! Ды так загарэўся, што мы ледзь не пабіліся. Прасіў прабацьчэння пасля, ледзь у нагах не качаўся: «Жорка, даруй! Ты ж мяне ведаеш...». Але што казаць — справа дзён мінулых».

Алейнікаў у жыцці быў сапраўдным няўрымстам, любіў падарожнічаць і ўвесь час быў у пошуку сустрэч і прыгод. Для яго не было нечым незвычайным узяць таксі, нечакана з'ехаць з Масквы ў Ленінград, там «выявіць», што забыўся грошы, і выйсці з машыны, каб папрасіць у прахожых дапа-

магчы заплаціць за праезд. Людзі на вуліцы душліліся, каб пазычыць грошы свайму куміру. Алейнікаў мог без цырымоніі зайсці ў аддзяленне міліцыі, каб памянціць зыком з яго супрацоўнікамі. Па-за домам Пятру Мартынавічу было веселай і цікавай, але Валянціна кантралявала мужа як магла — старалася адсочваць працэс яго падарожжаў.

Што тычыцца алкагольнай залежнасці Пятра Мартынавіча, то расказы яго сяброў і знаёмых у гэтым выпадку разыходзяцца. Драматург Якаў Касцюкоўскі, і не толькі ён адзін, цвёрда мог паручыцца, што алкаголікам Алейнікаў не з'яўляўся. Як і ўсе, быў нападпітку. Але не кожны ж дзень! Актрыса Таццяна Акунеўская, якая толькі вызваліўшыся з ГУЛАГа, сустрэла Алейнікава на Арбаце, расказвала: «Ён зусім аслупянеў, а з цудоўных, невытлумачальных яго вачэй — калі б такія вочы былі на выяве Хрыста, то вернікаў стала б на шмат мільянаў больш — паліліся слёзы. Потым апамятаўся, пацягнуў мяне ў бліжэйшую шашлычную. «Мне, кажа, цяпер піць нельга, а ты пі і еш. Што ты хо-

чаш?». Кліча афіцыянта і заказвае ўсё меню...».

Апошнія гады

У 1955 годзе рэжысёр Станіслаў Растоцкі запрасіў Алейнікава зняцца ў сваім фільме «Зямля і людзі». Гэта было першае з'яўленне акцёра на экране пасля пяці гадоў творчага прастою. На мяжы 50-60-х гадоў Алейнікаў зняўся ў трох эпизадных ролях у розных фільмах і фактычна апынуўся за бортам кінематографа. Каб хоць нешта зарабіць, Алейнікаў ездзіў з творчымі брыгадамі маскоўскіх тэатраў па краіне. Часта падчас гэтых выступленняў на афішах было напісана: «Удзельнічаюць: Пётр Алейнікаў...», а далей — дробным шрыфтам прозвішчы астатніх. Калі перад выхадам артыста канферансье аб'яўляў: «А зараз — Пётр...», у зале доўга не змаўкалі апладысменты. Публіка была ў захапленні, сцэну засыпалі букетамі і падарункамі.

Але самабытнасць акцёра мала ўлічвалася рэжысёрамі ў яго апош-

нія гады жыцця, і Алейнікаў усё радзей з'яўляўся на экране, хоць сам акцёр не хацеў спыняцца ў сваёй кар'еры на дасягнутым і заўсёды спадзяваўся на атрыманне цікавых роляў. Алейнікаў расказаў:

«Працуючы ў кінематографіе дзесяць гадоў, я сыграў каля пятнаццаці галоўных роляў, і ўсё ж такі ў кожнага акцёра ёсць таемная мара сыграць пэўнага, толькі яму зразумелага чалавека. Гэта адносіцца і да мяне. Мара мая, відавочна, збудзецца...».

Апошняй работай акцёра стала роля ў фільме «Спаленне смагі», знятым туркменскім рэжысёрам Булатам Мансуравым у 1965 годзе, у якім Алейнікаў зняўся разам з дачкой Арынай і сынам Тарасам. У карціне Арына выканала ролю дачкі героя фільма, а Тарас — ролю маладога геолога. Падчас здымак гэтай карціны цяжка хворы Алейнікаў працаваў па дванаццаць гадзін у суткі, заражаючы сваёй працавітасцю ўсю здымачную групу. Алейнікаў сыграў старога бульдозерыста. Акцёр падчас выканання гэтай ролі сцвярджаў галоўнае — ва ўсім і заўсёды трэба быць годным чалавекам. Кажуць, што, пачуўшы выпадкова размову аб магчымай змене назвы фільма, ён узяў з рэжысёра слова не рабіць гэтага: «Гэтая карціна, — сказаў ён, — спаленне і маёй акцёрскай смагі».

За гэтую ролю журы Усесаюзнага кінафестывалю, які праходзіў у Ленінградзе ў маі 1968 года, пасмяротна прысудзіла яму Ганаровы дыплом першай ступені. Больш узнагарод у яго жыцці не было.

«Добры дзень, наш выхавальнік пачуццяў!» — так пачынаўся адзін з лістоў да артыста Пятра Мартынавіча Алейнікава. А далей — пытанне, якое гучыць хутчэй як патрабаванне: «Адкажыце, дзе цяпер знаходзіцца артыст Алейнікаў і чаму не ўдзельнічае ў новых кінафільмах?»

Гэта не кожнаму дадзена. Не кожнаму пішуць: «Не пакідайце нас. Вы — сапраўды Народны артыст...»

Алейнікаў не толькі ўдала сыграў шмат роляў. Ён паказаў тып сучасніка — у яго галоўных рысах і ў яго разнастайнасці.

І калі ў гэтым партрэце сучасніка ёсць прабелы, то гэта не віна артыста — занадта часта яго пакідалі без новых сцэнарыяў, занадта часта прымушалі паўтарацца. А

потым, калі прыйшоў іншы ўзрост, не задумаліся над працягам адкрытага акцёрам характару. Забыліся характар. А з ім і самога акцёра...

Пётр Мартынавіч памёр пасля цяжкай хваробы 9 чэрвеня 1965 года. Пасля ўскрыцця хірург Баснер сцвярджаў, што печань Алейнікава была зусім здаровай. Гэтая вестка канчаткова развеяла міф аб алкагалізме, на які нібыта пакутаваў Алейнікаў пры жыцці. Проста акцёр лёгка п'янеў з адной-дзвюх чарак, гэтым даючы падставу для чутак аб яго нібыта працяглых загулах.

Калі ўзнікла пытанне аб месцы пахавання акцёра, жонка Алейнікава не атрымала дазволу на месца на прэстыжных Новадзявочых могілках. Хоць сам Алейнікаў прасіў яго пахаваць менавіта там. Пра гэта вырашыў патурбавацца верны сябар Барыс Андрэеў. Ён, надзеўшы ўсе свае ордэны, з'явіўся на прыём да старшыні Массавета Уладзіміра Промыслава.

«Вось, — кажа, — якая справа: Пеця Алейнікаў перад смерцю мне казаў, што хоча ляжаць на Новадзявочых могілках. Дык ужо ці нельга?». — «Ніяк нельга, — адказвае яму Промыслаў, — бо на Новадзявочых паложана толькі народным артыстам СССР, ды яшчэ добра было б, каб лаўрэат Дзяржпрэміі ці Герой Сацпрацы. А Алейнікаў ваш заслужаным РСФСР толькі быў!» — «Дык любоў народная якая, дык бо акцёрышча які!» — як мага больш пераканаўча басіў Андрэеў. «Ніяк не магу, — стаяў на варце парадку «гаспадар» Масквы, — не паложана, пры ўсёй да вас, дарагі Барыс Фёдаравіч, павазе!». Тады Андрэеў, адкінуўшы цырымонію, апусціў на вельможны стол сваю велізарную кулачыну: «А я памру — мяне куды знясуць?». — «Вось вам, як народнаму артысту, па ўсіх правілах паложаны Новадзявочыя!» — «Значыць, так, — прагрымеў Андрэеў, — афіцыйна патрабую: пакладзіце Пецьку ў маю магілу на Новадзявочы! А мяне ўжо — хоць пад плотам!»

І пахавалі Алейнікава на самых прэстыжных савецкіх могілках. Мала хто ведае, што сам Барыс Фёдаравіч, які перажыў Пятра Мартынавіча на 17 гадоў, спачывае далёка ад магілы неразлучнага сябра — на менш вядомых Ваганькаўскіх могілках. Проста яму на Новадзявочых свайго месца ніхто не аддаў...

Анатоль СЛАНЕЎСКІ.

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка

Лот №1. Земельный участок с кадастровым №220885608601000022, площадью 0,2330 га по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, Межанский с/с, д. Миколаюны для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона рек и водоемов (озеро Ричу); охранные зоны линий электрических сетей напряжением до 1000В, придорожных полос (контролируемых зон) автомобильных дорог. **Начальная цена:** 50 000 000 бел. руб. **Размер задатка:** 5 000 000 бел. руб.

Лот №2. Земельный участок с кадастровым №220885608601000023, площадью 0,2500 га по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, Межанский с/с, д. Миколаюны для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона рек и водоемов (озеро Ричу); охранные зоны линий электрических сетей напряжением до 1000В, придорожных полос (контролируемых зон) автомобильных дорог. **Начальная цена:** 50 000 000 бел. руб. **Размер задатка:** 5 000 000 бел. руб.

Дата, время и место проведения аукциона: 24.06.2016 в 12.00 по адресу: г. Браслав, ул. Советская, 119 в Браславском райисполкоме. **Срок внесения задатков и приема документов:** с 24.05.2016 в 8.30 по 23.06.2016 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» с 8.30 до 17.30 в рабочие дни. **Условия аукциона:** разработать и утвердить ПСД на строительство объекта в срок, не превышающий 2 года. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с 3600312050006 ЦБУ №205 г. Браслав, ф-л №214 ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 150801660, УНП 300060715, код платежа 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТЫХ АУКЦИОНОВ ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ Организатор аукционов: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел. (0212) 42-61-62

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка

Лот №1. Земельный участок с кадастровым №221281201101000485, площадью 0,1142 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Вороновский с/с, аг. Вороны, квартал индивидуальной жилой застройки, участок №54 для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона рек и водоемов (оз. Бернское и Полонское). **Начальная цена:** 20 957 410 бел. руб. **Размер задатка:** 2 096 000 бел. руб. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с 3600314020043 в ф-ле №200 Витебского обл. управления ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 635, УНП 300972045, код платежа 4901, получатель платежа: Вороновский сельисполком

Лот №2. Земельный участок с кадастровым №221281201101000485, площадью 0,1201 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Вороновский с/с, аг. Вороны, квартал индивидуальной жилой застройки, участок №8 для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона рек и водоемов (оз. Бернское и Полонское). **Начальная цена:** 2 205 000 бел. руб. **Размер задатка:** 2 205 000 бел. руб. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с 3600314020043 в ф-ле №200 Витебского обл. управления ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 635, УНП 300972045, код платежа 4901, получатель платежа: Вороновский сельисполком

Лот №3. Земельный участок с кадастровым №221284806101000299, площадью 0,1394 га по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Летчанский с/с, аг. Кировская, ул. Приозерная, участок №6 для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома. Ограничения, инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона рек и водоемов (пруд №13). **Начальная цена:** 80 552 200 бел. руб. **Размер задатка:** 8 056 000 бел. руб. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с 3600314080100 в ф-ле №200 Витебского обл. управления ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 635, УНП 300976663, код платежа 04901, получатель платежа: Летчанский сельисполком

Дата, время и место проведения аукциона: 27.06.2016 в 15.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». **Срок внесения задатка и приема документов:** с 24.05.2016 в 8.30 по 24.06.2016 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» в рабочие дни с 8.30 до 17.30. Для участия в аукционе приглашаются граждане Республики Беларусь. **Условия аукциона:** получить техническую документацию и разрешение на строительство многоквартирного жилого дома

Аукционы проводятся в порядке, установленном Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 №462. Для участия в аукционе приглашаются граждане РБ, консолидированные участники (двое и более граждан). Для участия в аукционе граждане РБ подают заявление об участии в аукционе, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка, заключают с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; консолидированными участниками – оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе. При подаче документов на участие в аукционе граждане предъявляют паспорт гражданина РБ, представители граждан, уполномоченные лица (представители) – документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные в установленном законодательством порядке. **Условия аукциона: победитель аукциона, единственный участник несостоявшегося аукциона обязан:** в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за зем. участок и возместить затраты на организацию и проведение аукциона в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения; обратиться за гос. регистрацией права на зем. участок в двухмесячный срок со дня проведения аукциона; приступить к занятию зем. участка (начать строительство) в течение 1 года со дня утверждения проектной документации; сохранить и использовать плодородный слой почвы согласно ПСД, осуществить строительство с сроки, определенными ПСД. Инженерные коммуникации и сооружения на зем. участках отсутствуют. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории устанавливаются проектной документацией. Назначение зем. участков в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: 1 09 02 – зем. участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по гос. регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме). Аукцион состоится при наличии не менее 2-х участников. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Всем участникам предоставляется право ознакомления с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра на местности земельного участка. **Конт. тел.:** (0212)42-61-62, (029)510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru; www.marketvit.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ

ВЕРХНЕДВИНСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

проводит открытый аукцион на право заключения договора аренды земельного участка, который состоится 29 июня 2016 г. в 15.00 в здании Верхнедвинского райисполкома по адресу: г. Верхнедвинск, ул. Кооперативная, 1 (малый зал заседаний, 2-й этаж).

На аукцион будет выставлен: земельный участок с кадастровым номером 221050100001001054, расположенный по адресу: Витебская область, город Верхнедвинск, улица Советская, площадью 0,0033 га, для содержания и обслуживания торгового павильона, срок аренды – до 17 сентября 2017 года, начальная цена предмета аукциона – 337 701 рубль, размер задатка – 33 700 рублей.

Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 8.00 до 17.00 (перерыв с 13.00 до 14.00) с 25 мая по 24 июня 2016 г. (включительно) по адресу: г. Верхнедвинск, ул. Кооперативная, 1, кабинет 64. Заключительная регистрация участников 29 июня 2016 г. с 14.00 до 14.45 по тому же адресу. К участию в торгах не допускаются участники, не прошедшие заключительную регистрацию. Контактный телефон в г. Верхнедвинске: 8 (02151) 52897. Подробная информация о проведении аукциона, условиях продажи размещена на сайте Верхнедвинского райисполкома: verkhnedvinsk.vitebsk-region.gov.by.

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ

«Гуляем на ўсе!»

Настоящие Правила разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 №51 (с изменениями и дополнениями), определяют порядок проведения рекламной игры «Гуляем на ўсе!» (далее – Игра), проводимой в целях стимулирования реализации топлива на АЗС ОДО «Астотрейдинг» в г. Минск, г. Брест, Минской области, Брестской области.

- 1. Организатор Игры.**
Организатором Игры является Общество с дополнительной ответственностью «Астотрейдинг» (ОДО «Астотрейдинг»), находящееся по адресу: 223053, Республика Беларусь, Минская область, Минский район, д. Боровая, дом 7, административные помещения; УНП 690362737; E-mail: a-100@a-100.by
- 2. Наименование Игры.**
Игра носит название «Гуляем на ўсе!».
- 3. Участники Игры.**
В Игре могут принять участие дееспособные физические лица, проживающие на территории Республики Беларусь в период проведения Игры, граждане Республики Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, постоянно проживающие в Республике Беларусь и имеющие вид на жительство в Республике Беларусь.
Участником Рекламной игры не может быть лицо, состоящее в трудовых отношениях с организатором, супруг (супруга) такого лица, его близкие родственники, а также лица, находящиеся с таким лицом в отношениях свойства.
- 4. Права участников Игры.**
Участник Игры имеет право: знакомиться с Правилами Игры, принимать участие в Игре на условиях, определенных Правилами, и получать соответствующие Призы.
Каждый Участник может принимать участие в Игре неограниченное количество раз.
- 5. Сроки проведения Игры.**
Начало Игры: 26 мая 2016 года.
Окончание Игры: 4 августа 2016 года.
- 6. Территория проведения Игры:**
Республика Беларусь, а именно территория, на которой расположены автозаправочные станции ОДО «Астотрейдинг» (далее – АЗС ОДО «Астотрейдинг»): г. Минск, г. Брест, Минская область, Брестская область, г. Молодечно, г. Могилев.
- 7. Наименование товаров/услуг, в целях стимулирования которых проводится Игра.**
Игра проводится в целях стимулирования реализации топлива на АЗС ОДО «Астотрейдинг».
- 8. Призовой фонд.**
Призовой фонд Игры указан в Таблице ниже:

Наименование	Количество, шт.	Цена с НДС, бел. руб.	Общая стоимость с НДС, бел. руб.
Рамка для номера	50	27 600	1 380 000
Сумка спортивная «Palma» с логотипом	20	189 600	3 792 000
Плед флисовый, 200г/м ² , арт. 10016500, цвет – зеленый с логотипом (1+1)	15	103 002	1 545 030
Термос металлический 0,5 л красный с нанесением логотипа ОДО «Астотрейдинг»	50	213 500	10 675 020
Термос металлический 1 л красный, РФ, с нанесением логотипа ОДО «Астотрейдинг»	50	233 500	11 675 040
Талон ДТ /20л/	3000	12 300	36 900 000
Талон АИ-92 /20л/	3000	11 100	33 300 000
Портативный медиа-плеер Apple iPod	2	2 948 000	5 896 000
Портативный персональный компьютер Apple iPad mini with retina Model: A1489 WiFi 16GB Space Gray	6	5 752 020	34 512 120

Топливные талоны: талон ДТ /20л/ и талон АИ-92 /20л/ выдаются по 3 шт. на одного победителя в розыгрыше.
Призовой фонд Игры в размере **139 675 210** (сто тридцать девять миллионов шестьсот семьдесят пять тысяч двести двадцать) белорусских рублей формируется за счет имущества Организатора.

9. Порядок участия в Игре.
Для участия в Игре в период с 26 мая по 26 июня 2016 года необходимо:
9.1. Совершить покупку топлива на АЗС ОДО «Астотрейдинг» на общую сумму не менее 22 200 (двадцати двух тысяч двухсот) белорусских рублей.
9.2. Иметь накопительную информационно-учетную карту с индивидуальным номером (в дальнейшем – «Карта»), которая определяет фи-

зическое лицо как участника программы лояльности «А-100+» клиентов физических лиц ОДО «Астотрейдинг» (далее – Программа), проводимой в сети АЗС ОДО «Астотрейдинг».

9.3. Иметь на Карте не менее 100 баллов, накопленных в сети АЗС ОДО «Астотрейдинг» при покупке топлива.
9.4. Лично предъявить Карту оператору на одной из следующих АЗС ОДО «Астотрейдинг»:

АЗС №1	г. Минск, ул. Пригородная, 69
АЗС №2	Минский р-н, д. Боровая, 7
АЗС №5	г. Минск, ул. Масюковщина, 2а, корп. 3
АЗС №6	г. Минск, ул. Харьковская, 81
АЗС №7	г. Минск, пр-т Партизанский, 8а
АЗС №11	г. Минск, ул. Машиностроителей, 7Б
АЗС №12	г. Минск, ул. Притыцкого, 62В
АЗС №13	г. Минск, ул. Радиальная, 13А
АЗС №14	г. Минск, ул. Тростенецкая, 16
АЗС №15	г. Минск, ул. Промышленная, 2Б (МКАД)
АЗС №16	г. Минск, ул. Казинца, 133 (МКАД)
АЗС №17	г. Минск, ул. Некрасова, 41
АЗС №18	Минский район, Новодворский с/с, М4, 15км, 2 (д. Ельница)
АЗС №19	г. Минск, ул. Брикета, 23 (МКАД)
АЗС №20	г. Минск, Долгиновский тракт, 190 (МКАД)
АЗС №21	г. Минск, ул. Ваушасова, 40
АЗС №22	Минская обл., Смолевичский р-н, автодорога Минск – Брест – граница РФ, км 388 (право)
АЗС №23	г. Минск, Казимировская, 39
АЗС №24	Минский р-н, Щомыслицкий с/с, Р 1
АЗС №25	Минский р-н, аг. Сеница, ул. Зеленая, 1/4
АЗС №26	г. Брест, ул. 28 июля
АЗС №27	г. Брест ул. Радужная, 20
АЗС №28	г. Брест, пр. Республики, 6
АЗС №29	г. Брест, ул. Я. Купалы, 106/4
АЗС №30	г. Минск, ул. Аннаева, 47
АЗС №31	г. Минск, ул. Академическая, 34
АЗС №32	Брестская область, Малоритский р-н, агр. Мокраны, ул. Брестская
АЗС №35	Минский р-н, Новодворский с/с, 82

для списания 100 накопленных баллов, что будет являться подтверждением факта участия собственника Карты в розыгрыше призов Игры. Индивидуальный номер Карты является идентификационным номером участника розыгрыша.

9.5. Процесс списания баллов происходит автоматически по индивидуальному номеру карты. После списания баллов Карта возвращается владельцу.

При этом:
- участник может участвовать в Игре столько раз, сколько баллов кратно 100 имеет на Карте;
- все участники Игры, которые списали по 100 баллов, принимают участие в розыгрыше призового фонда.

10. График проведения розыгрышей призового фонда.
Розыгрыш призового фонда Игры состоится 5 июля 2016 года в 10.00 в офисе ОДО «Астотрейдинг», расположенного по адресу: г. Минск, Минский р-н, д. Боровая, 7, с помощью лототрона путем случайной выборки индивидуального номера Карты членом комиссии по проведению Рекламной игры.

Призовой фонд разыгрывается в порядке, представленном в таблице п. 8 данных Правил.

11. Механика розыгрыш призового фонда Игры. Определение победителя Игры.

11.1. Механика проведения розыгрышей
11.2. Для розыгрыша по индивидуальному номеру Карты в порядке возрастания формируется отдельный список участников (далее – «Список»). Индивидуальный номер Карты попадает в Список такое количество раз, которое кратно числу списаний 100 баллов для участия в розыгрыше. В день проведения розыгрыша Организатор распечатывает Список. Все печатные страницы Списка пронумеровываются в порядке возрастания без пропуска номеров. Каждая печатная страница содержит 5 (пять) столбцов и 40 (сорок) строк, пересечение которых образует ячейку (на одной печатной странице содержится 200 (двести) ячеек). Все ячейки на одном листе пронумеровываются от 1 (одного) до 200 (двухсот) (далее – номер ячейки на странице).

Вначале нумеруются все ячейки первого столбца, затем второго и т.д. В каждую ячейку заносится один Номер.

11.3. Определение выигрышных Номеров, проводится в несколько этапов:

Вначале определяется номер страницы Списка для розыгрыша. Для этого в лототрон засыпаются и перемешиваются карточки с номерами страниц, соответствующих количеству печатных страниц Списка для розыгрыша. Один из членов Комиссии случайным образом выбирает карточку, содержащую номер печатной страницы. Затем для выбранной страницы определяется номер ячейки на странице. Для этого в лототрон засыпаются и перемешиваются карточки с номерами от 1 (одного) до

200 (двухсот). В случаях, если на предыдущем этапе была выбрана последняя страница Списка для розыгрыша, в лототрон засыпаются карточки с номерами ячеек, которые на последней странице Списка для розыгрыша заполнены Номерами. Один из членов Комиссии случайным образом выбирает карточку, содержащую номер ячейки на странице. Номер, находящийся в выбранной ячейке, признается выигрышным.

При розыгрыше остальных Призов описанная выше схема повторяется.

11.4. В ходе розыгрыша призов Номер может признаваться выигрышным только один раз. В случае повторного выпадения Номера в рамках розыгрыша одного наименования приза, член Комиссии вытаскивает из лототрона следующую карточку с номером ячейки на странице.

11.5. Итоги розыгрыша призового фонда Игры фиксируются в Протоколе комиссии, который составляется и подписывается присутствующими членами комиссии.

11.6. Участники Рекламной игры вправе присутствовать при проведении розыгрыша.

11.7. Информирование победителя производится до 19 июля 2016 года (включительно) почтовым уведомлением по указанному адресу жительства победителя, по телефону, СМС. Победителю сообщается о выигрыше, месте и времени получения приза.

12. Порядок выдачи призов.

Выдача приза осуществляется в офисе Организатора по адресу: Минский р-н, д. Боровая, 7 в согласованное с победителем рабочее время: понедельник – четверг – 8.30 – 17.30, пятница – 8.30 – 17.00 до 4 августа 2016 г.

Для получения приза победителям необходимо предъявить Организатору паспорт гражданина Республики Беларусь (вид на жительство в Республике Беларусь, удостоверение беженца). Подтверждением получения победителем приза является акт передачи приза, подписанный победителем.

Выплата денежного эквивалента стоимости приза или замена его на другой приз не допускается.

Участники Игры, претендующие на получение приза, обязуются заполнить и подписать все необходимые для получения приза документы, предоставляемые Организатором.

При получении приза Участник-победитель несет все права и обязанности по уплате подоходного налога в бюджет Республики Беларусь.

Факт участия в Игре подразумевает, что ее Участники соглашаются с тем, что в рамках Игры их фамилии, имена, отчество, фотографии, интервью и иные материалы о них могут быть использованы Организатором. Участники соглашаются давать рекламные интервью об участии в Игре, в том числе по радио, телевидению, в интернете, а равно и в иных средствах массовой информации, а также сниматься для изготовления графических рекламных материалов без уплаты за это какого-либо вознаграждения.

Все права на такие интервью и результаты съемки будут принадлежать Организатору.

В случае отказа победителя от получения приза, неполучения приза в установленном правилами порядке и сроки либо невыполнения условий его получения, приз остается у Организатора и используется по своему усмотрению.

Организатор не оплачивает Участникам расходы, связанные с проездом к месту розыгрыша, а также к месту получения Приза.

13. Состав Комиссии по проведению Игры.

Для проведения Игры, контроля за соблюдением Правил Игры, утверждения результатов, подведения итогов по результатам проведения розыгрыша Организатором создается комиссия по ее проведению в следующем составе:

Председатель Комиссии – руководитель управления маркетинга ОДО «Астотрейдинг» Ивановская Марина Геннадьевна.

Члены Комиссии:

- специалист по визуальным коммуникациям ОДО «Астотрейдинг» Байко Юлия Степановна;

- специалист по маркетингу ОДО «Астотрейдинг» Ермак Елена Александровна;

- специалист по маркетингу ОДО «Астотрейдинг» Дёмина Наталья Сергеевна;

- менеджер по организации общественного питания ЧП «Биминок» Никифорова Елена Александровна.

14. Информация об Игре, публикация Правил Игры.

Правила Игры будут опубликованы в газете «Звезда» до начала рекламной игры.

Результаты игры будут опубликованы в газете «Звезда» не позднее 04.08.2016 г.

Дополнительно информацию об Игре можно получить на интернет-сайте Организатора: azs.a-100.by

Информацию о правилах и условиях участия в Рекламной игре можно получить по телефону +375 17 233-33-33 (понедельник – четверг, с 8.30 – 17.30, пятница – 8.30 – 17.00) или на сайте Организатора.

15. Прочие условия.

Споры между Организатором Рекламной игры и Участниками Рекламной игры рассматриваются согласно действующему законодательству Республики Беларусь.

Свидетельство о государственной регистрации Рекламной игры №2760 выдано Министерством торговли Республики Беларусь 19 мая 2016.

ВЕНСКАЯ «ПРЭМ'ЕРА»

Чаму ультраправыя прыходзяць да ўлады?

Еўропа, мяркуючы па ўсім, ужо ніколі не будзе ранейшай. На нашых вачах яна робіць самыя крутыя павароты за ўсю сваю пасляваенную гісторыю. Чарговым і, мабыць, самым яркім сведчаннем таму з'яўляюцца прэзідэнцкія выбары ў Аўстрыі, дзе еўраскептык Норберт Хофер спыніўся ў паўкроку ад перамогі. Што гэта можа значыць для Еўропы і свету ў цэлым?

Трэцяя сіла

Тое, што адбылося ў Аўстрыі, пераўзыйшло самыя смелыя прагнозы сацыёлагаў і палітолагаў. Пачынаючы з 1945 года, палітычная сітуацыя ў краіне вызначалася ракіроўкамі і ўзаемадзеяннем дзвюх палітычных сілаў: Аўстрыйскай народнай партыі і Сацыял-дэмакратычнай (да 1991 года — Сацыялістычнай) партыі Аўстрыі (СДПА / СПА). Першая заўсёды стаяла на ўмераных права-кансерватывных пазіцыях з элементамі лібералізму, з'яўляючыся, па сутнасці, аналагам нямецкай ХДС. Другая першапачаткова была класічнай левай сілай, але з часам здзейсніла дрэйф да цэнтры і нават стварыла кааліцыю з кансерватарамі-наrodnікамі. Як мінімум адна з гэтых дзвюх партый востра ўжо больш за 70 гадоў абавязкова прысутнічала ва ўладнай кааліцыі.

Выхадцам адной з іх абавязкова быў і прэзідэнт дзяржавы. І вось вынікі першага тура прэзідэнцкіх выбараў 2016 года сталі першым надломам гэтай сістэмы, якая канчаткова развалілася 22 мая. Створаная ў 1950-я гады Аўстрыйская партыя свабоды (АПС) доўгі час хоць і з'яўлялася «трэцяй сілай», але адыгрывала ролю другога плана, спалучаючы нацыянал-радыкальную рыторыку і супрацоўніцтва з сацыялістамі. Набіраючы доўгі час каля 10% на нацыянальных выбарах, АПС магла прэтэндаваць на статус парламенцкай апазіцыі альбо на месца памочнікаў СПА. У 1980-я гады кіраўніцтва АПС паспрабавала змяніць нацыяналістычную платформу на ліберальную, што прывяло да жорсткага партыйнага крызісу і рэзкага падзення яе рэйтыngu. Рэакцыяй на гэтае няўдалае палітычнае рашэнне і стала абранне на пасаду кіраўніка партыі амаль на два дзесяцігоддзі нацыяналіста

і кансерватара Ёрга Хайдара, які стварыў перадумовы для росквіту АПС.

У 1986 годзе перамога на прэзідэнцкіх выбарах кандыдата, падтрыманага АПС, прывяла да разрыву дыпламатычных адносін Аўстрыі з Ізраілем і байкатавання новага прэзідэнта Злучанымі Штатамі і шэрагам еўрапейскіх краін. У 1990-я гады, на фоне ўступлення Аўстрыі ў ЕС і ўзмацнення міграцыйных працэсаў, папулярнасць Аўстрыйскай партыі свабоды стала імкліва расці. Вячком гэтага працэсу стала трыумфальнае выступленне АПС на выбарах 1999 года, калі ёй удалося заваяваць амаль траціну галасоў усіх выбаршчыкаў і схіліць «народнікаў» ў 2000 годзе да стварэння кааліцыі. Уваходжанне краіны ў прававыя і кааліцыю і ўрад Аўстрыі тады настолькі раззлавала еўрапейскія ўлады, што Вена на некаторы час была падвергнута свайго роду байкоту. Заход ва ўладу ў саюзе з досыць далёкімі ў ідэалагічным плане «народнікамі» і дачыненне АПС да некаторых непапулярных рашэнняў урада прывялі да новага партыйнага крызісу і імклівага падзення папулярнасці «прыхільнікаў свабоды» ўжо да выбараў 2002 года. У 2005-м Хайдар пакінуў АПС і ўзяўся за стварэнне новага правага палітычнага праекта — Альянсу за будучыню Аўстрыі. Але паспех 1999 года паўтарыць у складзе альтэрнатыўнай сілы ўжо не змог. Праз тры гады Хайдар загінуў у аўтакатастрофе, а яго апошні праект неўзабаве адышоў у палітычны нябыт.

Затое Аўстрыйская партыя свабоды, як мы бачым, перажывае цяпер небывалы ўзлёт папулярнасці. Пасля сыходу Хайдара АПС узначаліў Хайнц-Крысціян Штрахе. А адной з самых яркіх асоб у партыі неўзабаве стаў колішні авіяцыйны інжынер Норберт Хофер, выбраны ў 2013 годзе віцэ-спікерам парламента. Аўстрыйская партыя свабоды заняла непрымірную пазіцыю ў дачыненні да далейшай еўраінтэграцыі Аўстрыі, прыняцця канстытуцыі ЕС, уступлення ў Еўрасаюз Турцыі, іміграцыі, ісламізацыі Еўропы. І гэтая ідэалагічная паслядоўнасць разам з глыбокай стагнацыяй, якая ахапіла аўстрыйскую эканоміку пасля стварэння ўрадавай кааліцыі «народнікаў» з «сацыял-дэмакратамі», дала надзвычайны эффект. Ужо падчас прэзідэнц-

кай перадвыбарчай кампаніі сацыёлагі абяцалі ў Аўстрыі сенсацыю. Усё паказвала на тое, што кандыдаты ад «народнікаў» і сацыял-дэмакратаў не змогуць нават выйсці ў другі тур. Так усё і атрымалася.

Люстэрка будучыні

Аўстрыйскія ультраправыя вычарпальна характарызуюць лозунгі, якія яны выкарыстоўвалі ў перадвыбарных кампаніях: «Аўстрыя — не краіна для імігрантаў», «Праца, а не іміграцыя», «Вена — не Стамбул», «500 гадоў таму мы адстаялі Вену ад туркаў. Няўжо сёння яны усё ж нас захапілі?» Аўстрыйская партыя свабоды заўсёды ўзмацняла свае пазіцыі ў перыяды міграцыйных крызісаў. Так было ў часы наплыву бежанцаў з разбуранай

Югаславіі, у перыяд актыўнага перасялення сюды туркаў і пасля вялікага пашырэння ЕС 2004 года, калі ў Вену хлынулі балгары і румыны. Што ўжо казаць пра цяперашні — самы значны за апошнія дзесяцігоддзі — міграцыйны крызіс, тым больш што Аўстрыя стала адной з краін, на якіх гэты крызіс ударыў мацней за ўсё.

Як вядома, Аўстрыя — парламенцкая рэспубліка. Кіраўніком дзяржавы з'яўляецца прэзідэнт. Акрамя традыцыйных паўнамоцтваў (прадстаўляе краіну ў міжнародных адносінах, падпісвае дзяржаўныя дагаворы), прэзідэнт Аўстрыі надзелены такімі важнымі правамі, як прызначэнне канцлера (кіраўніка ўрада) і яго прапанова іншых членаў кабінета, адстаўка канцлера і ўсяго ўрада. Акрамя таго, прэзідэнт можа распусціць Нацыянальную раду (ніжняя палата парламента) і ландтаг (зямельны парламент). Прэзідэнт таксама з'яўляецца вярхоўным галоўнакамандуючым узброенымі сіламі.

Якія ж ідэі нясе Хофер, што робіць яго гэтакім сімвалічнай фігурай? Ён перакананы еўраскептык і прыхільнік традыцыйнай сям'і, радыкальны

праціўнік існуючай міграцыйнай палітыкі Еўрасаюза. Хофер падтрымлівае жорсткія захады па барацьбе са злачыннасцю і, мякка кажучы, не любіць турэцкага прэзідэнта Эрдагана. Пасля абвешчання вынікаў першага тура выбараў у Аўстрыі «еўрафілаў» ахапіла самая сапраўдная паніка. «Поспех АПС на руку цяперашняй ператасоўцы палітычных картаў у Еўропе, асабліва прыкметнай на ўсходзе ЕС», — напісала нямецкае выданне Tagesspiegel.

Аўстрыя сапраўды займае ў Еўропе асаблівае становішча. Вена доўгі час была адным з асноўных цэнтраў усёй заходняй цывілізацыі, і нават сёння яе культурную, палі-

сілу ў Еўропе. Прычым гэтая публікацыя з'явілася больш як 16 гадоў таму, у лютым 2000-га, калі «Аўстрыйская партыя свабоды» ўпершыню увайшла ва ўрад. У той час харызматычны лідар партыі Ёрг Хайдар падвргаўся нападкам як у сябе дома ў Аўстрыі, так і за мяжой з-за сваіх хвалебных выказванняў у адрас гітлераўскай Дывізіі войскі СС і ў цэлым з-за антыіміграцыйных поглядаў. 16 гадоў таму Еўропа з агідай паставілася да ўключэння «Аўстрыйскай партыі свабоды» ва ўрадавую кааліцыю. Упершыню ў гісторыі ЕС усе іншыя яго члены ўвялі санкцыі супраць краіны Еўрасаюза. Дыпламатычныя адносіны з Венай былі замарожаныя. Аўстрыя падвергнулася астракізму. Гэта было тады. Не цяпер. Ставіць пад пытанне іміграцыю, інтэграцыю, еўра, ЕС і яго істэблішмент, у той жа час прасоўваючы нацыянальныя сантыменты, — усё гэта сёння стала, як казалі б немцы, salonfähig — магчымым для абмеркавання ў прыстойным грамадстве.

Вырвацца з «гета»

Міграцыйная лавіна, якая прыйшла на змену ранейшым хвалям міграцыі з мусульманскіх краін Паўночнай Афрыкі і Блізкага Усходу, змяняе не толькі этнаканфесійнае аблічча Еўропы, але і яе палітычную карту. Сацапалітні ўжо сведчаць аб прыкметным узмацненні падтрымкі ультраправых партый і арганізацый, прычым па ўсім ЕС. Уласна кажучы, нічога прыняцтва новага ў гэтым няма — прадстаўнікі адпаведнага палітычнага лагера ўзмацняюць свае пазіцыі ўжо больш за трыццаць гадоў запар, і міграцыйнае пытанне заўсёды адыгрывала ў гэтым вырашальную ролю. Але ўвесь час стаіць пытанне аб тым, дзе іх мяжа. Можна сказаць, што за апошнія гады нацыяналістычныя партыі прайшлі амаль трыумфальным шэсцем па мясцовых і нацыянальных парламентах краін ЕС. На ўзмацненне пазіцыі ультраправых за апошнія гады вельмі паўплывалі такія падзеі, як тэракты 11 верасня 2001 года ў ЗША, вулічныя беспарадкі 2005-га ў Парыжы, уступленне ў ЕС краін «новай» (Цэнтральнай і Паўднёва-Усходняй) Еўропы, а цяпер і новая гіганцкая хваля імігрантаў з Блізкага Усходу і Магрыба. Гэтая з'ява сапраўды агульнаеўрапейская, пра што можна меркаваць на прыкладзе не толькі краін Еўрасаюза, але і Швейцарыі (поспехі Швейцарскай народнай партыі). Ультраправы сектар еўрапейскай палітыкі вельмі разнастайны: гэта і шырокі спектр праварадыкальных ідэалогій, этнічныя і рэгіянальныя рухі, розныя рэлігійныя арганізацыі і г.д. Да іх можна дадаць і ды-

яспаральныя (у асноўным мігранцкія) арганізацыі, таксама звычайна схільныя да ультраправых поглядаў.

У Еўрапарламенце прадстаўнікі адпаведнага партыйнага поля ўваходзяць у цэлы шэраг фракцый. Аднак паступова імі усё больш усведамляецца неабходнасць сумеснай працы ў рамках ЕС з выкарыстаннем яго інстытутаў. На выбарах у Еўрапарламент 2014 года прадстаўніцтва ультраправых стала прыкметна вялікім. Летась у чэрвені яны ўпершыню здолелі сфарміраваць сваю фракцыю «Еўропа нацыі і свабоды» з 39 прадстаўнікоў сямі краін ЕС. Яе кіраўніком стала лідар французскага «Народнага фронту» Марын Лё Пэн. Статус фракцыі дае вялікія магчымасці для ўплыву на прыняцце або блакаванне рэзольцый асамблеі ЕС. Пры гэтым варта адзначыць, што прадстаўнікі ультраправых поглядаў уваходзяць у склад і іншых фракцый Еўрапарламента.

Пакуль няма перакананых доказаў, што нацыяналізм стане самай магутнай сілай XXI стагоддзя. Але тэндэнцыя ў няўнасці: нацыяналістычным партыям шэрагу краін Заходняй Еўропы ўдалося вырвацца з палітычнага «гета», куды іх, здавалася, канчаткова заганалі «левыя» і «правыя» глобалісты. «Нацыянальны фронт» у Францыі, «Ліга Паўначы» ў Італіі, «Альтэрнатыва для Германіі», Аўстрыйская партыя свабоды, Партыя незалежнасці Злучанага Каралеўства, Народная партыя Даніі, венгерская «Фідэс» і польская «Права і справядлівасць» — усе гэтыя партыі цягам 2015 — 2016 гадоў канчаткова пазбавіліся ад «цэтліка» пазасістэмных і маргінальных. Некаторыя з іх прыйшлі да ўлады ў сваіх краінах («Фідэс», «Права і справядлівасць»), некаторыя спадзяюцца на ўваходжанне ў кіруючую кааліцыю з паміркоўнымі правамі (напрыклад, «Ліга Паўначы» вядзе перамовы аб кааліцыі з Сільвія Берлусконі).

«Людзям хочацца нейкай жывой палітыкі. Яны жадаюць, каб іх больш разумелі, да іх прыслухоўваліся. Яны не хочучы, каб Еўропа была толькі праектам эліт», — кажа навуковы дырэктар Германа-Расійскага форуму Аляксандр Пар. Неэфэктнасць дзяржаўных інстытутаў, якая прыводзіць у шэрагу выпадкаў фактычна да адмовы еўрапейскіх дзяржаў ад належнага забеспячэння бяспекі насельніцтва, прывядзе да таго, што дзяржавы або кельнскіх вуліцаў хутка заменіць прыватная ініцыятыва знізу — нацыянал-радыкальная групоўка, якія будуць змагацца з мігрантамі сваімі метадамі і пад сваімі лозунгамі. Прынамсі, гатоўнасць да такога роду дзеянняў ультраправыя актывісты ўжо дэманструюць.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЛИДСКОМ РАЙОНЕ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ
Аукцион состоится в 11.00 23 июня 2016 г. в г. Лида по ул. Советской, 8.
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница).

Последний день приема заявлений – 17 июня 2016 г. до 15.00

Телефон для справок: 45-05-38 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки». <http://grodnoino.by/>

Номер лота	1	2	3
Адрес земельного участка, кадастровый номер	Лидский район, Третьяковский сельсовет, аг. Ёдки, позиция 17, 423685403125000451	Лидский район, Третьяковский сельсовет, аг. Ёдки, позиция 18, 423685403125000452	Лидский район, Третьяковский сельсовет, аг. Ёдки, позиция 19, 423685403125000454
Целевое назначение земельного участка	для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома
Назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества	размещение объектов усадебной застройки	размещение объектов усадебной застройки	размещение объектов усадебной застройки
Право на земельный участок	право частной собственности	право частной собственности	право частной собственности
Площадь, га	0,1051 га	0,1064 га	0,1077 га
Инженерная инфраструктура	существует возможность подключения к сетям: электроснабжение, канализация, водоснабжение, газоснабжение, с условиями	существует возможность подключения к сетям: электроснабжение, канализация, водоснабжение, газоснабжение, с условиями	существует возможность подключения к сетям: электроснабжение, канализация, водоснабжение, газоснабжение, с условиями
Экологическое состояние	благоприятное	благоприятное	благоприятное
Наименование ограничений в праве	с ограничением прав в пользовании земельным участком площадью 0,1051 га в зонах санитарной охраны водных объектов, используемых для питьевого водоснабжения, частью земельного участка площадью 0,0225 га в водоохраных зонах водных объектов	с ограничением прав в пользовании частью земельного участка площадью 0,0138 га в водоохраных зонах водных объектов, земельным участком площадью 0,1064 га в зонах санитарной охраны водных объектов, используемых для питьевого водоснабжения	с ограничением прав в пользовании частью земельного участка площадью 0,0012 га в водоохраных зонах водных объектов, частью земельного участка площадью 0,0934 га в зонах санитарной охраны водных объектов, используемых для питьевого водоснабжения
Начальная цена земельного участка, руб.	24 802 700 (двадцать четыре миллиона восемьсот две тысячи семьсот) рублей	25 109 500 (двадцать пять миллионов сто девять тысяч пятьсот) рублей	25 416 300 (двадцать пять миллионов четыреста шестнадцать тысяч) рублей
Задаток, руб.	2 480 300 (два миллиона четыреста восемьдесят тысяч триста) белорусских рублей	2 511 000 (два миллиона пятьсот одиннадцать тысяч) белорусских рублей	2 541 600 (два миллиона пятьсот сорок одна тысяча шестьсот) рублей
Дополнительное условие	возместить затраты: за изготовление градостроительного паспорта земельного участка – 2 315 581 белорусский рубль; за землеустроительное дело по формированию земельного участка для проведения аукциона – 6 617 441 белорусский рубль; за государственную регистрацию создания земельного участка и возникновения прав, ограничений (обременений) на земельный участок – 684 000 белорусских рублей	возместить затраты: за изготовление градостроительного паспорта земельного участка – 2 315 581 белорусский рубль; за землеустроительное дело по формированию земельного участка для проведения аукциона – 6 617 441 белорусский рубль; за государственную регистрацию создания земельного участка и возникновения прав, ограничений (обременений) на земельный участок – 684 000 белорусских рублей	возместить затраты: за изготовление градостроительного паспорта земельного участка – 2 315 581 белорусский рубль; за землеустроительное дело по формированию земельного участка для проведения аукциона – 6 617 441 белорусский рубль; за государственную регистрацию создания земельного участка и возникновения прав, ограничений (обременений) на земельный участок – 684 000 белорусских рублей

Номер лота	4	5	6
Адрес земельного участка, кадастровый номер	Лидский район, Третьяковский сельсовет, аг. Ёдки, позиция 20, 423685403125000453	Лидский район, Третьяковский сельсовет, аг. Ёдки, позиция 25, 423685403125000447	Лидский район, Третьяковский сельсовет, аг. Ёдки, позиция 29, 423685403125000448
Целевое назначение земельного участка	для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома
Назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества	размещение объектов усадебной застройки	размещение объектов усадебной застройки	размещение объектов усадебной застройки
Право на земельный участок	право частной собственности	право частной собственности	право частной собственности
Площадь, га	0,1087 га	0,1145 га	0,1190 га
Инженерная инфраструктура	существует возможность подключения к сетям: электроснабжение, канализация, водоснабжение, газоснабжение, с условиями	существует возможность подключения к сетям: электроснабжение, канализация, водоснабжение, газоснабжение, с условиями	существует возможность подключения к сетям: электроснабжение, канализация, водоснабжение, газоснабжение, с условиями
Экологическое состояние	благоприятное	благоприятное	благоприятное
Наименование ограничений в праве	с ограничением прав в пользовании частью земельного участка площадью 0,0628 га в зонах санитарной охраны водных объектов, используемых для питьевого водоснабжения	не имеется	с ограничением прав в пользовании частью земельного участка площадью 0,0240 га в водоохраных зонах водных объектов
Начальная цена земельного участка, руб.	25 652 300 (двадцать пять миллионов шестьсот пятьдесят две тысячи триста) рублей	27 021 100 (двадцать семь миллионов двадцать одна тысяча сто) рублей	28 083 000 (двадцать восемь миллионов восемьдесят три тысячи) рублей
Задаток, руб.	2 565 200 (два миллиона пятьсот шестьдесят пять тысяч двести) рублей	2 702 100 (два миллиона семьсот две тысячи сто) рублей	2 808 300 (два миллиона восемьсот восемь тысяч триста) рублей
Дополнительное условие	возместить затраты: за изготовление градостроительного паспорта земельного участка – 2 315 581 белорусский рубль; за землеустроительное дело по формированию земельного участка для проведения аукциона – 6 617 441 белорусский рубль; за государственную регистрацию создания земельного участка и возникновения прав, ограничений (обременений) на земельный участок – 684 000 белорусских рублей	возместить затраты: за изготовление градостроительного паспорта земельного участка – 2 315 581 белорусский рубль; за землеустроительное дело по формированию земельного участка для проведения аукциона – 6 617 441 белорусский рубль; за государственную регистрацию создания земельного участка и возникновения прав, ограничений (обременений) на земельный участок – 576 000 белорусских рублей	возместить затраты: за изготовление градостроительного паспорта земельного участка – 2 315 581 белорусский рубль; за землеустроительное дело по формированию земельного участка для проведения аукциона – 6 617 441 белорусский рубль; за государственную регистрацию создания земельного участка и возникновения прав, ограничений (обременений) на земельный участок – 684 000 белорусских рублей

Номер лота	7
Адрес земельного участка, кадастровый номер	Лидский район, Песковский сельсовет, д. Шавдини, ул. Принеманская, У-25, 423684605151000023
Целевое назначение земельного участка	для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома
Назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества	размещение объектов усадебной застройки
Право на земельный участок	право частной собственности
Площадь, га	0,1093 га
Инженерная инфраструктура	существует возможность подключения к сетям: электроснабжение, с условиями
Экологическое состояние	благоприятное
Наименование ограничений в праве	с ограничением прав в пользовании земельным участком площадью 0,1093 га в водоохраных зонах рек и водоемов, частью земельного участка площадью 0,0050 га в охранных зонах линий электропередачи
Начальная цена земельного участка, руб.	2 367 000 (два миллиона триста шестьдесят семь тысяч) рублей
Задаток, руб.	1 857 000 (один миллион восемьсот пятьдесят семь тысяч) рублей
Дополнительное условие	Возместить затраты: за изготовление градостроительного паспорта земельного участка – 7 360 000 белорусских рублей; за землеустроительное дело по формированию земельного участка для проведения аукциона – 6 484 568 белорусских рублей; за государственную регистрацию создания земельного участка и возникновения прав, ограничений (обременений) на земельный участок – 693 000 белорусских рублей; госпошлину за выдачу документов, удостоверяющих право собственности на земельный участок, – 420 000 белорусских рублей

Условия проведения аукциона в части продажи земельных участков в частную собственность.
 Победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона:
 - в течение десяти рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся;
 - внести плату за земельный участок;
 - возместить затраты на организацию и проведение аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам документации, необходимой для его проведения, формированием земельного участка, государственной регистрацией создания этого участка;
 - осуществить в течение двух месяцев после утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся государственную регистрацию прав, ограничений (обременений) прав на земельный участок;
 - при невыполнении требований об обращении в течение двух месяцев со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся за государственную регистрацию земельного участка и прав на него, результаты аукциона аннулируются;
 - в установленном законодательством порядке получить разрешение на выполнение проектно-

изыскательских и строительных работ по строительству многоквартирного жилого дома;
 - в течение одного года со дня государственной регистрации возникновения права на земельный участок приступить к занятию данного участка в соответствии с целью и условиями его предоставления (начать строительство, иное освоение земельного участка);
 - строительство многоквартирного жилого дома завершить в течение трех лет с даты осуществления государственной регистрации права частной собственности на данный земельный участок;
 - предупредить победителя аукциона либо единственного участника несостоявшегося аукциона, что право частной собственности на земельный участок прекращается:
 - при неуплате земельного налога по истечении двух налоговых периодов;
 - при использовании земельного участка не по целевому назначению;
 - если гражданин в течение одного года со дня государственной регистрации возникновения права на земельный участок не приступил к занятию данного участка;
 - при неосуществлении мероприятий по охране земель, указанных в части первой статьи 89 Кодекса Республики Беларусь о земле;
 при прекращении гражданства Республики Беларусь.
 К участию в аукционе допускаются граждане,

подавшие заявление в соответствии с действующим законодательством.
 Продажа земельного участка производится гражданам Республики Беларусь.
 Шаг аукциона – 5% от предыдущей цены.
 Для участия в аукционе необходимо в сроки, указанные в извещении, представить в комиссию по проведению аукциона заявление, к заявлению прилагают:
 - заверенную банком копию платежного поручения (квитанцию) о внесении задатка;
 - копию документа, удостоверяющего личность (паспорт) покупателя или доверенного лица;
 - доверенность, заверенную нотариально, если в аукционе участвует представитель физ. лица.
 При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.
 Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленном организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются.
 Номер р/с для перечисления задатка для участия в аукционе по продаже земельных участков в частную собственность и по продаже права аренды земельных участков – р/с 301 257 917 0017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, БИК 153001739, УНП 500833225.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества и его стоимость	ЛОТ №1. Автомобиль CITROEN BERLINGO, гос. №5309 ЕК-2, 2000 г.в., начальная стоимость лота 41.494.000 белорусских рублей
Собственник (владелец) имущества	Открытое Акционерное Общество «Черейщина»
Местонахождение имущества	Лепельский р-н, аг. Черейщина. По всем вопросам, касающимся осмотра имущества, обращаться к хранителю имущества Голубевой Ирине Николаевне, тел. 8 (029) 261-09-45
Наличие обременений	Не имеется
Место (адрес), дата и время проведения торгов	Отдел принудительного исполнения управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, 10/1, каб. 1.4 20 июня 2016 года в 14.00
Справочная информация об организаторе торгов	Отдел принудительного исполнения управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома 210029, г. Витебск, ул. Б. Хмельницкого, 10/1 Судебный исполнитель Атрахимович Николай Александрович, тел. (0212) 61 40 24 Начальник отдела Бураков Игорь Вячеславович, тел. (0212) 61 40 15
Условия и порядок проведения торгов	1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества на депозитный счет управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома № 3642903001037 филиала № 200 – Витебского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», код 635, УНП 300002505 не позднее 10.00 17 июня 2016 года. Минимальная величина первого шага торгов – 5% стоимости лота. В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги

Уважаемые акционеры
ОАО «Электроремонтный завод»
28 июня 2016 года в 14.00
состоится внеочередное общее собрание акционеров
ОАО «Электроремонтный завод».
Собрание пройдет по адресу: г. Минск, промузел Колядичи, ул. Бабушкина, 19, третий этаж, зал заседаний.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

- Об изменении размера уставного фонда ОАО «Электроремонтный завод» в связи с проведением деноминации официальной денежной единицы Республики Беларусь.
Докладчик – заместитель директора по финансам Общества.
- Рассмотрение новой редакции проекта Устава ОАО «Электроремонтный завод» с учетом изменений законодательства.
Докладчик – юрист Общества.

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: г. Минск, ул. Бабушкина, 19 (отдел кадров) с 01.06.2016 г. по 28.06.2016 г. (время работы с 09.00 до 16.00) в рабочие дни и в день проведения собрания.
 Регистрация участников собрания 28 июня 2016 года с 12.00 до 13.30 по месту проведения собрания.
 Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию реестра акционеров на 01 июня 2016 года.
Для регистрации при себе иметь следующие документы:
 - акционеру общества – паспорт;
 - представителю акционера и юридическим лицам – паспорт и доверенность;
 - иностранным гражданам – паспорт и нотариально удостоверенную доверенность на представителя.

УНП 100008169

Уважаемые акционеры ЗАО «На Уманской»
1 июня 2016 года в 10.00
СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕ
СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ
ЗАО «НА УМАНСКОЙ»

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Об избрании Председателя и Секретаря Внеочередного Общего собрания акционеров ЗАО «На Уманской».
- О внесении изменений в Устав ЗАО «На Уманской».
- Об утверждении Устава ЗАО «На Уманской» и Списка акционеров в новой редакции.
- О выплате промежуточных дивидендов по результатам работы ЗАО «На Уманской» за 2016 год.

Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию реестра на 20 мая 2016 года.
 Время регистрации участников – в день проведения собрания с 09.30 до 10.00 по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, 55.
 Регистрация акционеров проводится по паспорту.
 Форма проведения Внеочередного Общего собрания акционеров – очная.
 Форма голосования по всем вопросам повестки дня – открытая.

УНП 101085067 **Наблюдательный совет**

Управляющий ООО «Арса-Сервис-Комплект» – ИП Кудренко Е.А.
организатор торгов, извещает о проведении 30 июня 2016 года в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Академическая, 15/2, каб. 401 первых торгов в форме аукциона (на повышение начальной цены) по продаже имущества, бывшего в употреблении, шаг торгов – 5% от первоначальной цены, задаток – 10% от первоначальной цены

№ л/п	Наименование лота	Кол-во шт	Первоначальная цена, рублей без НДС	Сумма НДС, 20%	Первоначальная цена, рублей с НДС
1	Круги армированные, клапаны, регулирующие вентили, сварочная проволока в ассортименте всего на 373 611 840 рублей	X	311 343 200	62 268 640	373 611 840
2	Автопогрузчик TOYOTA 3T28FG20 FSV4500, Япония	1	60 310 100	60 310 100	72 372 120
	ИТОГО:	x	371 653 300	74 330 660	445 983 960

Ознакомление с формой заявления на участие в торгах, с формой заявки, договором и др. документами по тел. 8029 644 38 92. Место нахождения имущества – г. Минск, ул. Кижеватова, 7/2. Прием заявлений на участие в торгах по почтовому адресу: 220079, Минск-79, а/я 231, Кудренко Е.А., с даты настоящей публикации до 10.00 27.06.2016 г., Тел. в г. Минске: /8-029/644-38-92. Оплата производится с даты настоящей публикации до 27.06.2016 г. на р/с расчетный счет ООО «Арса-Сервис-Комплект» № 3012119690016 в ЗАО «МТБанк», код 117, УНП 190690349. Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения имущества по сравнению с предложениями других участников. Заключение договора купли-продажи осуществляется в теч. 3 раб. дней со дня проведения торгов. Победитель торгов в теч. 5 календ. дней со дня заключения договора купли-продажи оплачивает цену за минусом внесенного задатка. Участникам, не признанным победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 5 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов. Возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги. Участие в торгах и результаты торгов оформляются итоговым протоколом в день их проведения. В случае признания торгов несостоявшимися в связи с подачей заявления на участие в них только одним участником, предмет торгов может быть реализован этому участнику по начальной цене, увеличенной на 5 процентов. Организатор может отказаться от проведения торгов не позднее чем за один день до их проведения.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ

Аукцион состоится 24 июня 2016 г. в 11.00 по адресу: г. Жлобин, ул. Петровского, 45 (подъезд 2, этаж 1)										
Коммунальное унитарное предприятие по операциям с недвижимым имуществом «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью»										
Дата, время и место проведения аукциона, организатор торгов										
Номер лота	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Адрес земельного участка	Гомельская область, Жлобинский район, г. Жлобин, ул. Воинов-интернационалистов, 17	Гомельская область, Жлобинский район, г. Жлобин, ул. Воинов-интернационалистов, 19	Гомельская область, Жлобинский район, г. Жлобин, ул. Воинов-интернационалистов, 21	Гомельская область, Жлобинский район, г. Жлобин, ул. Воинов-интернационалистов, 23	Гомельская область, Жлобинский район, г. Жлобин, ул. Воинов-интернационалистов, 25	Гомельская область, Жлобинский район, г. Жлобин, ул. Воинов-интернационалистов, 27	Гомельская область, Жлобинский район, г. Жлобин, ул. Воинов-интернационалистов, 29	Гомельская область, Жлобинский район, г. Жлобин, ул. Воинов-интернационалистов, 31	Гомельская область, Жлобинский район, г. Жлобин, ул. Воинов-интернационалистов, 33	Гомельская область, Жлобинский район, г. Жлобин, ул. Воинов-интернационалистов, 35
Кадастровый номер участка	321850100001002708	321850100001002709	321850100001002710	321850100001002711	321850100001002712	321850100001002713	321850100001002714	321850100001002715	321850100001002716	321850100001002717
Площадь, га	0,1076	0,1063	0,1066	0,1070	0,1155	0,1162	0,1426	0,1386	0,1409	0,1390

Целевое назначение Земельный участок для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома (земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома) с объектами обслуживания)

Условия и ограничения	Победителем либо единственному участнику несостоявшегося аукциона: 1.В течение 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся: - внести плату за право частной собственности земельного участка (часть платы в случае предоставления расщепки ее внесения в установленном порядке); - возместить затраты на организацию и проведение аукциона, включая расходы, связанные с изготовлением и предоставлением документов, необходимых для его проведения, формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении этого участка; 2. После совершения победителем аукциона вышеуказанных действий, но не позднее 2 рабочих дней, местный исполнительный комитет передает ему выписку из названного решения, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона.									
	3. Обеспечить в двухмесячный срок государственную регистрацию права частной собственности на земельный участок со дня утверждения протокола аукционных торгов по продаже земельного участка в частную собственность; 4. В течение двух месяцев со дня государственной регистрации права земельного участка получить в установленном порядке техническую документацию и разрешение на строительство многоквартирного жилого дома; 5. Приступить к занятию земельного участка в течение одного года, со дня утверждения в установленном порядке проектной документации; 6. Снять, сохранить и использовать плодородный слой почвы согласно проектной документации; 7. Соблюдать права и обязанности иных землепользователей земельных участков; 8. Использовать земельный участок в соответствии с целевым назначением и условием его предоставления, согласно Кодексу Республики Беларусь о земле.									
Начальная цена, рублей	41 255 185 (с 01.07.2016 г. 4 125 руб. 52 коп.)	40 756 749 (с 01.07.2016 г. 4 075 руб. 67 коп.)	40 871 773 (с 01.07.2016 г. 4 087 руб. 18 коп.)	41 025 138 (с 01.07.2016 г. 4 102 руб. 51 коп.)	44 284 144 (с 01.07.2016 г. 4 428 руб. 41 коп.)	44 552 533 (с 01.07.2016 г. 4 455 руб. 25 коп.)	54 674 623 (с 01.07.2016 г. 5 467 руб. 46 коп.)	53 140 973 (с 01.07.2016 г. 5 314 руб. 10 коп.)	54 022 821 (с 01.07.2016 г. 5 402 руб. 28 коп.)	52 144 877 (с 01.07.2016 г. 5 214 руб. 49 коп.)
Сумма задатка, рублей	4 000 000 (с 01.07.2016 г. 400 руб.)	4 000 000 (с 01.07.2016 г. 400 руб.)	4 000 000 (с 01.07.2016 г. 400 руб.)	4 000 000 (с 01.07.2016 г. 400 руб.)	4 000 000 (с 01.07.2016 г. 400 руб.)	4 000 000 (с 01.07.2016 г. 400 руб.)	5 000 000 (с 01.07.2016 г. 500 руб.)	5 000 000 (с 01.07.2016 г. 500 руб.)	5 000 000 (с 01.07.2016 г. 500 руб.)	5 000 000 (с 01.07.2016 г. 500 руб.)
Затраты по изг. зем. документации, рублей	14 220 553 (с 01.07.2016 г. 1 422 руб. 6 коп.)	13 786 995 (с 01.07.2016 г. 1 378 руб. 70 коп.)	13 786 995 (с 01.07.2016 г. 1 378 руб. 70 коп.)	14 488 773 (с 01.07.2016 г. 1 448 руб. 88 коп.)	14 488 773 (с 01.07.2016 г. 1 448 руб. 88 коп.)	14 488 773 (с 01.07.2016 г. 1 448 руб. 88 коп.)	14 488 773 (с 01.07.2016 г. 1 448 руб. 88 коп.)	13 786 995 (с 01.07.2016 г. 1 378 руб. 70 коп.)	13 786 995 (с 01.07.2016 г. 1 378 руб. 70 коп.)	14 416 160 (с 01.07.2016 г. 1 441 руб. 62 коп.)
Стоимость расходов по орг. и проведению аукциона (ориент.), рублей	1 000 000 (с 01.07.2016 г. 100 руб.)	1 000 000 (с 01.07.2016 г. 100 руб.)	1 000 000 (с 01.07.2016 г. 100 руб.)	1 000 000 (с 01.07.2016 г. 100 руб.)	1 000 000 (с 01.07.2016 г. 100 руб.)	1 000 000 (с 01.07.2016 г. 100 руб.)	1 000 000 (с 01.07.2016 г. 100 руб.)	1 000 000 (с 01.07.2016 г. 100 руб.)	1 000 000 (с 01.07.2016 г. 100 руб.)	1 000 000 (с 01.07.2016 г. 100 руб.)

Характеристика территории и расположенных на участке инженерных коммуникаций; строений и сооружений; инженерно-геологические условия: участки свободны от застройки (инженерно-геологические условия будут определены на стадии производства проектно-изыскательских работ)

Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории: общие сети и сооружения инженерной инфраструктуры отсутствуют

Примечание*: Согласно части первой пункта три Положения о порядке возмещения лицом, которому предоставлен земельный участок, затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к такому земельному участку, утвержденного Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 1 апреля 2014 г. №298 возмещение затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельному участку производится лицом, которому в соответствии с законодательством предоставлен земельный участок, при возведении многоквартирных жилых домов, многоквартирных, блокированных жилых домов в районах (кварталах) индивидуальной жилой застройки, возведении иных объектов на территории застройки.

*При предоставлении затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельному участку КВП «Управление капитального строительства Жлобинского района».

1. Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь 26.03.2008 г. № 462.

Организатор торгов – Коммунальное унитарное предприятие по операциям с недвижимым имуществом «Жлобинский центр управления районной коммунальной собственностью».

2. Аукцион состоится при наличии не менее двух участников. Не допускается продажа по начальной цене. До проведения аукциона с участниками заключается соглашение, в котором предусмотрены права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, в том числе и размер штрафа, уплачиваемого участником, выигравшим торги, но отказавшимся или уклонившимся от подписания протокола, оформляемого по результатам аукциона (конкурса), и (или) возмещения затрат на организацию и проведение аукциона; участниками, отказавшимися объявить свою цену за предмет аукциона в случае, когда такое объявление предусмотрено законодательством, в результате чего аукцион признан нерезультативным.

3. Если аукцион признан несостоявшимся в связи с тем, что заявление на участие в нем подано только одним участником, земельный участок предоставляется этому участнику при его согласии с внесением платы за предмет аукциона в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной

на 5 процентов, с выдачей ему в день признания аукциона несостоявшимся копии протокола о признании аукциона несостоявшимся.

По заявлению победителя аукциона местным исполнительным комитетом предоставляется расщепка внесения платы за предмет аукциона. Указанное заявление подается победителем аукциона в местный исполнительный комитет не позднее одного рабочего дня после утверждения протокола о результатах аукциона. Решение о предоставлении расщепки внесения платы за предмет аукциона принимается местным исполнительным комитетом в течение 5 рабочих дней со дня получения заявления о предоставлении расщепки.

В течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона победитель аукциона обязан внести плату за земельный участок (часть платы – в случае предоставления расщепки), возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, которые подлежат исполнению до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка.

После совершения победителем аукциона вышеуказанных действий, но не позднее 2 рабочих дней, местный исполнитель-

ный комитет передает ему выписку из названного решения, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона.

4. Для участия в аукционе гражданин, юридическое лицо (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) **в срок по 21 июня 2016 года включительно (с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по рабочим дням)** подает заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков, которые они желают приобрести в частную собственность, а также представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка.

Кроме того, Организатору аукциона представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования;
представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность;
представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;
консолированными участниками для участия в аукционе

представляются также оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц, предъявляют документ, удостоверяющий личность. При подаче документов уполномоченное лицо (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, и доверенность, выданные гражданами, юридическими лицами, заключившими договор о совместном участии в аукционе. Представителем уполномоченного лица дополнительно предъявляется доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, либо документ, подтверждающий полномочия должностного лица.

Документы принимаются по адресу: г. Жлобин, ул. Петровского, 45 (подъезд 2, этаж 1).

5. Перечисление суммы задатка осуществляется на расчетный счет Организатора аукциона № 3012006530013 в филиале №312 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Жлобин, код МФО 151501673, УНН 490317354, сумма задатка победителя аукциона засчитывается при оплате им стоимости предмета аукциона.

Всем желающим представляется возможность предварительного ознакомиться с документами по объекту и с объектом в натуре. Контактные телефоны: **8 (02334) 7 21 12, 7 53 01.**

Телефоны организатора аукциона: **8(02334) 3 14 08, 3 16 16.**

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации»
24 июня 2016 г. проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность в Минском районе

Вид аукциона: открытый (на повышении начальной цены). **Предмет аукциона:** право частной собственности на земельный участок.
Аукцион проводится в порядке, определенном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462.

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер земельного участка	Площадь земельного участка, га	Целевое назначение земельного участка	Инженерная инфраструктура *	Расходы по подготовке документации для проведения аукциона, бел. руб.	Начальная цена земельного участка, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.
1	Горанский с/с, д. Барсуки, участок № 5	623681301101000021	0,1400	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	7 065 687	89 100 000 (8 910 руб.)	17 800 000
2	Горанский с/с, аг. Новоселье, участок № 148	623681315601000454	0,1471	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	630 000	127 055 000 (12 705 руб. 50 коп.)	25 400 000
3	Горанский с/с, д. Тейки, участок № 1	623681317601000057	0,1266	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество	7 976 242	88 500 000 (8 850 руб.)	17 700 000
4	Колодищанский с/с, д. Глебковичи, участок № А-4	623683401601000268	0,1300	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ, водопровод (на земельном участке проходит существующая линия связи, площадь охранный зоны – 0,0150 га)	16 360 500	231 000 000 (23 100 руб.)	46 200 000
5	Колодищанский с/с, аг. Колодищи, квартал 7125, участок № 19	623683403101006516	0,1694	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ	630 000	598 000 000 (59 800 руб.)	119 600 000
6	Лощанский с/с, д. Прудиче	623684007601000070	0,0747	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ, водопровод	9 700 000	65 000 000 (6 500 руб.)	13 000 000
7	Луговослободской с/с, аг. Замосточье	6236841051010000515	0,0924	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ, водопровод	23 727 680	181 000 000 (18 100 руб.)	36 200 000
8	Острошицко-Городокский с/с, д. Бродок, участок № 9	623685201101000185	0,1500	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	18 121 330	175 000 000 (17 500 руб.)	35 000 000
9	Острошицко-Городокский с/с, д. Галица, участок № 21	623685202101000125	0,1512	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	630 000	189 000 000 (18 900 руб.)	37 800 000
10	Самохваловичский с/с, д. Мариполь, участок № 6	623686302601000030	0,1243	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	17 290 400	120 000 000 (12 000 руб.)	24 000 000
11	Самохваловичский с/с, д. Тимошкин, участок № 7	623686305601000166	0,1165	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество	25 035 800	150 000 000 (15 000 руб.)	30 000 000
12	Сеницкий с/с, д. Щитомирчи, участок № 106	623686607101000472	0,1347	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ	14 863 269	224 000 000 (22 400 руб.)	44 800 000
13	Сеницкий с/с, д. Щитомирчи, участок № 108	623686607101000464	0,1341	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество, газ	14 863 269	223 000 000 (22 300 руб.)	44 600 000
14	Хатехинский с/с, д. Пигасово, ул. Центральная, участок № 6Б	623687505601000042	0,1432	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	19 622 612	130 000 000 (13 000 руб.)	26 000 000
15	Шершунский с/с, д. Бахметовка	623685801101000056	0,1390	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	19 000 000	35 000 000 (3 500 руб.)	7 000 000
17	Шершунский с/с, д. Жуки	623685807101000052	0,1499	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	17 000 000	55 000 000 (5 500 руб.)	11 000 000
18	Шершунский с/с, д. Жуки	623685807101000051	0,1492	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	-	16 500 000	55 000 000 (5 500 руб.)	11 000 000
18	Шершунский с/с, д. Средня	623685818101000024	0,1496	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	электричество	20 000 000	25 000 000 (2 500 руб.)	5 000 000
19	Щомыслицкий с/с, д. Строчица, участок № 21	623688007601000138	0,1423	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	-	415 000 000 (41 500 руб.)	83 000 000

Аукцион состоится 24 июня 2016 года в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5.

Прием документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляется по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 302, по 20 июня 2016 г. включительно в рабочие дни с 08.30 до 13.00 и с 13.30 до 17.00.

Контактные телефоны: + 375 (17) 205-46-61, +375 (44) 789-10-18.

Задатки для участия в аукционе перечисляются не позднее 20 июня 2016 года на следующие расчетные счета:

на лоты 1–3 перечисляется на расчетный счет № 3641900000150 Горанского сельхозполка, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052360, код платежа – 04901;

на лоты 4–5 перечисляется на расчетный счет № 3641900000020 Колодищанского сельхозполка, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052304, код платежа – 04901;

на лот 6 перечисляется на расчетный счет № 3641900000046 Лощанского сельхозполка, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600228670, код платежа – 04901;

на лот 7 перечисляется на расчетный счет № 3641900000075 Луговослободского сельхозполка, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600219251, код платежа – 04901;

на лоты 8–9 перечисляется на расчетный счет № 3641000000047 Острошицко-Городокского сельхозполка, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600208279, код платежа – 04901;

на лоты 10–11 перечисляется на расчетный счет № 3641900000088 Самохваловичского сельхозполка, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052424, код платежа – 04901;

на лоты 12–13 перечисляется на расчетный счет № 3641900000134 Сеницкого сельхозполка, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052409, код платежа – 04901;

на лот 14 перечисляется на расчетный счет № 3641900000121 Хатехинского сельхозполка, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600231359, код платежа – 04901;

на лоты 15–18 перечисляется на расчетный счет № 3641900000059 Шершунского сельхозполка, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск,

ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052358, код платежа – 04901;

на лот 19 перечисляется на расчетный счет № 3641000000076 Щомыслицкого сельхозполка, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052373, код платежа – 04901.

Для участия в аукционе необходимо:
внести задаток (задатки) не позднее 20 июня 2016 г. в вышеуказанном размере (в случае участия в торгах в отношении нескольких земельных участков – задаток вносится для каждого из предметов аукциона);
представить в Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» следующие документы:
заявление на участие в аукционе установленного формы;
документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков), с отметкой банка;
подписанное соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленного формы, в соответствии с которым победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на внесение платы за земельный участок в размере начальной цены земельного участка, увеличенной на 5%, обязан возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения;
дополнительно представляется:
гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;
представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.
При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.
Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона

признается участник, предложивший наиболее высокую цену.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка **обязан:**
- внести плату за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления расщепки ее внесения);
- возместить местному исполнительному комитету расходы по подготовке документации для проведения аукциона;
- выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона;
- возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. **Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись и оплачивается по предоставляемому организатором аукциона счету-фактуре.**

После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, местный исполнительный комитет выдает победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирного (блокированного) жилого дома, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона.

Всем желающим предоставляется возможность ознакомления с землеустроительной документацией по соответствующим земельным участкам. Осмотр земельных участков на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

** В разделе «инженерная инфраструктура» указаны коммуникации, которые имеются в данном населенном пункте (массиве застройки). Подключение к указанным коммуникациям возможно только в соответствии с техническими условиями на инженерно-техническое обеспечение соответствующего объекта, выдаваемыми эксплуатирующими и согласующими организациями.*

■ Спорт-тайм

ЧЭМПІЁНЫ ПАЎТАРАЮЦЬ СВОЙ ПОСПЕХ

У штотыднёвым спартыўным аглядзе «Звязды» раскажам пра тое, як завяршыўся розыгрыш краіны па гандболе, хто стаў уладальнікам залатых узнагарод планетарнага першынства па хакеі і колькі медалёў заваявалі беларускія грацыі на хатнім этапе Кубка свету.

1. Брэсцкі гандбольны клуб імя Мяшкова восьмы раз стаў чэмпіёнам Беларусі. У фінальнай серыі да 3 перамог падапечныя Сяргея Бябешкі былі мацнейшымі за гандбалістаў СКА — 3:0. Бронзавыя медалі ў гандбалістаў з Гомеля, на чацвёртым месцы — гродзенскі «Кронан».

Па выніках сезона былі вызначаны найлепшыя гульцы па амплуа: варатар — Іван Мароз («Гомель»), разыгрывальнік — Дзяніс Валынцаў («Гомель»), левы крайні — Іван Броўка (СКА), правы крайні — Максім Баранаў (БГК), лінейны — Арцём Каралёк (СКА), левы паўсярэдні — Уладзіслаў Кулеш (СКА), правы паўсярэдні — Сяргей Шыловіч (БГК). Самым лепшым снайперам сезона стаў паўсярэдні «Гомеля» Андрэй Яшчанка.

2. Сем узнагарод выйгралі беларускія грацыі на хатнім этапе Кубка свету па мастацкай гімнастыцы. Меліца Станюта стала другой у практыкаванні з абручком, трэцяй у індыўдуальным шматбор'і, а таксама заваявала «бронзу» ў практыкаваннях з мячом і булавамі.

У спарторніцах групавых практыкаванняў беларуска не знайшлося роўных у шматбор'і, а таксама ў практыкаваннях з двумя абручамі і шасцю булавамі, там яны сталі першымі. У практыкаванні з пяццю стужкамі наша зборная заняла другое месца.

Фота Надзеі БУЖАН.

Адзначым, што трыумфатарам мінскага этапу Кубка свету стала расіянка Маргарыта Мамун, якая выйграла ва ўсіх чатырох відах індыўдуальных спарорніцтваў.

Нагадаем, выступленне на Кубку свету ў Мінску стала важным этапам падрыхтоўкі зборнай да чэмпіянату Еўропы ў ізраільскім Халоне, які пройдзе з 17 па 19 чэрвеня, і Алімпійскіх гульняў у Рыа-дэ-Жанейра.

3. Арман-Маршал Сіла выйграў чэмпіянат Еўропы па тэаквандо ў вагавай катэгорыі звыш 87 кг. У фінальнай схватцы беларус быў мацнейшым за расіяніна Рамана Кузняцова (11:10).

Для нашага спартсмена, які займае дзевятае месца ў сусветным рэйтынгу,

гэта другі поспех на кантынентальным форуме. Упершыню ён стаў чэмпіёнам Еўропы ў 2014 годзе. Нагадаем, што Арман-Маршал Сіла — адзіны прадстаўнік зборнай Беларусі па тэаквандо, хто возьме ўдзел у летніх Алімпійскіх гульнях у Рыа-дэ-Жанейра.

4. Футбалісты жодзінскага «Тарпеда» упершыню сталі ўладальнікамі Кубка Беларусі па футболе. Асноўны час фінальнага матча паміж жодзінцамі і футбалістамі БАТЭ завяршыўся ўнічыю — 0:0, дабаўленыя хвіліны таксама не змаглі выявіць пераможцу, і толькі па серыі пенальці «Тарпеда-БелАЗ» вырвала перамогу. Сапраўдным героем стаў варатар жодзінскага клуба, які адбіў тры ўдары барысаўчан з п'яці.

Адзначым, што аўтазаводцы не толькі выйгралі кубак, але і атрымалі права ў сёлетнім сезоне згуляць у Лізе Еўропы.

Раней тройчы ўладальнікам Кубка Беларусі станавіліся футбалісты мінскага «Дынама», БАТЭ, бабруйскай «Белшыны», двойчы ганаровым трафеем валодалі гульцы мазырскай «Славіі», салігорскага «Шахцёра», «Гомеля», сталічнага «МТЗ» і наваполацкага «Нафтана», па адным разе перамагалі ў фінале брэсцкае «Дынама», гродзенскі «Нёман», мінскае «Дынама-93», віцебскі «Лакаматыў-96» і ФК «Мінск».

5. У Расіі завяршыўся чэмпіянат свету па хакеі, уладальнікам звання чэмпіёна стала зборная Канады. У вышэйшым матчы хакеісты «Кляновага ліста» абыгралі фінаў з лікам 2:0. «Бронзу» заваявалі гаспадары форуму, якія перайгралі амерыканцаў 7:2.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.
lobazhevich@zviazda.by

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	4.54	21.21	16.27
Віцебск —	4.37	21.17	16.40
Магілёў —	4.43	21.09	16.26
Гомель —	4.48	20.59	16.11
Гродна —	5.11	21.34	16.23
Брэст —	5.19	21.27	16.08

Месяц

Поўна
22.05 — 28.05.
Месяц у сусор'і Казярога.

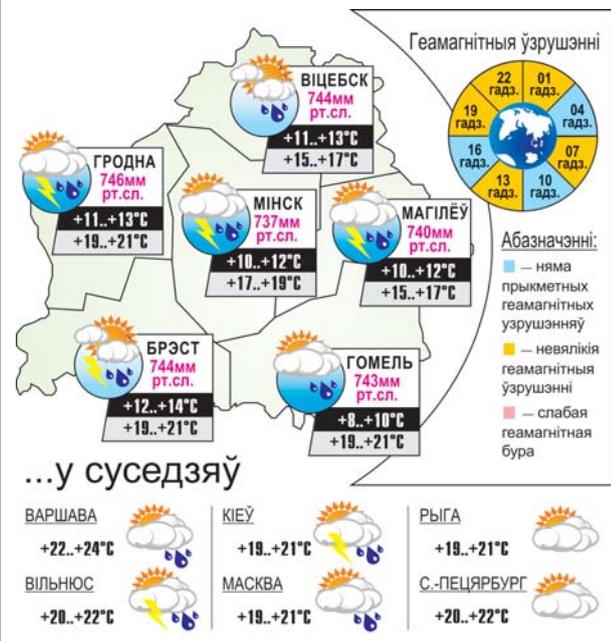
Імяніны

Пр. Аляксандра, Іосіфа, Кірылы, Расціслава, К. Жанны, Магдалены, Марыі, Вінцэнта.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

— Трэнер, я нічога не разумею: ужо пяты месяц займаюся, а жывот толькі расце!
— А чаго адразу трэнер? Можа, не ад мяне?

— Вова, не псіхуй! Пастаў глобус на месца!

Каб не губляць флэшку, прымацоўвай яе як бірульцу да ключоў. Цяпер забываю ключы ў камп'ютары.

Цяпер урачы бяруць з пацыентаў клятву, што тыя не будуць на тым свеце скардзіцца на іх Гіпакрату.

Баюся ісці на сумоё. А раптам возьмуць, працаваць прыйдзеца.

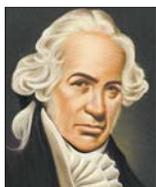
— Ганна, я кіну свет да тваіх ног!

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Даты Падзеі Людзі

24 МАЯ

1686 год — нарадзіўся Даніэль Габрыэль Фарэнгейт, нямецкі фізік, вынаходнік тэрмометраў і барометраў. У гонар яго названа адзінка вымярэння тэмпературы — градус Фарэнгейта.

1846 год — у вёсцы Коматова Гродзенскага раёна нарадзіўся Будзіловіч Антон Сямёнавіч, гісторык, філолаг, публіцыст, член-карэспандэнт Пецябургскай АН. Вучыўся ў Віленскай гімназіі, Літоўскай духоўнай семінарыі, скончыў Пецябургскі ўніверсітэт. З 1875 года прафесар Нежынскага гісторыка-філалагічнага інстытута, з 1892-га — рэктар Тартускага ўніверсітэта. Выступаў за аб'яднанне славян пад эгідай Расіі, за ўмацаванне асноў самадзяржаў і праваслаўя. Даследаваў старажытную славянскую пісьменнасць, гісторыю, літаратуру і мовы славянскіх народаў. Выступіў ініцыятарам адкрыцця славянскай кафедры. У даследаваннях

«Гістарычная записка аб царкоўна-маёмасных запісах у Заходняй Расіі» разглядаў гісторыю Праваслаўнай Царквы ў Беларусі. Памёр у 1908 годзе.

1911 год — мінчане ўпершыню назіралі палёты аэраплана над горадам. Іх здзейсніў легендарны рускі лётчык С.І. Утчкін. Палёты былі занятыя для кінематографа ўласным апаратам кінатэатра «Гігант», суправаджаліся такім ачытажам насельніцтва, якое накіравалася на ваенны палігон, што толькі дзякуючы салдатам аэраплан і сам авіятар не пацярпелі.

Было сказана

Уладзімір КАРАТКЕВІЧ, паэт, празаік, драматург, публіцыст, перакладчык, кінасцэнарыст:

«Варты жалю той, хто не ведае былога дня і таму не можа разабрацца ў сённяшнім і прадбачыць будучы. Абыякавы да мінулага не мае аніякай інтэлектуальнай перавагі над жывёлай, і таму ёсць першы кандыдат на маральную, а затым і фізічную смерць».

АСАБЛІВАЯ ЎВАГА — КІРОЎЦАМ АЎТОБУСАЎ

Па 25 мая сталічная Дзяржаўтінспекцыя праводзіць комплекс мерапрыемстваў пад назвай «Аўтобус». Яго мэта — прафілактыка аварыйнасьці на пасажырскім транспарце.

Падчас дэкады супрацоўнікі ДАІ ўдзяляюць асаблівую ўвагу выкананню кіроўцамі грамадскага транспарту патрабаванняў Правілаў дарожнага руху, а таксама ўзмоцнілі кантроль за тэхнічным станам транспартных сродкаў.

Сталічная Дзяржаўтінспекцыя інфармуе, што за чатыры месяцы года на тэрыторыі Мінска па віне кіроўцаў маршрутных таксі і кіроўцаў аўтобусаў адбылося 17 ДТЗ з пацярпелымі, у якіх тры чалавекі загінулі і 20 атрымалі раненні.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by